

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Monitor naturalisatie en optie 2014-2017

November 2018

Colofon

Titel	Monitor naturalisatie en optie 2014–2017
Status	Definitief
Auteurs	Hanna van der Linden Wetenschappelijk medewerker
	Jocelyn Liu Wetenschappelijk medewerker
	Maren Stegink Wetenschappelijk medewerker
Contact	INDOA@ind.nl Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie- en Naturalisatiedienst Directie Strategie en Uitvoeringsadvies Afdeling Onderzoek en Analyse Rijnstraat 8 2515 XP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag

Inhoud

Colofon—3
Managementsamenvatting—6

1 Inleiding—9

1.1	Aanleiding onderzoek—9
1.2	Doelstelling—9
1.3	Vraagstelling—10
1.4	Reikwijdte—12
1.5	Onderzoeksmethoden—12
1.5.1	Deskresearch—12
1.5.2	Kwantitatieve analyse—12
1.6	Begeleidingscommissie—14
1.7	Leeswijzer—14

2 Wet en beleid —16

2.1	Wet- en beleidsontwikkelingen naturalisatie en optie tussen 2014 – 2017—16
2.1.1	Beleidsontwikkelingen 2014—16
2.1.2	Beleidsontwikkelingen 2015—17
2.1.3	Beleidsontwikkelingen 2016—18
2.1.4	Beleidsontwikkelingen 2017—18
2.1.5	Verwachte beleidsontwikkelingen vanaf 2018—19

3 Verrijking van het Nederlanderschap door naturalisatie —21

3.1	Verzoeken om naturalisatie—21
3.1.1	Leeftijd en geslacht van verzoeker—21
3.1.2	Nationaliteit van verzoeker—22
3.1.3	Plaats van indiening—25
3.1.4	Voorafgaande verblijfsvergunning—25
3.2	Beslissingen op verzoeken om naturalisatie—26
3.2.1	Leeftijd en geslacht van verzoeker—27
3.2.2	Nationaliteit van verzoeker—28
3.2.3	Doorlooptijden per plaats van indiening—29
3.2.4	Inwilligingsgronden—34
3.2.5	Afwijzingsgronden—35
3.2.6	Ontheffing en vrijstelling van het inburgeringsvereiste—36

4 Verrijking van het Nederlanderschap door optie —38

4.1	Aantal optiebevestigingen—38
4.1.1	Leeftijd en geslacht—40
4.1.2	Nationaliteit—41
4.1.3	Plaats van indiening—43
4.1.4	Voorafgaande verblijfsvergunning—43

5 Verrijking van het Nederlanderschap door naturalisatie of optie —45

5.1	Aantal nieuwe Nederlanders—45
5.1.1	Leeftijd en geslacht—45
5.1.2	Nationaliteit—46

6 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit—47

- 6.1 Afstandsplicht voor genaturaliseerden—47
- 6.2 Afgesloten afstandsprocedures—48

7 Intrekking van het Nederlanderschap —50

- 7.1 Intrekkingsgronden—50
- 7.2 Aantal intrekkingen Nederlanderschap—52
- 7.3 Grond voor intrekking Nederlanderschap—52

8 Globale toekomstverwachtingen —54

- 8.1 Vreemdelingen woonachtig in Nederland—54
- 8.2 Migratiestromen naar Nederland—54
- 8.3 Regeling ter afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet (pardonregeling) —55
- 8.4 Regeling langdurig verblijvende kinderen (kinderpardon) —56
- 8.5 Brexit—56
- 8.6 Te verwachten trend in verleningen Nederlanderschap—57

Bijlage I – Naturalisatieprocedure —58

Bijlage II – Optieprocedure —60

Bijlage III – Voorgekomen optiecategorieën 2014-2017 —61

Bijlage IV – Intrekkingsprocedure —63

Bijlage V – Verblijfstitels —64

Bijlage VI – Tabellen —65

Managementsamenvatting

Het doel van de monitor naturalisatie en optie is om inzicht te geven in de ontwikkeling van het verkrijgen van het Nederlanderschap middels naturalisatie- en optieprocedures. Deze monitor rapporteert over de periode van 2014 tot en met 2017 en kijkt onder andere naar het aantal verzoeken dat is ingediend, kenmerken van de verzoekers, en uitkomsten op de aanvragen. Daarnaast wordt ook gekeken naar de afstandsplicht voor genaturaliseerden en optanten en het verlies van het Nederlanderschap door intrekkingprocedures. Tot slot worden globale toekomstverwachtingen besproken. Voor deze monitor is hoofdzakelijk gebruik gemaakt van gegevens uit het informatiesysteem INDiGO van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND), op basis waarvan cijfermatige analyses zijn gemaakt.

Nieuwe Nederlanders

In de periode 2014-2017 zijn er per jaar rond de 30.000 verzoeken om verkrijging van het Nederlanderschap ingewilligd (naturalisatie en optie samen). Het totale aantal ingewilligde naturalisatieverzoeken in de periode 2014-2017 is ongeveer 91.700 en het aantal optiebevestigingen ongeveer 27.300. Over de hele periode 2014-2017 heeft 77% van de nieuwe Nederlanders het Nederlanderschap verkregen door naturalisatie en 23% door optie.

Naturalisatie

In de periode 2014-2017 zijn er in totaal bijna 94.950 naturalisatieverzoeken ingediend. In zowel 2014 als in 2015 gaat het om iets meer dan 25.000 verzoeken. In 2016 is een daling te zien in het aantal verzoeken naar ongeveer 23.000, die verder wordt voortgezet in 2017 naar ongeveer 21.800 verzoeken. De daling is voornamelijk te zien in het aantal verzoeken ingediend bij Nederlandse gemeenten. In Sint Maarten, Aruba en in het buitenland is er sprake van een beperkt aantal ingediende verzoeken. Hierin is in de onderzoeksperiode een stijging te zien. Het merendeel van de vreemdelingen heeft voorafgaand aan het indienen van het naturalisatieverzoek een reguliere verblijfsvergunning (gemiddeld 61%). Vanaf 2015 is een lichte stijging te zien in het aantal vreemdelingen dat voorafgaand een asielvergunning bezit.

In de onderzoeksperiode zijn er bijna 95.200 besluiten op verzoeken genomen door de IND. Hiervan is het grootste gedeelte ingewilligd (96%). De meeste naturalisatieverzoeken die zijn ingewilligd zijn gedaan door verzoekers met de Somalische (11%), Marokkaanse (8%) en Iraakse nationaliteit (7%). Bij de Somalische nationaliteit is vanaf 2016 een daling te zien en bij de Marokkaanse en Iraakse nationaliteit vanaf 2015. Naturalisatie tot Nederlander vindt in 52% van de gevallen plaats na een termijn van 5 jaar toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk. Het aantal geregistreerde afwijzingen in 2014-2017 is 3.318 (3,5% van het totaal aantal besluiten op verzoeken). De meest voorkomende reden van afwijzing voor een naturalisatieverzoek zijn:

- Het niet in orde bevinden van paspoort of geboorteakte (dit komt in 26% van de gevallen voor)
- Verblijfstermijn toelating en hoofdverblijf (24%)
- Gevaar openbare orde (24%)

De beslistermijn voor verzoeken om naturalisatie is wettelijk gezien 1 jaar. Deze beslistermijn wordt meestal gehaald bij aanvragen ingediend bij de Nederlandse gemeenten (97%) en bij de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen (94%). Voor de aanvragen ingediend in Caribisch Nederland is dit percentage het laagst (41%).

Optie

In totaal zijn er in de onderzoeksperiode 27.372 nieuwe Nederlanders door optie geregistreerd. Er is een jaarlijkse stijging te zien van het aantal optiebevestigingen (ruim 5.500 optiebevestigingen in 2014 tot ongeveer 8.400 in 2017). De grootste groep optanten wordt

gevormd door de vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben gehad (artikel 6.1g Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN)). Deze groep neemt jaarlijks in aantal toe gedurende 2014-2017. Daarna volgt de groep die bestaat uit meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen en hier toegelaten zijn (artikel 6.1a RWN).

De twee grootste groepen naar nationaliteit die door optie Nederlander zijn geworden zijn personen met de Turkse (ruim 6.000) en Marokkaanse (ongeveer 5.500) nationaliteit. Er is bovendien een stijging te zien in het aantal Britten dat opteert. Waar er in 2014 80 Britten opteerden, steeg dit aantal naar 916 in 2017. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de aankomende Brexit, waardoor de verblijfspositie van Britten in de Europese Unie aangetast zou kunnen worden. Omdat dit nog niet duidelijk is, kiest een deel van de Britten in Nederland voor een zeker verblijf door tevens de Nederlandse nationaliteit aan te vragen.

Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit

Een vreemdeling die door naturalisatie Nederlander wordt, dient in beginsel afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit. Dit betekent echter niet dat dit altijd door de Nederlandse autoriteiten wordt verlangd. Van de verplichting om afstand te doen bestaan vrijstellingen op grond van de RWN.

In de periode 2014-2017 zijn ongeveer 91.720 verzoeken om naturalisatie ingewilligd. Van deze groep genaturaliseerden verloor 19% automatisch zijn oorspronkelijke nationaliteit bij naturalisatie vanwege wet- en regelgeving in het land van herkomst. Voor 22% was het niet mogelijk om afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit, omdat de wetgeving in het land van herkomst dit niet toelaat. Ongeveer 42% van de naturalisandi moet in de regel nog via de autoriteiten van het land waarvan hij oorspronkelijk de nationaliteit bezat, afstand doen van die oorspronkelijke nationaliteit. Een deel hiervan is uitgezonderd van de afstandsplicht, echter er zijn geen betrouwbare gegevens beschikbaar om af te leiden hoe groot de groep is die nog steeds actief afstand moet doen van de oorspronkelijke nationaliteit.

Intrekking van het Nederlanderschap

In een aantal gevallen kan het Nederlanderschap worden ingetrokken. Het overgrote deel van de 216 intrekkingen die hebben plaatsgevonden tussen 2014 en 2017 (ongeveer 81%), had als grond dat niet werd voldaan aan de afstandsverplichting van de oorspronkelijke nationaliteit.

Intrekking is daarnaast mogelijk indien de verkrijging van het Nederlanderschap blijkt te berusten op valse verklaringen, bedrog, of het verzwijgen van relevante feiten (fraude). Het aantal intrekkingen wegens fraude stijgt licht, maar absoluut gezien gaat het slechts om een stijging van minder dan 10 zaken per jaar.

Daarnaast is het mogelijk het Nederlanderschap in te trekken op grond van misdrijven die zich richten tegen de essentiële belangen van het Koninkrijk. Dit kan bijvoorbeeld een oorlogsmisdrijf of een misdrijf met een terroristisch doel zijn. Ook kan sinds 2017 het Nederlanderschap ingetrokken worden van Nederlanders die zich in het buitenland aansluiten bij een terroristische organisatie. Deze gronden voor intrekking zijn in minder dan 10 zaken voorgekomen in de periode van 2014-2017.

Globale toekomstverwachtingen

Vanwege de grote toename van asielzoekers in 2015 en 2016 en de stijging van het aantal vreemdelingen woonachtig in Nederland, zal het aantal ingediende verzoeken om het Nederlanderschap na 2019 naar verwachting toenemen. Daarnaast zal de Brexit mogelijk invloed hebben op het aantal aanvragen voor het Nederlanderschap door Britten woonachtig in Nederland. De onderhandelingen voor de Brexit zijn nog bezig, waardoor de daadwerkelijke gevolgen voor het verblijfsrecht van Britten in Nederland nog niet duidelijk zijn. Wanneer de

Brexit deze verblijfsrechten sterk aantast, zal het aantal optieverklaringen en naturalisatieverzoeken waarschijnlijk stijgen, de laatste in mindere mate. Wanneer de verblijfsrechten beperkt worden aangetast, zal dit aantal waarschijnlijk dalen. In 2018 zal vermoedelijk al een stijging te zien zijn van naturalisatieverzoeken en optieverklaringen door Britten, vanwege de nog onzekere uitkomst van de Brexit.

1 Inleiding

1.1 Aanleiding onderzoek

In januari 2003 is de eerste trendrapportage naturalisatie uitgebracht door INDIAC, de voorganger van de afdeling Onderzoek en Analyse (O&A). In deze eerste editie zijn de trends en ontwikkelingen in naturalisatieverzoeken in de periode januari 1998 tot en met juni 2002 in kaart gebracht. Deze trendrapportage is daarna eens per jaar of per twee jaar gemaakt. De laatste editie is in 2012 verschenen. Deze laatste trendrapportage heeft de ontwikkelingen in naturalisatie en optie in de periode januari 2007 tot en met december 2011 in kaart gebracht. Het uitbrengen van de trendrapportage is met de overgang van het IND informatiesysteem INDIS naar INDiGO gestopt. De reden hiervoor was dat in de periode na de invoering van INDiGO nog gegevens verzameld moesten worden om een trendrapportage op te kunnen stellen.

Naast deze monitor zijn er geen andere rapportages over naturalisatie en optie beschikbaar. Er was echter wel een duidelijke behoefte aan een recente rapportage over dit onderwerp, vanuit de directies Strategie en uitvoeringsadvies (SUA), Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN) van de IND en de directies Migratiebeleid (DMB) en Regie Migratie (DRM) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

Verder bestond ook een behoefte aan een globale toekomstverwachting waarbij rekening wordt gehouden met bijvoorbeeld het effect van de eerdere Regeling Afwikkeling Nalatenschap Oude Vreemdelingenwet (RANOV), de Regeling langdurig verblijvende kinderen (het 'Kinderpardon') en de naderende Brexit op het aantal verzoeken om het Nederlanderschap.

Om aan bovenstaande beschreven behoefte tegemoet te komen heeft de afdeling O&A deze monitor naturalisatie en optie ontwikkeld.

1.2 Doelstelling

Het doel van de monitor naturalisatie en optie is om inzicht te geven in de ontwikkeling ten aanzien van verzoeken om naturalisatie en optieverklaringen en de uitkomsten daarvan.

Om dit inzicht te verschaffen, gaat de monitor naturalisatie en optie in op de volgende onderdelen:

- Overzicht van (beleids)ontwikkelingen in 2014-2017 en van wijzigingen die in 2018 te verwachten zijn;
- Inzicht geven in de aard en omvang van het aantal verzoeken om naturalisatie en optieverklaringen, beslissingen op verzoeken om naturalisatie, afstandsprocedures (van de oorspronkelijke nationaliteit) en intrekkingen van het Nederlanderschap in 2014-2017;
- Duiding van bovenstaande;
- Globale te verwachten ontwikkelingen in de aantallen in de toekomst (2018-2022).

Er is gekozen om vier jaar terug te kijken en niet meer jaren, omdat als gevolg van de overgang naar het nieuwe datawarehouse pas vanaf 2014 betrouwbare en vergelijkbare cijfers kunnen worden gegenereerd. Cijfers uit 2012-2013 kunnen afwijken en/of een ander beeld geven dan cijfers vanaf 2014. Dit komt doordat er bij de ingebruikname van het nieuwe datawarehouse de cijfers niet met terugwerkende kracht zijn bijgesteld. Ook wijzigingen in wet- en regelgeving kunnen hebben geleid tot aanpassing van definities en rapportageverplichtingen.

1.3

Vraagstelling*Centrale onderzoeksvragen*

Voor de monitoring van verzoeken om naturalisatie en optieverklaringen gelden de volgende onderzoeksvragen met bijbehorende subvragen.

- 1) Wat zijn de recente (beleids)ontwikkelingen (2014-2017) en welke wijzigingen zijn vanaf 2018 te verwachten?
- 2) Wat zijn de aantallen naturalisatieverzoeken en optieverklaringen in 2014-2017, wat zijn de beslissingen op de naturalisatieverzoeken en hoe ziet het verloop hiervan eruit in de periode 2014-2017?
- 3) Hoe kan de aard en omvang van naturalisatieverzoeken en optieverklaringen geduid worden?
- 4) Wat zijn de globale te verwachten ontwikkelingen in de aantallen in de toekomst (2018-2022)?

*Subvragen:***Ad vraag 1)*****Wat zijn de recente (beleids)ontwikkelingen en welke wijzigingen zijn er in 2018 te verwachten?***

- Wat zijn de recente (beleids)ontwikkelingen (periode 2014-2017)?
- Welke wijzigingen zijn vanaf 2018 te verwachten?

Ad vraag 2)***Wat zijn de aantallen naturalisatieverzoeken en optieverklaringen in 2014-2017, wat zijn de beslissingen op de naturalisatieverzoeken en hoe ziet het verloop hiervan eruit in de periode 2014-2017?****Naturalisatie:*

- Hoeveel verzoeken om naturalisatie zijn ingediend? Uitgesplitst naar:
 - jaar/maand
 - land/plaats van indiening (Europees Nederland, Caribisch Nederland, Curaçao, Sint Maarten, Aruba en het buitenland)
 - nationaliteit (inclusief onbekend, staatloos)
 - geslacht
 - leeftijd
 - verlening of medeverlening?
- Welke beslissingen zijn genomen op naturalisatieverzoeken? Uitgesplitst naar:
 - jaar/maand
 - land/plaats van indiening (Europees Nederland, Caribisch Nederland, Curaçao, Sint Maarten, Aruba en het buitenland)
 - nationaliteit (inclusief onbekend, staatloos)
 - geslacht
 - leeftijd
 - verlening of medeverlening?
- Hoe vaak is bij het verzoek bewijsnood aangenomen, uitgesplitst naar de drie categorieën (paspoort, geboorteakte, paspoort/geboorteakte)?
- Hoe vaak is ontheffing of vrijstelling van het inburgeringsvereiste gegeven?
- Wat is de doorlooptijd van het verzoek om naturalisatie (de tijd tussen de datum van verzoek bij de gemeente¹ tot de datum KB)? Indien mogelijk worden ook de tussenstappen in het proces genoemd, op volgorde: juridische startdatum, binnenkomst/registratie bij IND, datum beslissing IND, datum KB, datum uitreiking op naturalisatieceremonie.

¹ Of bij de diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland, de bevoegde autoriteiten in Curaçao, Aruba, Sint Maarten of Caribisch Nederland.

- Wat is de reden van afwijzing?

Optie:

- Hoe vaak is op basis van optie het Nederlanderschap verleend? Uitgesplitst naar:
 - nationaliteit (inclusief onbekend, staatloos)
 - geslacht
 - leeftijd
 - grond waarop optie is verleend
 - land/plaats van indiening (Europees Nederland, Caribisch Nederland, Curaçao, Sint Maarten, Aruba en het buitenland)

Naturalisatie en optie samen:

- Wie is Nederlander geworden? Uitgesplitst naar:
 - nationaliteit (inclusief onbekend, staatloos)
 - geslacht
 - leeftijd

Afstand:

- Hoeveel procent van de nieuwe Nederlanders verliest of moet afstand doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit en hoeveel mogen hun oorspronkelijke nationaliteit behouden?
 - Welke uitzonderingsgrond (geen afstand doen) is van toepassing?
- Hoeveel afstandsprocedures zijn afgesloten en wat was de uitkomst van de afstandsprocedures?

Intrekking Nederlanderschap:

- Hoe vaak is het Nederlanderschap ingetrokken?
- Wat is de grond van de intrekking van het Nederlanderschap (voorbeelden van gronden van intrekking zijn: ambtsbericht van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD), veroordeling terroristisch misdrijf, geen afstand gedaan, ID fraude)?

Verblijfsrecht voor indiening van optie of het verzoek om naturalisatie

- Welke verblijfsvergunning (regulier of asiel) had de vreemdeling voorafgaand aan het verzoek om naturalisatie en optie?

Ad vraag 3)

Hoe kan de aard en omvang van naturalisatieverzoeken en optieverklaringen geduid worden?

- Welke bijzonderheden zijn te zien (toename en afname) in de data?
- Wat zijn mogelijke verklaringen voor deze bijzonderheden?
- Heeft gewijzigd beleid of komend beleid (mogelijk) invloed gehad op de aantallen van verzoeken en optieverklaringen?

Ad vraag 4)

Wat zijn de globale te verwachten ontwikkelingen in de aantallen in de toekomst (2018-2022)?

- Wat is, gezien komend beleid, te verwachten aan aantallen naturalisatieverzoeken en optieverklaringen voor de (nabije) toekomst?
- Wat is, gezien eerdere aantallen verzoeken om naturalisatie, optieverklaringen en eerder verleende verblijfsvergunningen, te verwachten voor de (nabije) toekomst?

Hierbij zal de globale verwachting voor de komende vijf jaar in beeld worden gebracht. Op dit moment is namelijk één van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor naturalisatie dat de vreemdeling vijf jaar aaneengesloten verblijfsrecht heeft gehad.

1.4 Reikwijdte

Het onderzoekssubject bestaat uit de volgende aanvragen/verzoeken:

- De verzoeken om naturalisatie die zijn ingediend in 2014-2017;
- De beslissingen die zijn genomen op de verzoeken om naturalisatie in 2014-2017;
- De optiebevestigingen in 2014-2017.
- De afstandsprocedures die zijn afgesloten in 2014-2017;
- De procedures voor intrekking van het Nederlanderschap die zijn afgesloten in 2014-2017;

In deze eerste monitor naturalisatie en optie zal, zoals in paragraaf 1.2 vermeld, vier jaar worden teruggekeken (2014-2017). Door vier jaar terug te kijken, kan met behulp van de jaarcijfers nagegaan worden of er trends over de jaren heen zijn. Het doel is om deze monitor één keer per twee jaar te laten uitkomen.

1.5 Onderzoeksmethoden

Voor de beantwoording van de onderzoeksvragen is gebruik gemaakt van deskresearch en kwantitatieve analyse.

1.5.1 Deskresearch

Voor de beantwoording van onderzoeksvraag 1 zijn relevante beleidsstukken en achtergrondinformatie bestudeerd. Deze stukken geven inzicht in de wet- en regelgeving die van toepassing zijn bij aanvragen om naturalisatie en optie.

1.5.2 Kwantitatieve analyse

Voor de beantwoording van onderzoeksvraag 2 zijn bestanden met gegevens over verzoeken om naturalisatie, beslissingen op naturalisatieverzoeken, afstands- en intrekkingprocedures in de periode 2014-2017 opgevraagd (zie paragraaf 1.4). Deze bestanden zijn geanalyseerd.

De gegevens van de IND zijn afkomstig uit het datawarehouse van de IND, waarin gestructureerde en geautomatiseerde gegevens beschikbaar zijn. Voor een deel zijn gegevens gebruikt die met een query rechtstreeks op de database van het systeem INDiGO zijn verkregen, zodat de onderzoeksvragen zo volledig mogelijk beantwoord kunnen worden.² Een query op INDiGO levert gegevens op die niet per definitie reproduceerbaar zijn, omdat deze afhankelijk zijn van het peilmoment. Gegevens die met een query zijn gegenereerd zijn minder betrouwbaar dan standaard geleverde gegevens uit het datawarehouse van de IND.

Het gaat bij een query om gegevens die op een complexe manier afgeleid moeten worden, waarbij rekening gehouden moet worden met de ingewikkelde opbouw van de INDiGO-database. Toekomstige cijferleveringen met betrekking tot deze gegevens kunnen, indien deze in het datawarehouse van de IND worden ontsloten, derhalve afwijken van wat door middel van een query is aangeleverd.

In het onderzoek is gebruik gemaakt van deze query gegevens, zodat de onderzoeksvragen zo volledig mogelijk beantwoord kunnen worden. Tijdens het onderzoek is echter gebleken dat een aantal subvragen niet beantwoord kunnen worden met gegevens uit een query op INDiGO, omdat deze geen betrouwbaar beeld geven. Het gaat om gegevens die niet altijd of niet

² Voorbeelden hiervan zijn: nationaliteit van de optant, eventuele voorgaande verblijfsvergunning van de naturalisandus en optant, en verzoeken om vrijstelling van het inburgeringsvereiste bij verzoeken om naturalisatie.

consistent worden geregistreerd in INDiGO, of waarvoor INDiGO onvoldoende registratiemogelijkheid biedt.

Het gaat om de vragen:

- Hoe vaak is bij het naturalisatieverzoek bewijsnood aangenomen?
- Hoeveel procent van de nieuwe Nederlanders moet afstand doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit en hoeveel mogen hun oorspronkelijke nationaliteit behouden?
- Welke uitzonderingsgrond (geen afstand doen) is van toepassing?

Uitgangspunten gebruikte bestanden

In INDiGO worden de aanvraag-, afstands- en intrekingsprocedures als afzonderlijke zaken geregistreerd. Daarom zijn de volgende uitgangspunten van toepassing:

- Het aantal naturalisatieverzoeken en de beslissingen daarop staan niet gelijk aan het aantal personen dat een verzoek heeft ingediend of een beslissing heeft ontvangen, omdat vreemdelingen in de onderzoeksperiode meerdere keren een verzoek kunnen hebben ingediend na een afwijzing op een eerder verzoek.
- Het aantal afstandsprocedures staat niet gelijk aan het aantal personen dat afstand moet doen van zijn vorige nationaliteit. Een vreemdeling kan meerdere vorige nationaliteiten hebben waar hij afstand van moet doen. In dat geval worden er meerdere afstandsprocedures opgevoerd.
- De populatie 'naturalisatieverzoeken' en 'naturalisatieverzoeken waarop is beslist door de IND' komen niet met elkaar overeen, omdat een verzoek waarop is beslist in een eerder jaar kan zijn ingediend.
- De populatie 'vreemdelingen voor wie een afstandsprocedure is opgevoerd in INDiGO' in de onderzoeksperiode is niet gelijk aan de 'vreemdelingen die in deze periode een inwilliging hebben gekregen op hun naturalisatieverzoek of een optiebevestiging'. Dat kunnen (voor een deel) vreemdelingen zijn die voor 2014 een inwilliging of een optiebevestiging hebben gekregen.
- Hetzelfde geldt voor de vreemdelingen voor wie een intrekingsprocedure is opgevoerd in de onderzoeksperiode. Dit kunnen vreemdelingen zijn die voor 2014 het Nederlanderschap hebben verkregen en al dan niet afstand hebben moeten doen van hun vorige nationaliteit.

Methode afwijzingsgronden

Aangezien het niet mogelijk was de afwijzingsgronden op geautomatiseerde wijze of binnen de mogelijkheden van de monitor via de beschikking uit INDiGO te halen, is de analyse van de afwijzingsgronden op basis van de geregistreerde criteria voor het naturalisatieverzoek tot stand gekomen. Het was wel mogelijk om deze geregistreerde criteria uit INDiGO te halen.

Tijdens het behandelen van het naturalisatieverzoek in INDiGO, wordt door de IND-medewerker bekeken of de verzoeker aan de voorwaarden voor naturalisatie voldoet (zie bijlage I voor deze voorwaarden). Hiervoor bestaat een checklist in INDiGO met daarin de voorwaarden die voor de verzoeker gelden, zoals het betalen van de leges voor het verzoek of het voldoen aan het inburgeringsvereiste. Wanneer de verzoeker aan een criterium voldoet, dan vult de beslismedewerker 'ja' in. In het geval de verzoeker niet aan een voorwaarde voldoet, wordt er 'nee' ingevuld. Door het invullen van de checklist door de beslismedewerker wordt duidelijk aan welke voorwaarden de verzoeker wel en niet voldoet.

De exacte criteria die in de checklist terugkomen verschillen per naturalisatieverzoek. Sommige voorwaarden gelden niet in bepaalde gevallen. Zo gelden voor toelating en hoofdverblijf andere termijnen wanneer de verzoeker gehuwd is of samenwoont met een Nederlander. Ook geldt bij bijvoorbeeld medenaturalisatie van kinderen geen inburgering en afstandsverplichting.

Alle mogelijke criteria die voor kunnen komen bij naturalisatie (het maakt hiervoor dus niet uit aan welke specifieke voorwaarden een verzoeker moet voldoen) zijn gegroepeerd op basis van de inhoud van de criteria. Deze 38 voorwaarden zijn ingedeeld in negen verschillende categorieën (zie tabel 3.7 in paragraaf 3.2.5).

Voor alle afgewezen naturalisatieverzoeken is vervolgens nagegaan of de beslismedewerker de voorwaarden binnen een categorie heeft ingevuld met 'ja' of 'nee'. Wanneer bij het verzoek één of meerdere criteria in een categorie met 'nee' is ingevuld, is hieruit afgeleid dat het verzoek op basis van de grond waar die categorie voor staat afgewezen is.

Wanneer bij het verzoek bijvoorbeeld in categorie 1 'Verblijfstermijn toelating en hoofdverblijf' alle criteria met 'ja' zijn ingevuld, betekent dit dat de verzoeker aan de voorwaarden voor toelating en verblijf voldeed. In het geval er voor criteria in categorie 7 'Inburgering' één of meerdere keren 'nee' is ingevuld, houdt dit in dat de verzoeker niet aan de voorwaarden voor inburgering voldeed. Hieruit kan vervolgens afgeleid worden dat het naturalisatieverzoek is afgewezen op grond van het niet voldoen aan het inburgeringsvereiste.

Uitgangspunten rapportage over cijfers

- In sommige tabellen in het rapport wordt de waarde 'onbekend' buiten beschouwing gelaten wanneer het om kleine aantallen gaat. Daardoor komen eindtotalen voor verschillende tabellen soms niet met elkaar overeen.
- In het rapport zijn cijfers onder de tien vermeld als <10 in verband met mogelijke herleidbaarheid tot de persoon. De percentages zijn berekend op de oorspronkelijke cijfers. Vanwege de afgeronde percentages kan het voorkomen dat deze niet tot 100% optellen.

Cijfers vergeleken met CBS-cijfers

De aantallen verleningen van het Nederlanderschap door naturalisatie of optie in deze monitor wijken af van de cijfers op de website van het CBS. De belangrijkste redenen hiervoor zijn:

- De cijfers van het CBS hebben betrekking op personen die het Nederlanderschap hebben verkregen en die ingeschreven staan in de Basisregistratie Personen (BRP). De cijfers in de monitor zijn gebaseerd op gegevens van de IND en gaan ook over personen die buiten Europees Nederland het Nederlanderschap hebben verkregen.
- De cijfers van het CBS zijn gebaseerd op gegevens van de gemeenten in Nederland. De cijfers in de monitor zijn gebaseerd op gegevens in INDiGO. Daarin staat de vorige nationaliteit van personen, die voor hun verzoek om naturalisatie of optiebevestiging niet bekend waren bij de IND, soms niet geregistreerd en blijft daardoor onbekend.

1.6 Begeleidingscommissie

Er is een klankbordgroep ingesteld die vertegenwoordigd werd door directies Strategie en Uitvoeringsadvies (SUA), Regulier Verblijf en Nederlanderschap (RVN) en Juridische Zaken (JZ) van de IND en directies Regie Migratie (DRM) en Migratiebeleid (DMB) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid.

De klankbordgroep is drie keer bijeen gekomen voor de inhoudelijke bespreking van de monitor. Zo is aan bod gekomen welke beleidswijzigingen en andere (bijvoorbeeld procesmatige) wijzigingen invloed (kunnen) hebben gehad.

1.7 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 biedt een overzicht van wet- en beleidsontwikkelingen betreffende het verkrijgen van het Nederlanderschap. Hoofdstuk 3 gaat in op de (beslissingen op) naturalisatieverzoeken in

de afgelopen periode. Daarbij worden bepaalde persoonskenmerken van de verzoeker in kaart gebracht, zoals leeftijd, geslacht en de oorspronkelijke nationaliteit. Tevens worden de gronden voor een verzoek besproken. In hoofdstuk 4 wordt vervolgens gekeken naar de trends op het gebied van verkrijging van het Nederlanderschap door middel van optie. Hoofdstuk 5 verschaft een totaaloverzicht van ingewilligde naturalisatie- en optieverklaringen.

In hoofdstuk 6 komt het afstand doen van de oorspronkelijke nationaliteit aan bod. Daarna wordt in hoofdstuk 7 ingegaan op intrekking van het Nederlanderschap en de redenen die hieraan ten grondslag kunnen liggen. Tot slot worden globale toekomstverwachtingen voor naturalisatie- en optieverklaringen besproken in hoofdstuk 8.

2 Wet en beleid

Iemand die Nederlander wordt, verkrijgt daarmee van rechtswege een aantal rechten. Enkele belangrijke rechten zijn het recht op een Nederlands c.q. Europees paspoort, het recht op toegang tot het grondgebied van het Koninkrijk en van de Europese Unie (EU), het recht op benoembaarheid in openbare functies, het recht op diplomatieke bescherming in het buitenland en actief en passief kiesrecht in nationale en provinciale verkiezingen.

Daarnaast verkrijgt men het Europese Unieburgerschap en geniet men als Europees burger het recht op vrij personenverkeer, vestiging en arbeid binnen de Europese Unie.

Voorts wordt de Nederlandse nationaliteit doorgegeven aan de opvolgende generaties, door geboorte, erkenning, of adoptie. Daarnaast kunnen de gezinsleden verblijfsrechten ontleen aan een Nederlands c.q. Europees burger.

De Rijkswet op het Nederlanderschap (RWN) regelt op welke wijze het Nederlanderschap wordt verkregen, verloren en behouden. Er zijn drie mogelijkheden om Nederlander te worden. Iemand kan van rechtswege Nederlander worden door afstamming (bijvoorbeeld door geboorte als kind van een Nederlander of erkenning of adoptie door een Nederlander). Daarnaast zijn er administratieve procedures tot het verkrijgen van het Nederlanderschap, namelijk een verzoek om naturalisatie tot Nederlander of het afleggen van een optieverklaring. In bijlage I en II worden de belangrijkste voorwaarden en de procedure voor een verzoek om naturalisatie of optieverklaring kort beschreven.

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de belangrijkste wijzigingen in de wet- en regelgeving met betrekking tot de verkrijging en het verlies van het Nederlanderschap in de periode 2014-2017. Er zijn in deze periode ook wijzigingen geweest in de landenlijst. De landenlijst is gebaseerd op buitenlandse nationaliteitswetgeving en geeft een overzicht van de afstandsbepalingen in andere landen. Daarin is opgenomen of vreemdelingen hun vreemde nationaliteit behouden of verliezen na verkrijging of verlening van het Nederlanderschap. Deze lijst wordt gebruikt door gemeenten en de IND om te bepalen of het doen van afstand mogelijk is voor een vreemdeling die Nederlander wil worden. Wijzigingen in de landenlijst in de afgelopen jaren worden in dit hoofdstuk niet opgesomd.

2.1 Wet- en beleidsontwikkelingen naturalisatie en optie tussen 2014-2017

2.1.1 Beleidsontwikkelingen 2014

Vrijstelling overleggen geboorteakte en paspoort voor Syriërs

Sinds 1 april 2014 zijn in Syrië geboren vreemdelingen (tijdelijk) vrijgesteld van het overleggen van een uit Syrië afkomstige geboorteakte in de naturalisatieprocedure of bij het afleggen van een optieverklaring (WBN 2014/1). Dit besluit is genomen op grond van het ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken van 11 december 2013 vanwege de bestaande politieke situatie in Syrië. Het ambtsbericht maakt duidelijk dat de aanvraag van een geboorteakte in Syrië op dit moment niet mogelijk lijkt in bepaalde gebieden van Syrië, omdat civiele registers zijn vernietigd of omdat ze niet meer volledig functioneren.

Op 19 november 2014 heeft de Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie ingestemd met de uitbreiding van de vrijstelling met het Syrische paspoort (WBN 2014/8). Syriërs hoeven tijdelijk geen geldig Syrisch paspoort te overleggen. Deze maatregel is tijdelijk omdat een groot deel

van de Syrische ambassades in West-Europa is gesloten en de Syrische ambassade in Brussel nog maar beperkt consulaire diensten levert. Het is dus in veel gevallen op dit moment niet mogelijk voor Syrische onderdanen om aan het paspoortvereiste te voldoen. De Syrische vreemdeling hoeft dus niet aan te tonen dat hij in bewijsnood is. Deze vrijstellingen voor Syriërs gelden vooralsnog tot 1 april 2018³.

Wijziging Nederlands afstammingsrecht

Op 1 april 2014 is het Nederlandse afstammingsrecht gewijzigd.

Deze wijziging houdt o.a. verband met het invoeren van het juridische ouderschap, anders dan door adoptie, van de vrouwelijke partner van de moeder. Hierdoor verkrijgt de vrouwelijke partner van de moeder – de duomoeder – buiten de rechter om het juridische ouderschap. Dit betekent dat een kind op grond van artikel 3, eerste lid RWN van rechtswege het Nederlanderschap verkrijgt als het kind is geboren tijdens het huwelijk tussen twee vrouwelijke partners waarvan de duomoeder Nederlander is of indien de Nederlandse duomoeder het kind prénataal heeft erkend. Ook kan de Nederlandse duomoeder voorkomen dat een kind de Nederlandse nationaliteit verliest.

Daarnaast is per 1 april 2014 het juridisch vaderschap gewijzigd in die zin dat het geregistreerd partnerschap wordt gelijkgesteld aan het huwelijk. Daardoor verkrijgt de man die op het tijdstip van de geboorte van het kind door een geregistreerd partnerschap is verbonden met de vrouw uit wie het kind is geboren het juridisch vaderschap. Dit betekent dat een kind op grond van artikel 3, eerste lid, RWN van rechtswege het Nederlanderschap verkrijgt als het kind is geboren tijdens het geregistreerd partnerschap tussen een Nederlandse man en een niet-Nederlandse moeder. Een erkenning is dan niet meer nodig. Ook kan de Nederlandse geregistreerde partner voorkomen dat een kind de Nederlandse nationaliteit verliest.

Tot 1 april 2014 was het volgens Nederlands recht niet mogelijk voor een gehuwde Nederlander om kinderen te erkennen, tenzij de rechter daarvoor toestemming gaf. Sinds de wetswijziging van 1 april 2014 is deze nietigheidsgrond geschrapt, en kan een gehuwde man een kind erkennen, zonder tussenkomst van de rechter.

Het effect van deze wijzigingen zal niet in de monitor te zien zijn, omdat de monitor betrekking heeft op de verkrijging van het Nederlanderschap door naturalisatie en optie.

2.1.2 *Beleidsontwikkelingen 2015*

Vrijstelling overleggen geboorteakte en paspoort voor Etnisch Armenen uit Azerbeidzjan

Met ingang van 26 oktober 2015 zijn etnisch Armenen die geboren zijn in Azerbeidzjan vrijgesteld van het overleggen van een geboorteakte uit Azerbeidzjan en van een Azerbeidzjaans paspoort (WBN 2015/8). Van etnisch Armenen uit Azerbeidzjan wordt aangenomen dat zij in bewijsnood verkeren nu de Azerbeidzjaanse autoriteiten het (juridische) bezit van de Azerbeidzjaanse nationaliteit in het algemeen niet erkennen als het een etnisch Armeen betreft.

Minderjarige medeoptanten en medenaturalisatie

Met ingang van 26 oktober 2015 hoeven minderjarigen die zijn geboren in Nederland of elders in het Koninkrijk, en die dus beschikken over een Nederlandse geboorteakte, geen geldig buitenlands reisdocument te overleggen in de optie- of naturalisatieprocedure als zij tegelijkertijd met de ouder(s) opteren respectievelijk naturaliseren, en mits de ouder(s) met betrekking tot zichzelf beschikt(ken) over een geldig buitenlands paspoort en een gelegaliseerde/geapostilleerde geboorteakte. Hetzelfde geldt voor minderjarigen die zijn geboren in een land waarop het Apostillevendrag van toepassing is. Het bovenstaande geldt ook voor een kind dat niet is mee-geopteerd met de ouder maar dat zelfstandig een naturalisatieverzoek doet

³ Inmiddels is dit verlengd naar 1 oktober 2018 (zie paragraaf 2.1.4.).

en het geldt voor na-naturalisatie van het minderjarige kind. Omdat de ouder(s) beschikt(ken) over een geldig buitenlands paspoort en een gelegaliseerde/geapostilleerde geboorteakte, en het via de geboorteakte duidelijk is dat het kind afstamt van de ouders, kan van het overleggen van een buitenlands paspoort worden afgezien.

Het kind dat zelfstandig een naturalisatieverzoek wil indienen, maar dat reeds meerderjarig is, deelt niet in de vrijstelling.

In de WBN (2015/8) is samengevat op welke minderjarigen de vrijstelling van toepassing is. Het geldt voor minderjarigen die het Nederlanderschap verkrijgen door:

- medenaturalisatie;
- mede optie;
- een zelfstandig naturalisatieverzoek; en
- voor kinderen van een minderjarige.

De vrijstelling is niet van toepassing op minderjarigen die tijdens de nationaliteitsprocedure van hun ouder(s) meerderjarig worden.

Toevoeging van de arbeidsmarktmodule aan het inburgeringsexamen in Nederland

Eén van de voorwaarden voor naturalisatie is dat de vreemdeling moet aantonen dat hij is ingeburgerd.

Per 1 januari 2015 is aan het inburgeringsexamen als onderdeel van kennis van de Nederlandse samenleving, oriëntatie op de Nederlandse arbeidsmarkt toegevoegd (WBN 2015/1). Dit onderdeel krijgt doorwerking in de naturalisatieregelgeving en –praktijk. In verband hiermee zijn twee vrijstellingen van het nieuwe examenonderdeel opgenomen. Degenen die vrijgesteld worden van dit onderdeel zijn:

1. De verzoeker tot naturalisatie die de pensioengerechtigde leeftijd heeft bereikt zoals bedoeld in de Algemene Ouderdomswet (AOW);
2. De verzoeker die zich voor 1 januari 2015 heeft aangemeld bij Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) voor de naturalisatietoets of een onderdeel van die toets en van wie DUO voor 1 februari 2015 het verschuldigde examengeld heeft ontvangen.

3.1.1 Beleidsontwikkelingen 2016

Verruiming van de mogelijkheden tot intrekking van het Nederlanderschap

Met ingang van 31 maart 2016 is hulp bij het plegen van terroristische misdrijven of bij de voorbereiding van dergelijke misdrijven in de RWN opgenomen als grond voor intrekking van het Nederlanderschap. Als na deze datum sprake is van een onherroepelijke veroordeling voor een dergelijk misdrijf kan dit leiden tot intrekking van het Nederlanderschap, tenzij dit tot staatloosheid leidt.

3.1.2 Beleidsontwikkelingen 2017

Verlenging vrijstelling Syrische paspoorten en geboorteakten

In Syrië geboren vreemdelingen hoeven tijdelijk geen Syrisch paspoort noch een uit Syrië afkomstige geboorteakte te overleggen. De al eerder genoemde vrijstelling die vanaf 2014 verleend is, is verlengd tot 1 oktober 2018 en blijft gelden als op de optieverklaring of het naturalisatieverzoek na 1 oktober 2018 nog moet worden beslist, al dan niet na een rechterlijke procedure over het verzoek.

Dit betekent dat tot die datum optieverklaringen kunnen worden afgelegd en naturalisatieverzoeken kunnen worden gedaan zonder dat de vreemdeling, die in Syrië is

geboren en/of de Syrische nationaliteit heeft, verplicht is om een geboorteakte en/of geldig paspoort te overleggen.

Intrekking Nederlanderschap i.h.k.v. de Nationale Veiligheid

Per 1 maart 2017 is de wetswijziging van de RWN in werking getreden waarmee de intrekking van het Nederlanderschap is geregeld van personen die zich buiten Nederland hebben aangesloten bij een terroristische organisatie en die een gevaar vormen voor de nationale veiligheid. Deze wijziging heeft een geldigheidsduur van 5 jaar en loopt in beginsel af op 1 maart 2022.

Ook is geregeld dat personen die in vreemde krijgsdienst treden van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen het Koninkrijk of tegen een bondgenootgenootschap waarvan het Koninkrijk lid is, hun Nederlanderschap niet langer van rechtswege verliezen, maar alleen door intrekking na een besluit door de Minister. Bovendien kan het Nederlanderschap nu ook van minderjarigen van 16 of 17 jaar om bovengenoemde redenen worden ingetrokken.

Participatieverklaring

Per 1 oktober 2017 is de Wet Inburgering gewijzigd door toevoeging van de participatieverklaring aan het inburgeringsprogramma. Dit is overgenomen in de Regeling Naturalisatietoets Nederland. De Handleiding RWN is hierop aangepast in paragraaf 1/8-1-d ter toelichting ad artikel 8.1d RWN. Door middel van het participatieverklaringstraject maken inburgeringsplichtigen nader kennis met de belangrijkste waarden, sociale regels en grondrechten in Nederland. Ze worden geïnformeerd over thema's als democratie en rechtsstaat, maken kennis met waarden zoals het recht op zelfbeschikking, de vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardige behandeling en het verbod op discriminatie en met sociale rechten zoals het recht op medische zorg en onderwijs. Daarnaast worden inburgeringsplichtigen gewezen op hun rechten en plichten, wat de samenleving van hen verwacht en hoe in Nederland met elkaar wordt omgegaan. De participatieverklaring geldt niet voor degenen die voor 1 oktober 2017 al inburgeringsplichtig waren en degenen die niet inburgeringsplichtig zijn. Deze beleidswijziging heeft naar alle waarschijnlijkheid beperkt of geen effect voor de huidige monitor.

3.1.3 *Verwachte beleidsontwikkelingen vanaf 2018*

Termijn openbare-orde-criterium aangescherpt

De termijn voor het openbare-orde-criterium bij naturalisatieverzoeken wordt verlengd van 4 naar 5 jaar. Het Nederlanderschap kan dus alleen verkregen worden wanneer er niet binnen 5 jaar voorafgaand aan de indiening van een naturalisatieverzoek door de verzoeker een misdrijf is begaan.

Optieprocedure voor staatloos in Nederland geboren kinderen

Voor staatloos in Nederland geboren kinderen zonder rechtmatig verblijf komt er binnen afzienbare tijd een mogelijkheid om door optie Nederlander te worden. In reactie op het advies van de Adviescommissie voor Vreemdelingenzaken (ACVZ) "Geen land te bekennen" uit 2013, heeft het Kabinet namelijk besloten, onder voorwaarden, ook een optierecht toe te kennen aan deze kinderen.

Een wetsvoorstel daartoe zal na het zomerreces van 2018 worden ingediend bij de Tweede Kamer, de effecten hiervan vallen dus buiten het kader van deze rapportage.

Modernisering nationaliteitsrecht

In het Regeerakkoord Rutte III is opgenomen dat het kabinet in samenhang voorstellen voorbereid ter modernisering van het nationaliteitsrecht. Het betreft een verruiming van de mogelijkheid van het bezit van meerdere nationaliteiten voor aankomende eerste generatie

emigranten en immigranten. Gelijktijdig komt er voor volgende generaties een verplicht keuzemoment dat daadwerkelijk leidt tot het behoud van niet meer dan één nationaliteit. Voor deze maatregelen is een wijziging van de RWN noodzakelijk. De effecten hiervan vallen buiten het kader van deze rapportage.

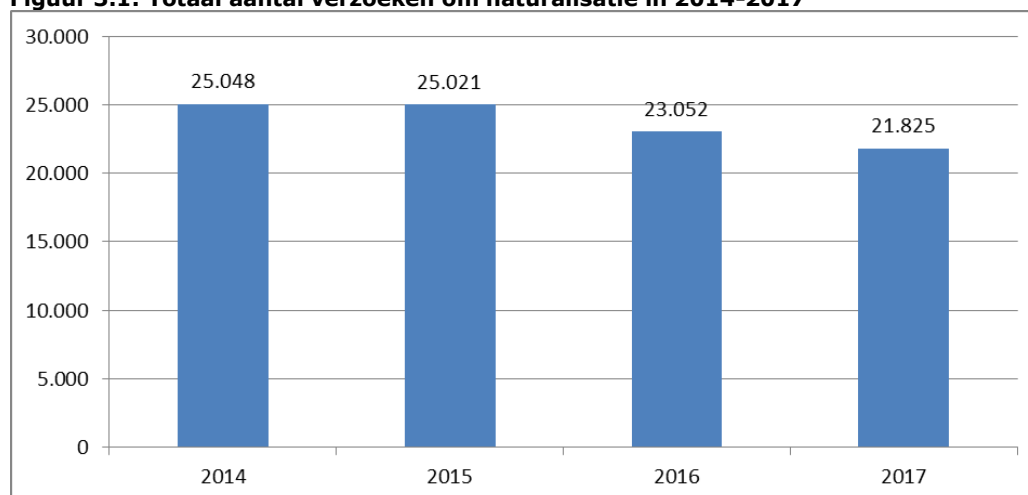
3 Verrijking van het Nederlanderschap door naturalisatie

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de aard en omvang van het aantal verzoeken die zijn ingediend voor het verkrijgen van het Nederlanderschap door naturalisatie en de beslissingen op de verzoeken. Daarbij wordt gekeken naar de leeftijd, het geslacht en de nationaliteit van de naturalisandus en de plaats van indiening van het verzoek. Bij de besluiten is daarnaast aandacht voor de doorlooptijd tussen de datum van het verzoek bij de gemeente⁴ en de datum waarop het Koninklijk Besluit is ondertekend. Verder wordt gekeken naar zowel de inwillingen als de afwijzingen van de verzoeken om naturalisatie en op welke grond het verzoek is ingewilligd of afgewezen. Voor verdere uitleg over de naturalisatieprocedure zie bijlage I.

3.1 Verzoeken om naturalisatie

Figuur 3.1 geeft een overzicht van het aantal verzoeken om naturalisatie in 2014 tot en met 2017. Op een deel van deze verzoeken moet door de IND nog een besluit op worden genomen.

Figuur 3.1: Totaal aantal verzoeken om naturalisatie in 2014-2017

In zowel 2014 als in 2015 zijn iets meer dan 25.000 verzoeken om naturalisatie ingediend. In 2016 is het aantal verzoeken duidelijk afgenomen naar ongeveer 23.000 verzoeken. In 2017 is het aantal nog verder afgenomen tot ongeveer 21.800 verzoeken.

3.1.1 Leeftijd en geslacht van verzoeker

Gemiddeld is ongeveer 54% van de verzoekers vrouw en is ongeveer 46% van de verzoekers man. Deze man-vrouw verhouding is in de verschillende jaren van de onderzochte periode nauwelijks aan schommeling onderhevig. Bijna drie op de tien verzoekers heeft de leeftijd van 25 tot en met 34 jaar (29%).

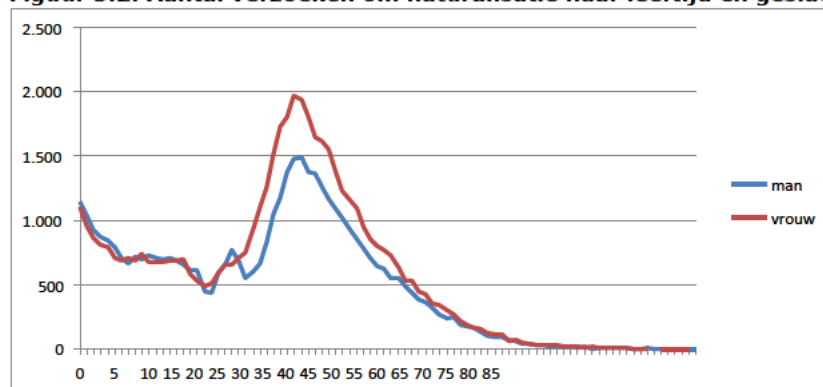
Wanneer leeftijd en geslacht in samenhang met elkaar worden bekeken dan zijn vrouwen in deze leeftijdscategorie degenen die de meeste naturalisatieverzoeken doen (17% van het totaal). Tabel 3.1 (en figuur 1 in bijlage VI) geven de cijfers weer.

⁴ Of bij de diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland, bevoegde autoriteiten in Curaçao, Aruba, Sint Maarten of Caribisch Nederland.

Tabel 3.1: Aantal verzoeken om naturalisatie verdeeld naar leeftijd en geslacht in 2014-2017

Leeftijd	man	%	vrouw	%	Totaal	%
0 t/m 9	8.423	9%	8.071	9%	16.494	17%
10 t/m 17	5.443	6%	5.235	6%	10.678	11%
18 t/m 24	4.151	4%	4.381	5%	8.532	9%
25 t/m 34	11.422	12%	15.729	17%	27.151	29%
35 t/m 44	9.088	10%	11.434	12%	20.522	22%
45 t/m 64	5.041	5%	5.848	6%	10.889	11%
65+	319	0%	358	0%	677	1%
Totaal	43.887	46%	51.056	54%	94.943	100%

De meeste verzoeken worden ingediend door vrouwen (zie figuur 3.2). Van de vrouwelijke verzoekers hebben de meesten op het moment van indienen van het verzoek een leeftijd tussen de 24-47 jaar. Voor zowel de mannen als vrouwen ligt de piek van het aantal verzoeken bij 32 jaar. Het aantal vrouwelijke verzoekers stijgt tussen 18 tot 32 jaar. Het aantal mannelijke verzoekers stijgt tussen 24 tot en met 32 jaar. Het is te zien dat het aantal mannen en vrouwen dat een verzoek indient na de leeftijd van 32 daalt.

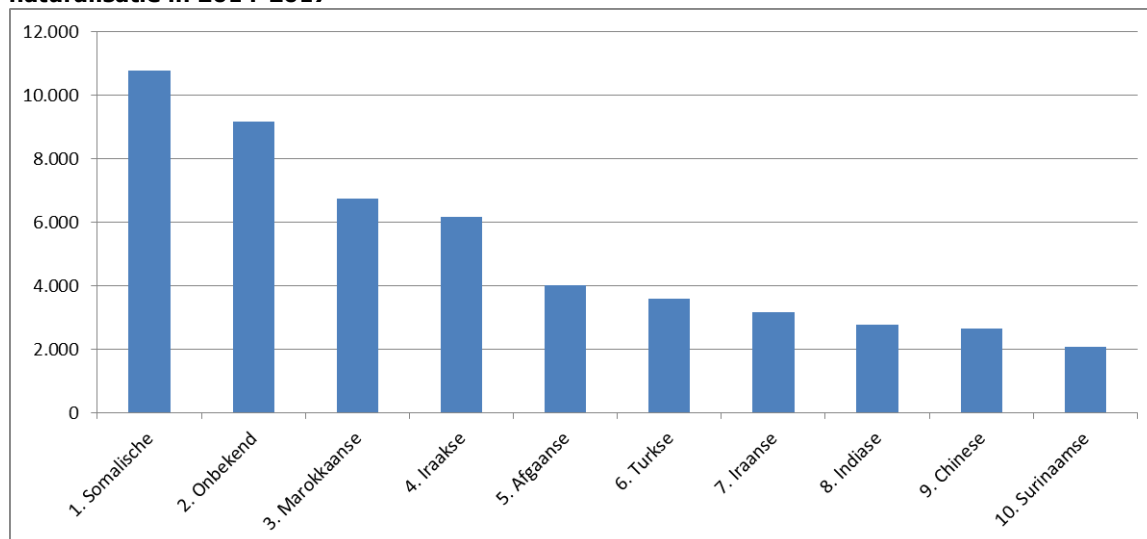
Figuur 3.2: Aantal verzoeken om naturalisatie naar leeftijd en geslacht in 2014-2017

4.1.1

Nationaliteit van verzoeker

In figuur 3.3 is te zien hoeveel verzoeken om naturalisatie de IND heeft ontvangen in de periode 2014-2017, uitgesplitst naar de top 10 nationaliteiten van de verzoekers over de gehele periode. De top 10 nationaliteiten vormen samen 54% van alle verzoeken. De overige nationaliteiten zijn verantwoordelijk voor 46%. De volledige lijst van nationaliteiten is te vinden in tabel 1, bijlage VI.

Figuur 3.3: Top 10 nationaliteiten van personen die een verzoek hebben ingediend om naturalisatie in 2014-2017

De meeste verzoeken om naturalisatie zijn gedaan door verzoekers met de Somalische (11%), Marokkaanse (7%) en Iraakse nationaliteit (6%). De daling in het aantal verzoeken om naturalisatie, zoals vanaf 2016 te zien is geweest (zie figuur 3.1), is vooral zichtbaar bij personen met de Somalische en Iraakse nationaliteit (echter wordt de daling niet volledig door het dalende aantal verzoeken van deze beide nationaliteiten veroorzaakt). Het aantal verzoeken van personen met de Marokkaanse nationaliteit neemt geleidelijk af (zie tabel 1, bijlage VI).

Op de tweede plek staat de nationaliteit 'onbekend'. In INDiGO kunnen meerdere nationaliteiten bij een persoon worden geregistreerd. Dit gebeurt wanneer een vreemdeling meerdere nationaliteiten heeft of wanneer de verschillende partijen in de vreemdelingenketen en de BRP een ander beeld hebben van de nationaliteit van een vreemdeling. Bij het opvragen van gegevens uit INDiGO wordt de sterkste nationaliteit van de vreemdeling geleverd. De sterkste nationaliteit is de nationaliteit die in verblijfsrechtelijke zin het sterkst is. Wanneer er meerdere bronnen zijn voor de nationaliteit van een vreemdeling dan is de nationaliteit in de BRP in beginsel leidend.⁵ Bij de nationaliteit 'onbekend' gaat het in veel gevallen om asielstatushouders en staatlozen die niet alle benodigde documenten hebben ingediend om hun oorspronkelijke nationaliteit aan te tonen.

Het Verenigd Koninkrijk hield op 23 juni 2016 het referendum over het EU-lidmaatschap. De naderende uitvoering van de uittreding uit de EU (aangeduid als de 'Brexit') is mogelijk aanleiding voor Britten om een verzoek om naturalisatie in te dienen.

⁵ De gemeente registreerde bij inschrijving in de BRP de nationaliteit 'onbekend' als de vreemdeling geen documenten heeft kunnen overleggen om zijn nationaliteit te kunnen vaststellen. De vermelding nationaliteit 'onbekend' in de BRP is niet hetzelfde als staatloosheid. De meeste vreemdelingen van wie de nationaliteit onbekend is hebben wel een nationaliteit. Zij hebben alleen geen documenten om dat te bewijzen.

Met ingang van 6 januari 2014 bepaalt de wet BRP in art. 2.17 dat in dergelijke gevallen deze gegevens, indien bij hem aanwezig, moeten worden ontleend aan een schriftelijke mededeling daarover van de minister van Justitie en Veiligheid die de gemeente opvraagt bij de IND. De bedoeling van artikel 2.17 Wet BRP is dat het aantal personen dat met een onbekende nationaliteit is opgenomen in de BRP sterk wordt teruggedrongen. Indien in het kader van toelating door de IND een nationaliteit wordt vastgesteld, wordt die nationaliteit doorgegeven aan de gemeente.

'Onbekend' wordt met name door de IND toegewezen bij gestelde staatlozen die niet alle benodigde documenten hebben overgelegd of documenten die niet echt bevonden zijn, om hun staatloosheid aan te tonen. Bij asielzoekers registreert de IND de nationaliteit als 'onbekend' wanneer de gestelde nationaliteit als niet geloofwaardig is gebleken bij een afwijzing of als na taalanalyse geconcludeerd wordt dat betrokkene niet te herleiden is tot de spraakgemeenschap van het betreffende land.

In tabel 3.2 is te zien dat het aantal naturalisatieverzoeken door Britse onderdanen vanaf 2016 inderdaad toeneemt.⁶

Tabel 3.2: Aantal verzoeken om naturalisatie door Britse onderdanen in 2014-2017

	2014	2015	2016	2017	Totaal
Britse onderdanen	16	37	96	175	324

Tabel 3.3 geeft de top 10 nationaliteiten weer van verzoekers met het meest gestegen aantal verzoeken in 2017 ten opzichte van 2014. De grootste stijging is te zien in het aantal verzoeken van staatlozen dat in 2017 met meer dan 700% is gestegen. De Britten staan op de derde plaats in de top 10. Verder valt de groep Azerbeidzjanen op die vooral in 2016 veel meer verzoeken om naturalisatie hebben ingediend.

Tabel 3.3: Top 10 nationaliteiten met de grootste stijging (absoluut) in het aantal naturalisatieverzoeken in 2017 ten opzichte van 2014

Nationaliteit	2014	2015	2016	2017	Totaal	Stijging	% Stijging
Staatloos	170	162	265	1.396	1.993	1.226	721%
Brits burger	16	37	96	175	324	159	994%
Onbekend	2.028	2.531	2.426	2.185	9.170	157	8%
Azerbeidzjan, burger van	79	305	594	234	1.212	155	196%
Eritrese	241	262	313	290	1.106	49	20%
Jamaicaanse	22	45	48	66	181	44	200%
Guineese	125	168	251	164	708	39	31%
Iraanse	699	798	939	735	3.171	36	5%
Ugandese	45	57	69	79	250	34	76%
Griekse	40	62	94	72	268	32	80%
Overig	21.583	20.594	17.957	16.429	76.563		
Totaal	25.048	25.021	23.052	21.825	94.946	-3.223	-13%

De top 10 nationaliteiten met het meest afgenomen aantal verzoeken staan in tabel 3.4. Verzoeken van Somaliërs zijn het meest gedaald in 2017. Vergeleken met 2014 is het aantal met bijna de helft afgenomen. Verzoekers van Marokkaanse en Iraakse nationaliteit staan op de tweede en derde plek. Het aantal verzoeken van deze groepen is met bijna een derde afgenomen.

Tabel 3.4: Top 10 nationaliteiten met de grootste daling (absoluut) in het aantal naturalisatieverzoeken in 2017 ten opzichte van 2014

Nationaliteit	2014	2015	2016	2017	Totaal	Daling	% Daling
Somalische	3.224	3.411	2.457	1.664	10.756	-1.560	-48%
Marokkaanse	2.020	1.787	1.500	1.411	6.718	-609	-30%
Iraakse	1.830	1.687	1.405	1.247	6.169	-583	-32%
Turkse	1.078	971	760	762	3.571	-316	-29%
Nigeria, burger van	401	334	220	195	1.150	-206	-51%
Sierra Leone	316	309	211	168	1.004	-148	-47%
Syrische	468	359	170	331	1.328	-137	-29%
Surinaamse	583	557	487	453	2.080	-130	-22%
Thaise	433	406	336	306	1.481	-127	-29%
Ghanese	536	583	430	410	1.959	-126	-24%
Overig	14.159	14.617	15.076	14.878	58.730		
Totaal	25.048	25.021	23.052	21.825	94.946	-3.223	-13%

⁶ Britse overzeese burgers zijn niet meegenomen in de cijfers, omdat zij geen EU-burgers zijn.

6.1.1 Plaats van indiening

Het verzoek tot naturalisatie wordt ingediend bij de gemeente in Nederland, in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba), op Aruba, Curaçao, Sint Maarten of bij een Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland.

Het overgrote deel van de verzoeken om naturalisatie is ingediend bij de Nederlandse gemeenten (97,5%), 0,7% is ingediend bij de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland. De overige 1,8% is ingediend in Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius of Saba), Aruba, Curaçao of Sint Maarten.⁷

Tabel 3.5 geeft het aantal naturalisatieverzoeken weer per jaar onderverdeeld naar de plaats waar het verzoek is ingediend. De daling die in 2016 is ingezet, wordt voornamelijk veroorzaakt door de daling van verzoeken in Europees Nederland. Het aantal verzoeken in het buitenland, op Sint Maarten en Aruba in 2016 is juist toegenomen, echter gaat het om kleine aantallen ingediende verzoeken in vergelijking met Europees Nederland.

Tabel 3.5: Aantal verzoeken om naturalisatie naar plaats van indiening in 2014-2017

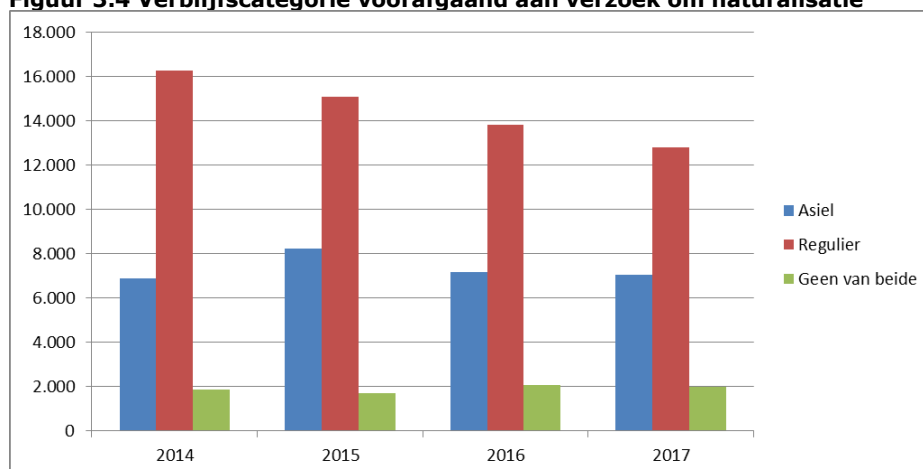
Plaats van indiening	2014	2015	2016	2017	Totaal	%
Europees Nederland	24.494	24.475	22.353	21.263	92.585	97,5%
Buitenland	162	119	220	199	700	0,7%
Curaçao	166	202	170	137	675	0,7%
Sint Maarten	104	108	148	134	494	0,5%
Aruba	91	98	140	81	410	0,4%
Caribisch Nederland	27	18	21	9	75	0,1%
Totaal	25.044	25.020	23.052	21.823	94.939	100%

6.1.2 Voorafgaande verblijfsvergunning

Om te bepalen welke verblijfsvergunning de vreemdeling had voorafgaand aan het indienen van een naturalisatieverzoek (asiel of regulier) is gekeken welke verblijfstitel diegene als laatste had. Deze verblijfstitels zijn gecategoriseerd naar asiel, regulier of geen van beide (zie bijlage V). Figuur 3.4 (en tabel 2 in bijlage VI) geeft weer welk aandeel van de verzoekers voor het naturalisatieverzoek een asiel- of een reguliere vergunning had.⁸ Het voorafgaande verblijfsrecht kan niet onder een van beide geschaard worden wanneer iemand bijvoorbeeld daarvoor een openstaande procedure had lopen of omdat diegene toegelaten is onder het vreemdelingenrecht van de overzeese eilanden en daardoor niet in het systeem staat geregistreerd van de IND.

⁷ Sinds 10 oktober 2010 bestaan de Nederlandse Antillen niet meer. Bonaire, Sint Eustatius en Saba zijn als openbaar lichaam ingericht en hebben de status als 'bijzondere gemeente'. Deze eilanden worden Caribisch Nederland genoemd. Curaçao en Sint Maarten zijn een land binnen het Koninkrijk der Nederlanden (vergelijkbaar met de status aparte van Aruba).

⁸ De cijfers over het voorgaande verblijfsrecht komen niet uit het datawarehouse van de IND, maar zijn middels een query aan het beslissysteem van de IND ontleend. Deze cijfers zijn daardoor minder betrouwbaar gegenereerd en niet reproduceerbaar.

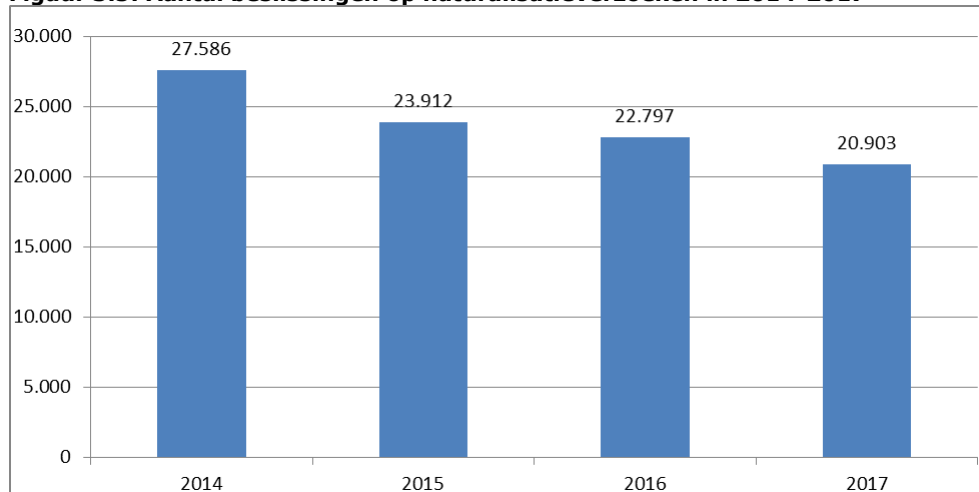
Figuur 3.4 Verblijfscategorie voorafgaand aan verzoek om naturalisatie

Het aandeel vreemdelingen met een asiolverleden dat een naturalisatieverzoek heeft ingediend is na 2014 licht gestegen (van 28% naar 32% in 2017). Het aandeel verzoekers met een reguliere vergunning is vanaf 2014 gedaald (van 65% tot 60% in 2017).

3.2

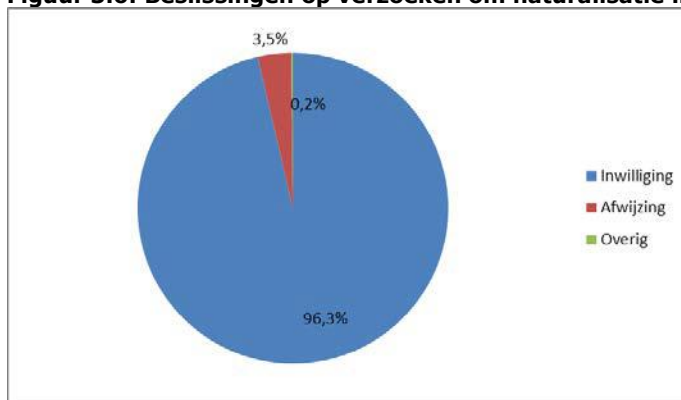
Beslissingen op verzoeken om naturalisatie

De figuren in deze paragraaf hebben betrekking op verzoeken waarop in eerste aanleg is beslist.

Figuur 3.5: Aantal beslissingen op naturalisatieverzoeken in 2014-2017

Figuur 3.5 maakt inzichtelijk hoeveel beslissingen de IND heeft genomen op verzoeken om naturalisatie in 2014-2017. Een deel van de afgehandelde verzoeken is ingediend in een eerder jaar. In 2014-2017 zijn in totaal 95.198 besluiten genomen door de IND.

Gedurende deze periode is het overgrote deel van de verzoeken ingewilligd (96,3%). Over de 4 jaren werd 3,5% van de naturalisatieverzoeken afgewezen. In de 4 jaren is het inwilligingspercentage en het afwijzingspercentage nagenoeg gelijk gebleven (zie tabel 3 in bijlage VI). Onder de categorie 'overig' valt overlijden, buitenbehandelingstelling of intrekking door klant (0,2%).

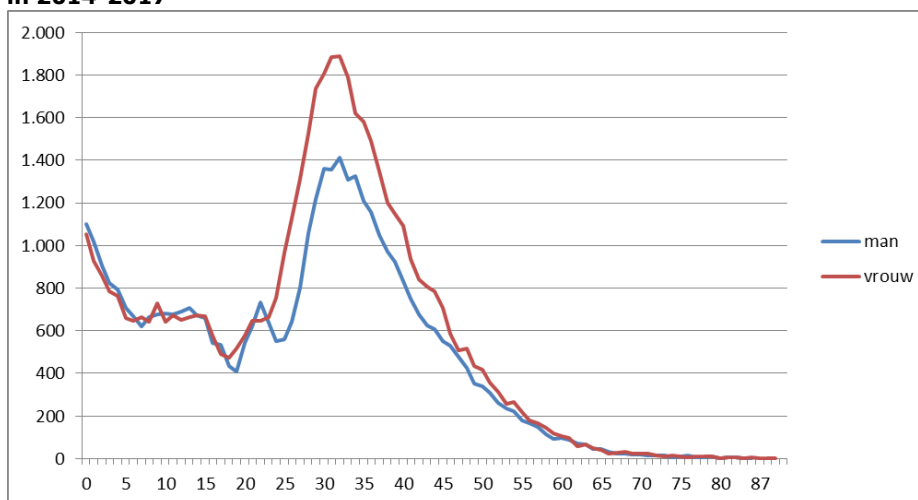
Figuur 3.6: Beslissingen op verzoeken om naturalisatie in 2014-2017

3.2.1

Leeftijd en geslacht van verzoeker

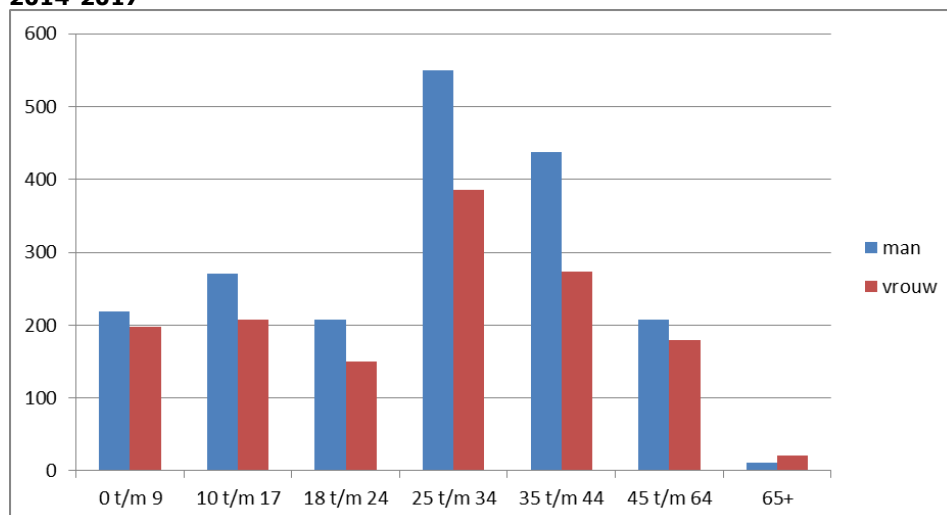
Figuur 3.7 (en tabel 4 in bijlage VI) geeft het aantal ingewilligde verzoeken weer onderverdeeld naar de leeftijd en het geslacht van de verzoeker.

De ingewilligde verzoeken zijn voornamelijk ingediend door mannen en vrouwen in de leeftijdscategorie van 30 tot en met 32 jaar.

Figuur 3.7: Aantal ingewilligde verzoeken onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017

Figuur 3.8 (en tabel 5 in bijlage VI) geeft het aantal afgewezen verzoeken weer onderverdeeld naar de leeftijd en het geslacht van de verzoeker. In verband met de kleine aantallen worden de afgewezen verzoeken getoond per leeftijdscategorie. De afgewezen verzoeken zijn voornamelijk ingediend door mannen met een leeftijd van 25 tot en met 44 jaar (samen 30%).

Figuur 3.8: Aantal afgewezen verzoeken onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017

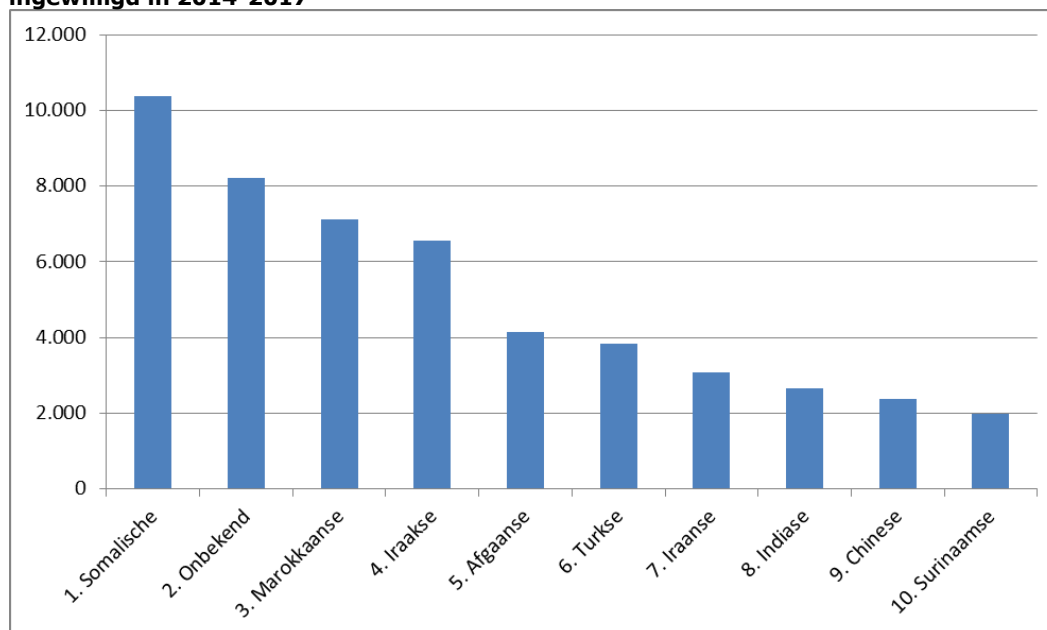
3.2.2

Nationaliteit van verzoeker

De top 10 nationaliteiten van de verzoeker van wie het verzoek is ingewilligd (figuur 3.9) komt overeen met de top 10 nationaliteiten in paragraaf 3.1.2. aangezien het merendeel van de verzoeken wordt ingewilligd.

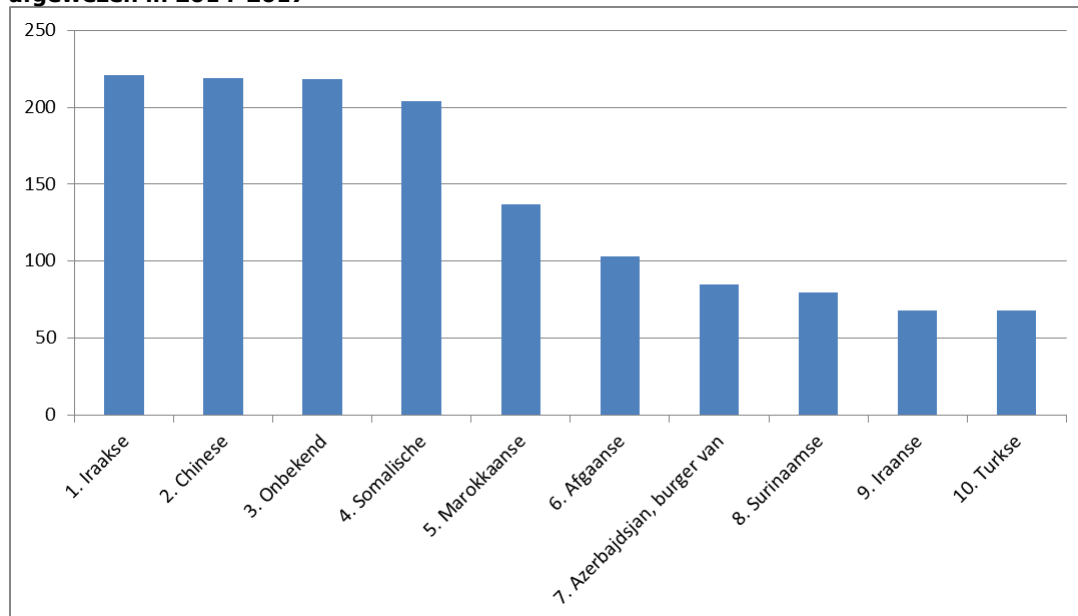
De meeste naturalisatieverzoeken die zijn ingewilligd zijn gedaan door verzoekers met de Somalische (11%), Marokkaanse (8%) en Iraakse nationaliteit (7%). Ook dit komt bijna overeen met de percentages genoemd in paragraaf 3.1.2, omdat het merendeel van de verzoeken wordt ingewilligd.

Figuur 3.9: Top 10 nationaliteiten van personen van wie een verzoek om naturalisatie is ingewilligd in 2014-2017

De naturalisatieverzoeken die zijn afgewezen zijn voornamelijk gedaan door verzoekers met de Iraakse (7%), Chinese (7%) of Somalische nationaliteit (6%).

Figuur 3.10: Top 10 nationaliteiten van personen van wie een verzoek om naturalisatie is afgewezen in 2014-2017

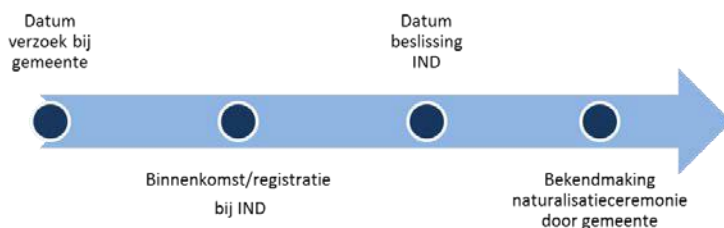

3.2.3 Doorlooptijden per plaats van indiening

In deze paragraaf wordt ingegaan op de doorlooptijden van ingewilligde en afgewezen verzoeken per plaats van indiening. De volgende doorlooptijden komen aan bod (zie figuur 3.11):

- Doorlooptijd datum van verzoek bij de gemeente⁹ tot datum beslissing IND op het verzoek.
- Doorlooptijd datum van verzoek bij de gemeente tot datum binnenkomst/registratie door de IND.
- Doorlooptijd datum binnenkomst/registratie door de IND tot datum beslissing IND op het verzoek.
- Doorlooptijd datum beslissing IND op het verzoek tot datum bekendmaking door de gemeente van de naturalisatieceremonie.

Figuur 3.11: Processchema doorlooptijd verzoek om naturalisatie

⁹ Of bij de diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland, bevoegde autoriteiten in Curaçao, Aruba, Sint Maarten of Caribisch Nederland.

Hoe lang moet de verzoeker wachten op een beslissing?

De overgrote meerderheid van de verzoeken om naturalisatie zijn bij een gemeente in Nederland ingediend (97%). Wettelijk gezien moet binnen een jaar op het verzoek zijn beslist. De wettelijke beslistermijn loopt vanaf het moment dat alle voor de beoordeling van het verzoek noodzakelijke stukken zijn ontvangen door de gemeente.¹⁰

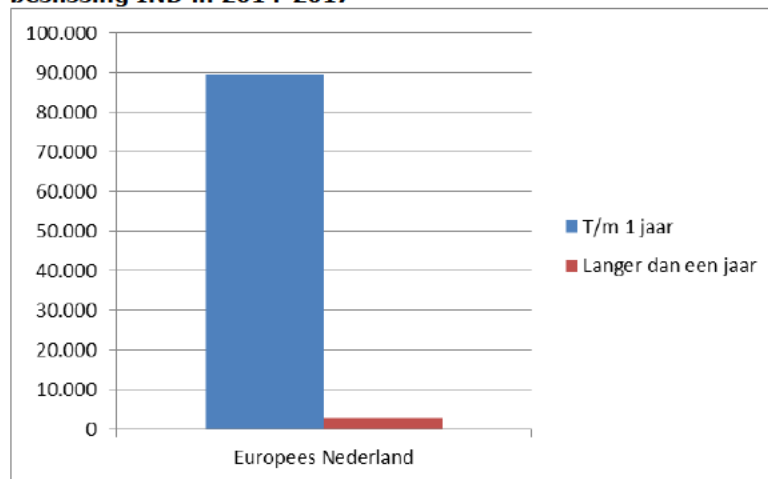
Deze termijn wordt bij aanvragen ingediend in Europees Nederland en op de buitenlandse posten bijna altijd gehaald (97% respectievelijk 94%).

Aanvragen ingediend in Caribisch Nederland worden relatief vaak niet binnen een jaar afgehandeld (41%).

Tabel 3.6: Doorlooptijd verzoeken van datum verzoek tot datum beslissing IND in 2014-2017

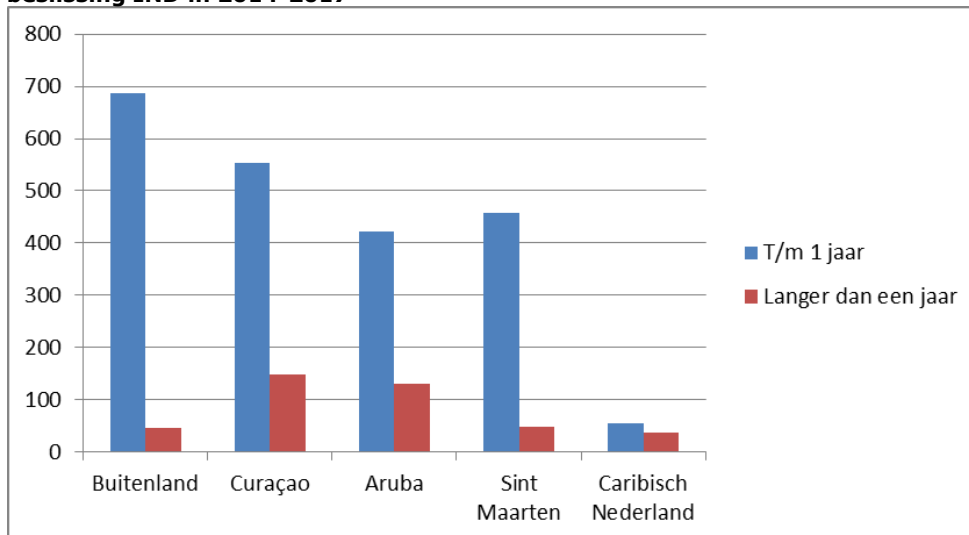
Plaats van aanvraag	T/m 1 jaar	%	Langer dan een jaar	%	Totaal
Europees Nederland	89.580	97%	2.859	3%	92.439
Buitenland	686	94%	46	6%	732
Curaçao	553	79%	148	21%	701
Aruba	421	76%	131	24%	552
Sint Maarten	457	91%	47	9%	504
Caribisch Nederland	54	59%	38	41%	92
Totaal	91.751	97%	3.269	3%	95.020

Figuur 3.12: Doorlooptijd verzoeken in Europees Nederland van datum verzoek tot datum beslissing IND in 2014-2017

¹⁰ Indien de verzoeker niet alle gevraagde documenten overlegt op het moment van indiening van het verzoek om naturalisatie, stelt de gemeente de verzoeker in de gelegenheid om de ontbrekende stukken alsnog in te leveren binnen zes weken na de indiening van het verzoek. Indien uit het advies van de gemeente niet of niet duidelijk blijkt dat de verzoeker om aanvulling van de stukken is verzocht, stelt de IND de verzoeker alsnog een redelijke termijn om de ontbrekende stukken te overleggen. In deze situatie vangt de beslistermijn van een jaar aan op het moment dat de aanvullende stukken door de IND zijn ontvangen (artikel 9 9-4 toelichting ad artikel 9, vierde lid, HRWN).

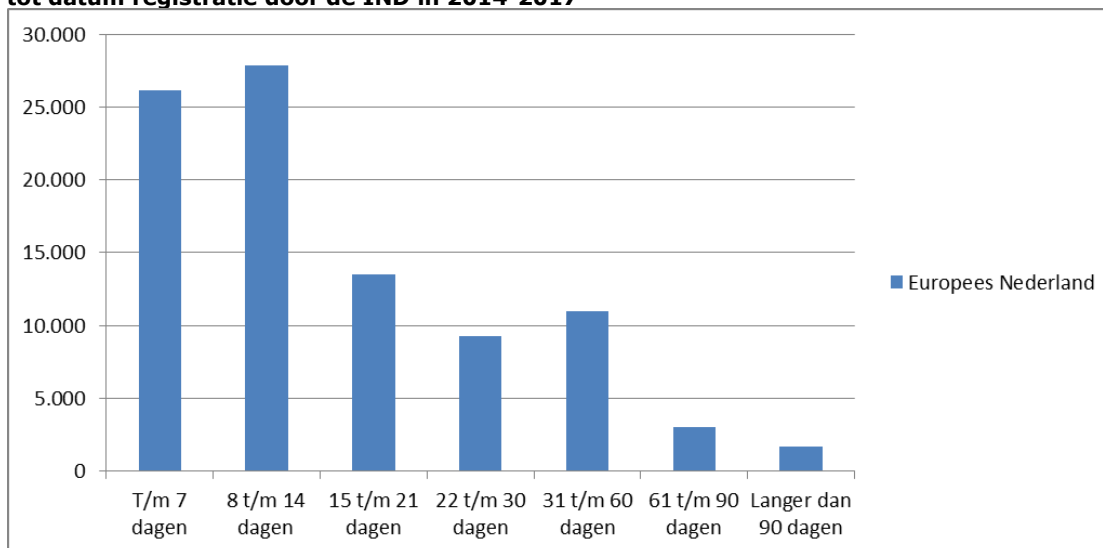
Figuur 3.13: Doorlooptijd verzoeken buiten Europees Nederland van datum verzoek tot datum beslissing IND in 2014-2017

Hoe lang duurt het tot het verzoek bij de IND ligt?

Figuur 3.14 (en tabel 6 in bijlage VI) geven het aantal dagen weer dat het naturalisatieverzoek bij de gemeenten ligt tot zij deze naar de IND doorsturen voor een beslissing op het verzoek. De gemeenten sturen meer dan de helft van de verzoeken (58%) binnen twee weken door naar de IND.

Figuur 3.14: Doorlooptijd verzoeken in Europees Nederland van datum verzoek bij de gemeente tot datum registratie door de IND in 2014-2017

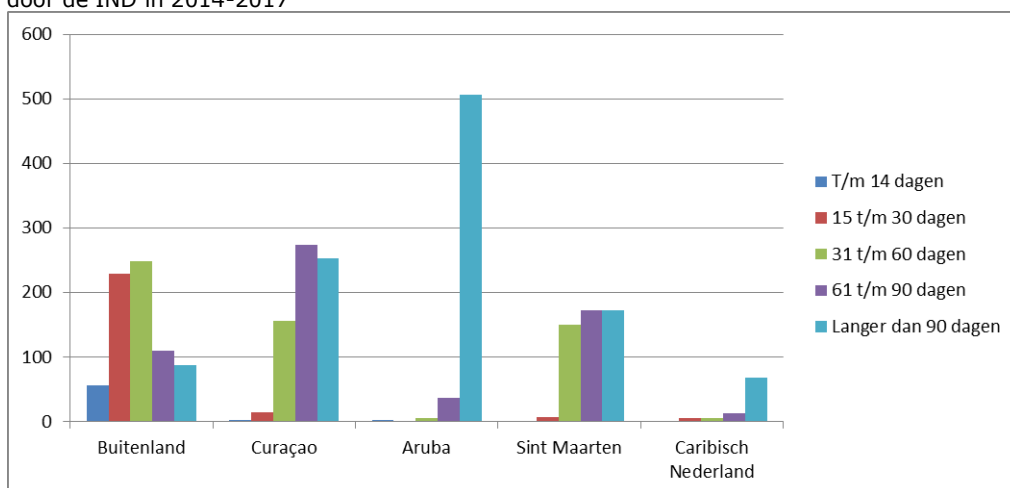

Figuur 3.15 (en tabel 7 in bijlage VI) geven het aantal dagen weer dat het naturalisatieverzoek buiten Europees Nederland ligt tot deze naar de IND wordt doorgestuurd voor een beslissing op het verzoek.

Twee derde van de verzoeken die op de buitenlandse posten zijn ingediend wordt in 3 weken tot 2 maanden doorgestuurd naar de IND. Curaçao stuurt bijna 40% van de verzoeken tussen 2 en 3 maanden door. Aruba doet daar in de meeste gevallen langer dan 3 maanden over (92%).

Sint Maarten stuurt 34% van de verzoeken tussen 2 en 3 maanden door. In Caribisch Nederland wordt 74% van de aanvragen na 3 maanden doorgestuurd naar de IND.

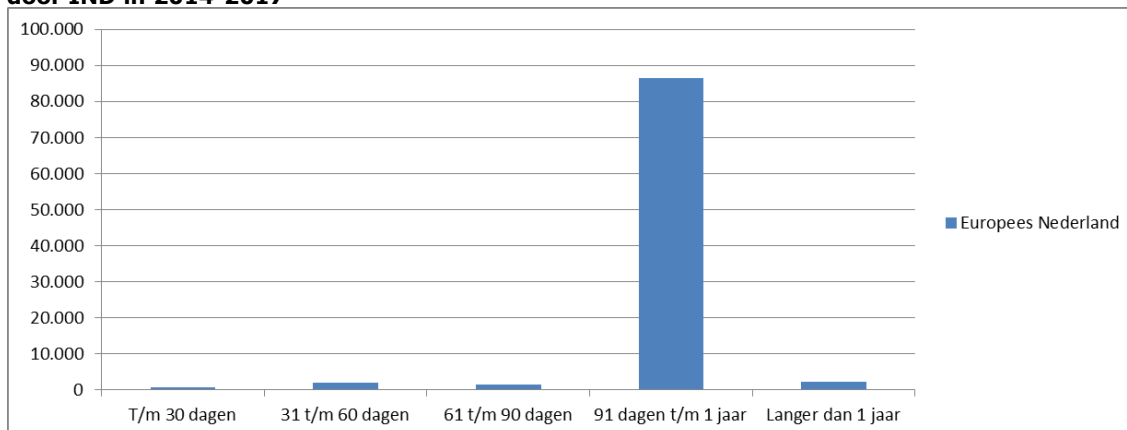
Figuur 3.15: Doorlooptijd verzoeken buiten Europees Nederland van datum verzoek tot datum registratie door de IND in 2014-2017

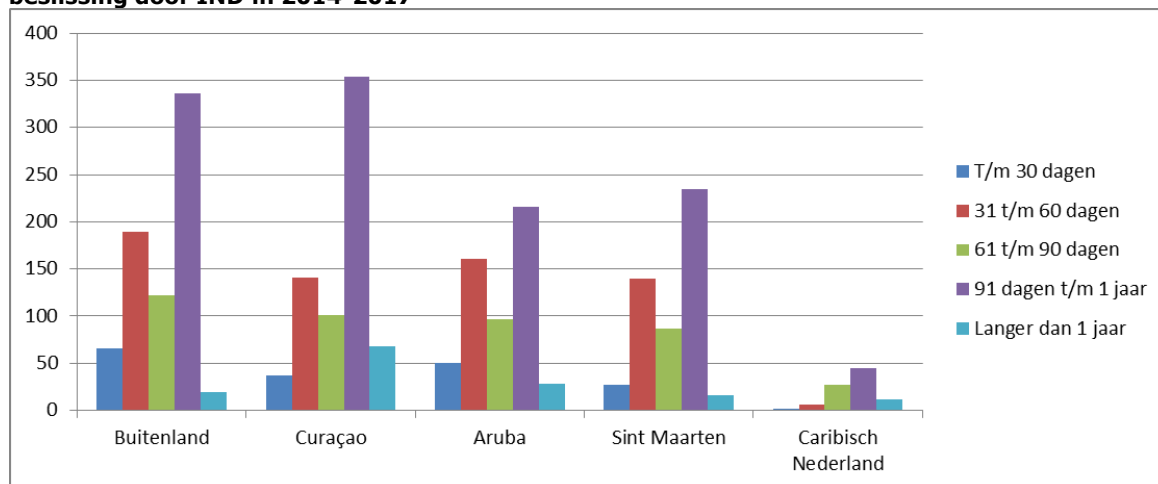

Hoe lang ligt het verzoek bij de IND voor het nemen van een beslissing?

De IND doet er in bijna alle gevallen 3 maanden tot een jaar over (94%) om te beslissen op naturalisatieverzoeken die in Europees Nederland zijn ingediend. Deze doorlooptijd geldt ook voor om en nabij de 50% van de verzoeken die buiten Europees Nederland zijn ingediend. Voor iets meer dan een kwart van de verzoeken die op de buitenlandse posten, Aruba en Sint Maarten zijn ingediend duurt het tussen 1 en 2 maanden voordat de IND een beslissing heeft genomen. Voor Curaçao geldt dit voor 20% van de aanvragen. Bij verzoeken uit Caribisch Nederland doet de IND in bijna 30% van de gevallen er 2 tot 3 maanden over. Figuur 3.16, 3.17 en tabel 8 in bijlage VI geven de cijfers weer.

Figuur 3.16: Doorlooptijd verzoeken in Europees Nederland van datum registratie tot beslissing door IND in 2014-2017

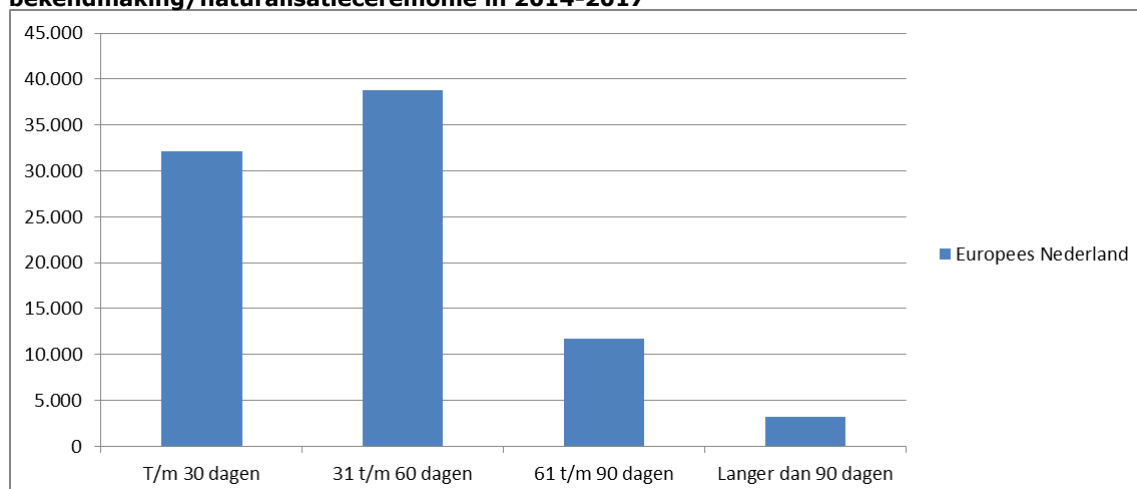
Figuur 3.17: Doorlooptijd verzoeken buiten Europees Nederland van datum registratie tot beslissing door IND in 2014-2017

Hoe lang duurt het tot dat de naturalisandus het naturalisatiebesluit in ontvangst neemt?

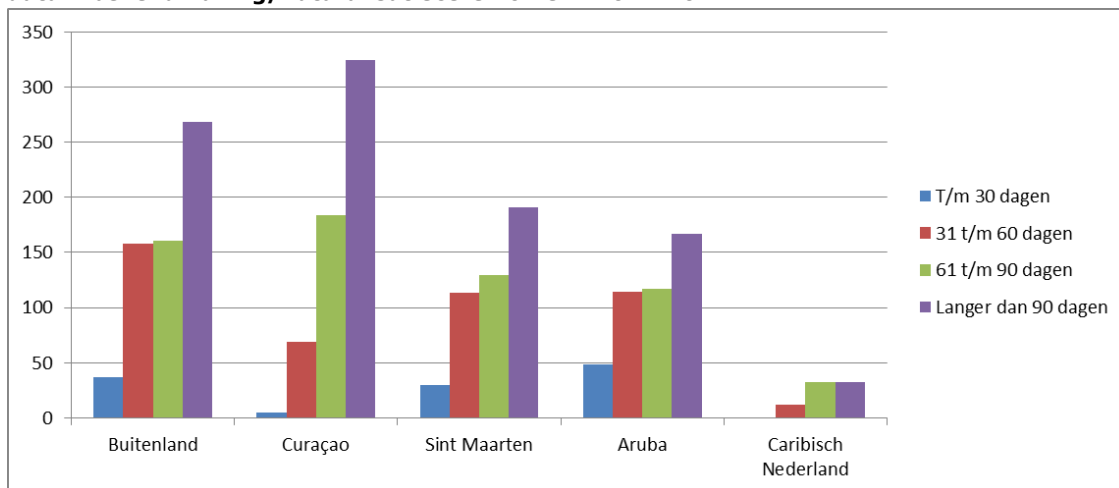
Na een positieve beslissing van de IND op het naturalisatieverzoek ontvangt de verzoeker een uitnodiging voor de naturalisatieceremonie om het naturalisatiebesluit in ontvangst te nemen. Het bijwonen van de naturalisatieceremonie is een wettelijke verplichting. Na de bekendmaking is de verzoeker Nederlander vanaf de datum van het Koninklijk Besluit.

Figuur 3.18 en 3.19 (en tabel 9 in bijlage VI) geven de doorlooptijd weer van de datum van beslissing door de IND tot de datum van bekendmaking/naturalisatieceremonie.

Aan een ruime meerderheid van de verzoekers in Europees Nederland (82%) is binnen 2 maanden na de inwilliging door de IND het naturalisatiebesluit bekendgemaakt. Op Curaçao (43%), de buitenlandse posten (56%), Sint Maarten (41%) en Aruba (37%) is het besluit in de meeste gevallen 3 maanden na de inwilliging uitgereikt. Voor Caribisch Nederland geldt dat het besluit in de meeste gevallen na 2 maanden is uitgereikt (84%).

Figuur 3.18: Doorlooptijd aanvragen in Europees Nederland van datum beslissing IND tot datum bekendmaking/naturalisatieceremonie in 2014-2017

Figuur 3.19: Doorlooptijd verzoeken buiten Europees Nederland van datum beslissing IND tot datum bekendmaking/naturalisatieceremonie in 2014-2017

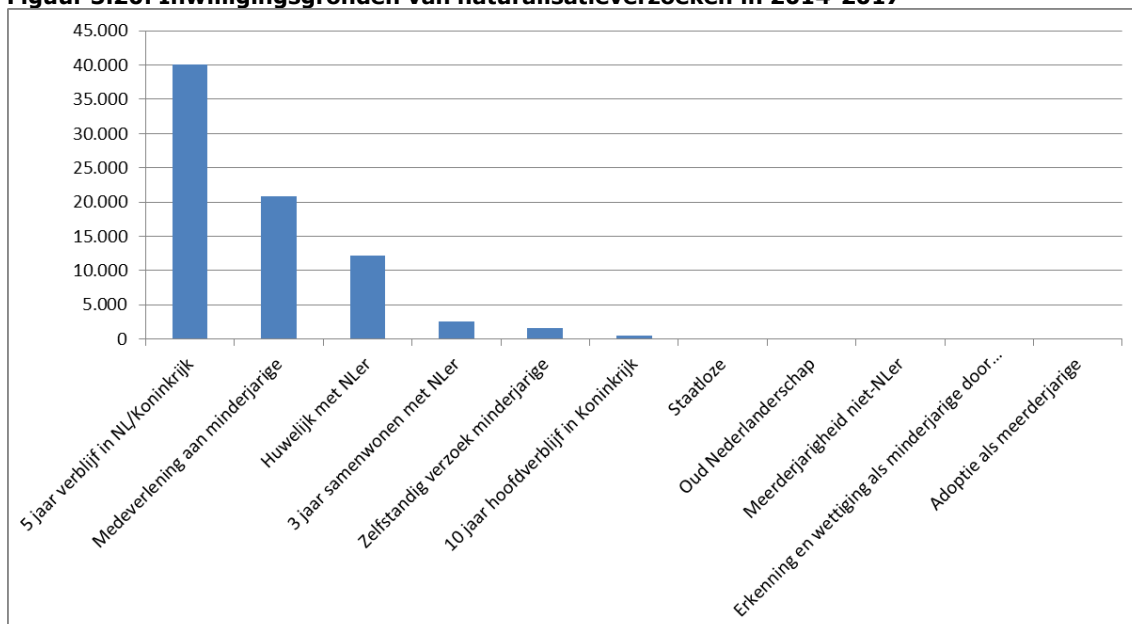

3.2.4

Inwilligingsgronden

De helft van de verzoekers (51%) verkrijgt het Nederlanderschap na 5 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in Nederland of het Koninkrijk, terwijl ook wordt voldaan aan de voorwaarden van inburgering, meerderjarigheid en het niet bestaan van bedenkingen voor onbepaalde duur. Iets meer dan een kwart van de verzoekers (27%) betreft minderjarigen die Nederlander worden op grond van medeverlening na naturalisatie van (één van) de ouders. Naturalisatie op grond van 3 jaar onafgebroken gehuwd en samenwonend met een Nederlander komt daarna het vaakst voor (16%). Figuur 3.20 (en tabel 10 in bijlage VI) geeft dit weer.

Figuur 3.20: Inwilligingsgronden van naturalisatieverzoeken in 2014-2017

3.2.5 Afwijzingsgronden

De reden voor afwijzing van een naturalisatieverzoek is in INDiGO alleen terug te vinden in de beschikking op het afgewezen verzoek om naturalisatie. Aangezien het om 3.318 afgewezen verzoeken gaat in de periode 2014-2017, paste het niet binnen de mogelijkheden voor deze monitor om hiervoor dossieronderzoek uit te voeren.

Om toch iets te kunnen zeggen over de afwijzingsgronden is gebruik gemaakt van andere data uit INDiGO, namelijk de geregistreerde criteria in INDiGO tijdens de behandeling van een naturalisatieverzoek. Dit betekent dat de afwijzingsgronden niet rechtstreeks uit INDiGO gehaald kunnen worden, maar dat deze zijn afgeleid van de ingevulde criteria. Hiervoor zijn bewerkingen gedaan op beschikbare data. In paragraaf 1.5.2 wordt uitgebreid uiteengezet welke methode is toegepast op deze gegevens om de afwijzingsgronden voor naturalisatieverzoeken in kaart te brengen

Disclaimer

Tijdens het onderzoek is gebleken dat de gegevens over het jaar 2017 geschikt waren om in de monitor over te rapporteren. Gelet op de gebruikte methode dient opgemerkt te worden dat de resultaten slechts een indicatie geven van de afwijzingsgronden.

Met behulp van de ingevulde criteria zijn de meest voorkomende afwijzingsgronden geïdentificeerd. Zie tabel 3.7 hieronder voor de verschillende categorieën met daarbij toegelicht wat voor soort voorwaarden voor naturalisatie binnen deze categorie vallen. Bij elke categorie is een voorbeeld gegeven van een voorwaarde die daarin voor komt.

Tabel 3.7: Indeling van de categorieën met de voorwaarden naturalisatie

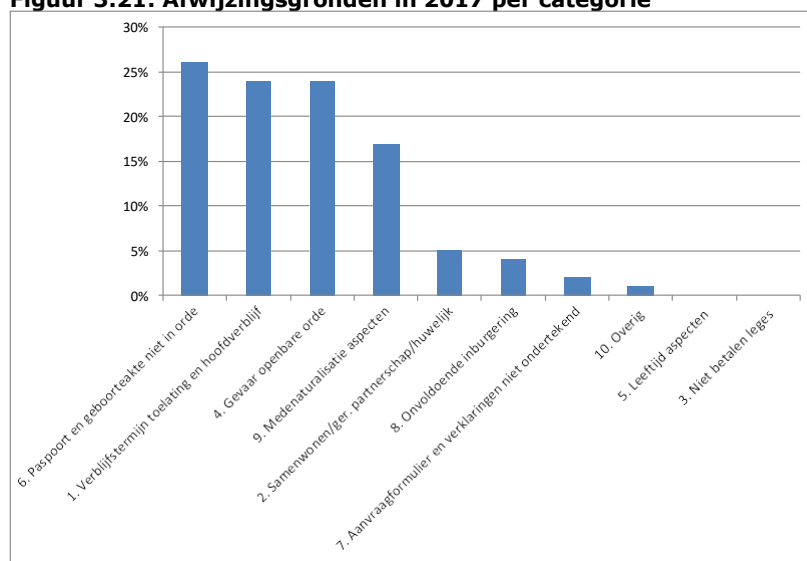
Categorie	Toelichting	Voorbeeld voorwaarde in categorie
1. Verblijfstermijn toelating en hoofdverblijf	Deze categorie bevat een aantal criteria die betrekking hebben op de voorwaarden met betrekking tot de verblijfstermijn van de verzoeker in het Koninkrijk.	Betrokkene moet ten minste vijf jaar onafgebroken en direct voorafgaand aan het verzoek rechtmatig verblijf hebben genoten.
2. Samenwonen/geregistreerd partnerschap/huwelijk	De criteria in dit cluster zien op de mogelijkheid dat de verzoeker met een Nederlander getrouwd is, dan wel samen woont, of een geregistreerd partnerschap heeft.	De echtgenoot of (geregistreerd) partner van betrokkene heeft de Nederlandse nationaliteit.
3. Niet betalen leges	In deze categorie komen 2 criteria voor inzake het betalen van de leges voor het naturalisatieverzoek.	Het juiste legesbedrag is betaald.
4. Gevaar openbare orde	Deze categorie bestaat uit één criteria waarmee wordt nagegaan of de verzoeker geen gevaar vormt voor de openbare orde in het Koninkrijk.	Er bestaan geen ernstige vermoedens dat betrokkene een gevaar oplevert voor de openbare orde, de goede zeden of de veiligheid.
5. Leeftijd aspecten	Hierin komen voorwaarden terug met betrekking tot de minderjarigheid of meerderjarigheid van de verzoeker.	De vreemdeling is minderjarig en één van de ouders is Nederlander.
6. Paspoort en geboorteakte niet in orde	Deze categorie omvat de voorwaarden die te maken hebben de benodigde documenten voor het verzoek.	De vreemdeling is in het bezit van een geldig document voor grensoverschrijding.
7. Aanvraagformulier en verklaringen niet ondertekend	In deze categorie komen criteria voor die gaan over het ondertekenen van het aanvraagformulier en van de verklaringen die de verzoeker moet afleggen.	Verzoeker heeft de 'verklaring omtrent verblijfsstatus en gedrag' ingevuld en ondertekend
8. Onvoldoende inburgering	Met de criteria in deze categorie wordt nagegaan of de verzoeker voldoende ingeburgerd is in het Koninkrijk.	Betrokkene voldoet aan inburgeringsvereiste.
9. Medenaturalisatie aspecten	Hierin komen voorwaarden terug met betrekking tot de medenaturalisatie van een minderjarig kind met de ouder.	Het kind stemt in met (mede)naturalisatie.
10. Overig	Enkele overige voorwaarden die niet in een cluster passen zijn hier opgenomen.	Vast staat dat betrokkene staatloos is.

Het kan hierbij voorkomen dat een verzoeker niet aan voorwaarden in meerdere categorieën voldeed en dat het verzoek op basis van meerdere gronden afgewezen is. In deze monitor is alleen gekeken naar de meest voorkomende afwijzingsgronden en is niet ingegaan op de vraag of er meerdere afwijzingsgronden van toepassing zijn op één verzoek.

Afwijzingsgronden in 2017

In figuur 3.21 is te zien welke afwijzingsgronden in 2017 voor zijn gekomen.

Figuur 3.21: Afwijzingsgronden in 2017 per categorie

De top 4 voor redenen van afwijzing is¹¹:

1. Categorie 6: Paspoort en geboorteakte niet in orde (26%)
2. Categorie 1: Verblijfstermijn toelating en hoofdverblijf (24%)
3. Categorie 4: Gevaar openbare orde (24%)
4. Categorie 9: Medenaturalisatie aspecten (17%)

De afwijzingsgronden 'Leeftijd aspecten' en 'Niet betalen leges' kwamen in 2017 niet voor.

3.2.6

Ontheffing en vrijstelling van het inburgeringsvereiste

Voor verlening van het Nederlanderschap komt slechts de verzoeker in aanmerking die in de samenleving als ingeburgerd kan worden beschouwd op grond van het feit dat hij beschikt over kennis van:

- de Nederlandse taal, dan wel – indien hij in Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba hoofdverblijf heeft – de taal die op het eiland van hoofdverblijf naast het Nederlands gangbaar is;
- de staatsinrichting en maatschappij van het Europese deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, en
- hij zich ook overigens in een van deze samenlevingen heeft doen opnemen.

De verzoeker moet dus enerzijds beschikken over kennis van de Nederlandse taal en anderzijds moet hij zich hebben doen opnemen in de Nederlandse samenleving.

De mate van kennis van de taal alsmede van de staatsinrichting en maatschappij wordt vastgesteld aan de hand van de naturalisatietoets. Deze voorwaarde van opname in de Nederlandse samenleving wordt onder andere getoetst aan de hand van een monogaam

¹¹ De percentages kunnen niet bij elkaar opgeteld worden, omdat aan meerdere criteria (en daardoor categorieën) niet kan zijn voldaan. De percentages geven weer in hoeveel procent van de naturalisatieverzoeken niet aan één of meerdere voorwaarden in die categorie is voldaan.

huwelijk. Voor de verkrijging van het Nederlanderschap geldt het inburgeringsvereiste alleen voor vreemdelingen die Nederlander willen worden via de naturalisatieprocedure. Van personen die voor de optieregeling in aanmerking komen wordt aangenomen dat zij al voldoende zijn ingeburgerd.

De verzoeker kan een beroep doen op een (volledige) vrijstellingsgrond van de naturalisatietoets. Vrijstelling betekent dat de verzoeker geen van de onderdelen van de naturalisatietoets (het inburgeringsexamen) hoeft af te leggen. Hij moet aantonen dat hij behoort tot een van de volgende categorieën vrijgestelde personen zoals genoemd in artikel 3 van het besluit naturalisatietoets. Een persoon is bijvoorbeeld vrijgesteld indien hij in het bezit is gesteld van een diploma of getuigschrift van afronding van een opleiding van wetenschappelijk onderwijs, hoger onderwijs, algemeen voortgezet onderwijs, beroepsonderwijs of leerlingwezen. Hij is ook vrijgesteld als hij in het bezit is van een diploma staatsexamen Nederlands als Tweede taal, programma I dan wel programma II als bedoeld in artikel 7.3.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs.

In 32% van alle afgehandelde verzoeken in 2014-2017 is er een beroep gedaan op vrijstelling of ontheffing van het inburgeringsvereiste. Bijna alle verzoeken om vrijstelling of ontheffing zijn toegekend (gemiddeld 99%).¹²

Het aantal afgehandelde verzoeken om vrijstelling of ontheffing van het inburgeringsvereiste schommelt tussen ongeveer 7.250 tot 8.000 per jaar. Vanaf 2015 zijn relatief veel verzoeken van Somaliërs geweest.

Tabel 3.8: Aantal afgehandelde verzoeken om vrijstelling of ontheffing van het inburgeringsvereiste in 2014-2017

Vrijstelling of ontheffing inburgering	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	Totaal
Vrijstelling	6.934		6.084		6.012		4.952		23.982
Toegekend	6.839	99%	6.030	99%	5.950	99%	4.886	99%	23.705
Afgewezen	<10	0%	<10	0%	<10	0%	<10	0%	19
Onbekend	87	1%	50	1%	58	1%	63	1%	258
Toepassing medische ontheffing	1.080		1.021		1.615		2.151		5.867
Toegekend	1.067	99%	1.012	99%	1.593	99%	2.125	99%	5.797
Afgewezen	<10	1%	<10	1%	<10	0%	<10	0%	25
Onbekend	<10	0%	<10	0%	16	1%	22	1%	45
Toepassing hardheidsclausule	101		246		326		59		732
Toegekend	101	100%	238	97%	324	99%	56	95%	719
Afgewezen	0	0%	0	0%	0	0%	<10	5%	<10
Onbekend	0	0%	<10	3%	<10	1%	0	0%	10
Totaal	8.115		7.351		7.953		7.162		30.581

¹² De cijfers over verzoeken om vrijstelling of ontheffing van het inburgeringsvereiste komen niet uit het datawarehouse van de IND, maar zijn middels een query aan het beslissysteem van de IND ontleent. Deze cijfers zijn daardoor minder betrouwbaar gegenereerd en niet reproduceerbaar.

4 Verrijking van het Nederlandschap door optie

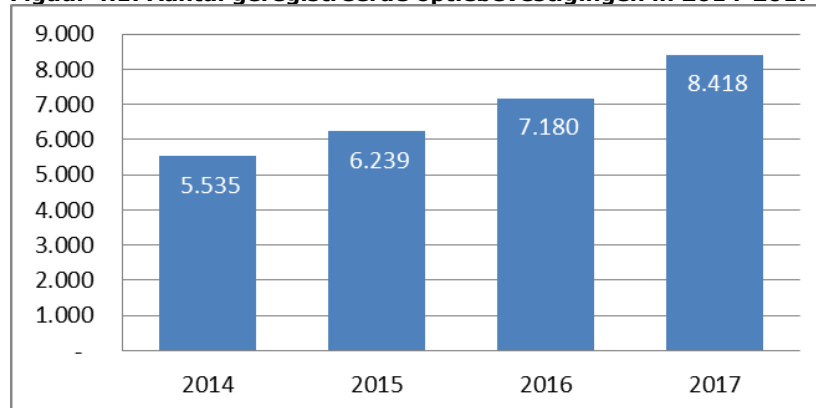
Een vreemdeling kan naast naturalisatie ook Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring. In artikel 6 van de RWN is geregeld welke vreemdelingen voor verkrijging van het Nederlandschap door optie in aanmerking komen. Aan optie zijn andere voorwaarden verbonden dan aan naturalisatie.

In het Europese deel van Nederland legt de vreemdeling bij de gemeente waar hij woonachtig is een optieverklaring af. In de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt de optieverklaring afgelegd bij de IND-unit Caribisch Nederland; in Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij het Kabinet van de Gouverneur van het betreffende land; en buiten het Koninkrijk bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten in het buitenland. De bevoegde instantie beoordeelt vervolgens of iemand voldoet aan de voorwaarden. De IND ontvangt van deze instanties de optiebevestiging wanneer deze is bekendgemaakt aan de optant tijdens een naturalisatieceremonie.¹³ Voor verdere uitleg over de optieprocedure zie bijlage II.

In dit hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de optiebevestigingen die de IND heeft ontvangen. Hierbij wordt ook gekeken naar de verschillende optiecategorieën die zijn voorgekomen.

4.1 Aantal optiebevestigingen

Figuur 4.1: Aantal geregistreerde optiebevestigingen in 2014-2017

In figuur 4.1 is te zien hoeveel optiebevestigingen er geregistreerd zijn in de periode 2014-2017. Het ging in totaal om meer dan 27.300 geregistreerde optiebevestigingen, waarbij er over de gehele periode een stijging te zien is. In 2014 waren er ruim 5.500 optiebevestigingen, waarbij dit in 2017 opliep tot ongeveer 8.400. Deze stijging is voor een deel te verklaren door een toename van het aantal Britten dat middels optie Nederlander wordt. Hier wordt verder op in gegaan in paragraaf 4.1.2.

Iemand kan door optie Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring die correspondeert met één van de optiecategorieën. Deze categorieën zijn voornamelijk in artikel 6 van de RWN vastgelegd. In onderstaande figuur 4.2 is de verdeling van de meest voorkomende geregistreerde optiegronden in de periode 2014-2017 te zien. Ten behoeve van de

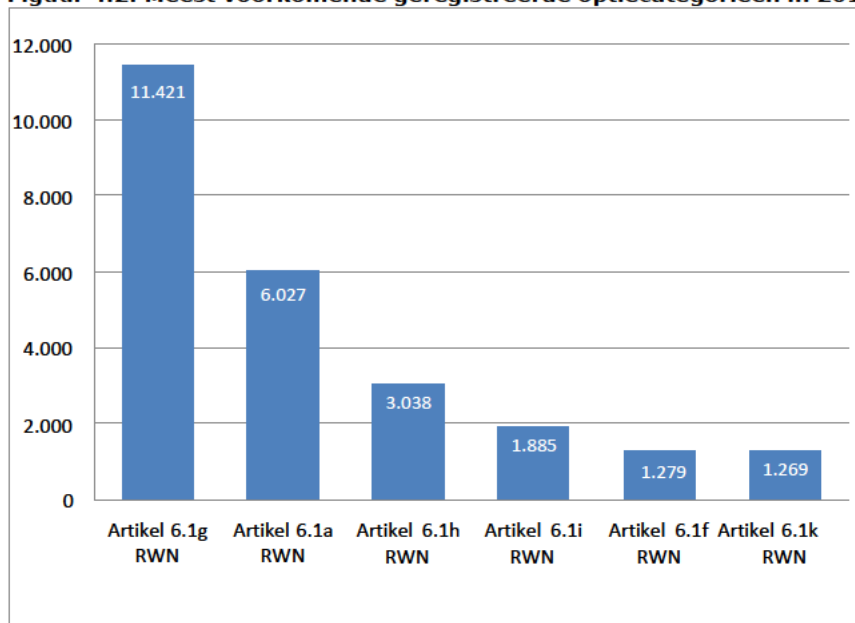
¹³ De optieverklaring wordt afgelegd bij de bevoegde instanties, die eveneens beoordelen of iemand voldoet aan de voorwaarden. In het Europese deel van Nederland zijn dit de gemeenten. De IND is niet bij deze procedure betrokken en ontvangt enkel de optiebevestiging van de gemeente. De IND behandelt alleen eventuele afstandsprocedures en de registratie in het Nationaliteitenregister. De IND beschikt daardoor niet altijd over alle benodigde informatie om goede cijfermatige informatie te verstrekken omtrent optie.

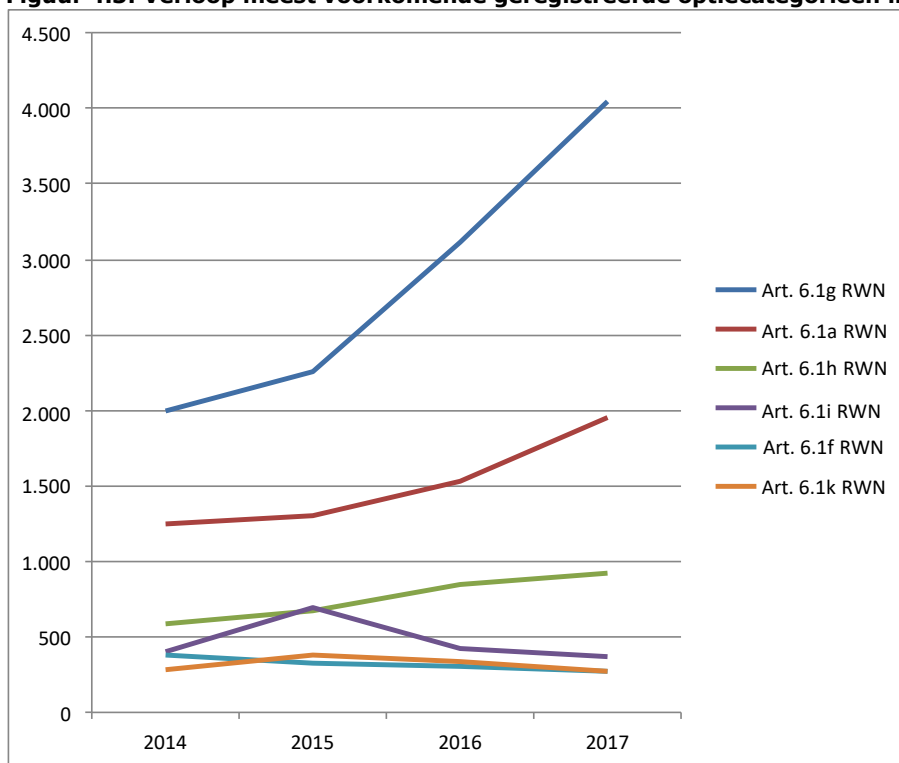
overzichtelijkheid zijn de wetsartikelen gebruikt ter aanduiding van de categorieën. Toelichting bij de wetsartikelen wordt gegeven in onderstaande tabel 4.1. Voor een overzicht van alle gebruikte optie categorieën wordt verwezen naar tabel 15 in bijlage VI. Voor een uitleg van alle gebruikte optie categorieën wordt verwezen naar bijlage III.

Tabel 4.1: Meest gebruikte optie categorieën in 2014-2017

Artikel 6.1a RWN	De toegelaten meerderjarige vreemdeling die sinds geboorte hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1f RWN	Oud-Nederlander die minimaal één jaar zonder onderbreking in het Koninkrijk verblijft op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd.
Artikel 6.1g RWN	Vreemdeling die ten minste 3 jaar is getrouwd met een Nederlander en ten minste 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1h RWN	Vreemdeling met een leeftijd van 65 jaar en ouder die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.
Artikel 6.1i RWN	Vreemdeling die vóór 1 januari 1985 is geboren uit een moeder die ten tijde van zijn geboorte Nederlander was, terwijl de vader niet-Nederlander was.
Artikel 6.1k RWN	Vreemdeling die is geboren als kind van een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen door optie ex artikel 6 lid i of j RWN, of voor de verkrijging is overleden.

Figuur 4.2: Meest voorkomende geregistreerde optie categorieën in 2014-2017

Figuur 4.3: Verloop meest voorkomende geregistreerde optiecategorieën in 2014-2017

Zoals in figuur 4.3 te zien is, wordt de grootste groep optanten gevormd door de vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating in het Nederlandse Koninkrijk hebben gehad (artikel 6.1g RWN). Daarna volgt de groep bestaande uit meerderjarige vreemdelingen die vanaf hun geboorte in het Koninkrijk wonen en hier toegelaten zijn (artikel 6.1a RWN). De eerstgenoemde optiecategorie 'vreemdelingen die tenminste 3 jaar met een Nederlander zijn getrouwd en minimaal 15 jaar toelating en hoofdverblijf hebben' (artikel 6.1g RWN) vertoont in de onderzoeksperiode een stijgende lijn. In 2014 bestond deze categorie uit 1.996 vreemdelingen en in 2017 was dit aantal gegroeid naar 4.052. In 2017 is de grootste stijging te zien.

De categorieën 'toegelaten vreemdelingen die sinds geboorte hoofdverblijf hebben in het Koninkrijk' (artikel 6.1a RWN) en 'vreemdelingen die 65 jaar en ouder zijn die minimaal 15 jaar toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben gehad' (artikel 6.1h RWN) zijn jaarlijks in omvang toegenomen tijdens de onderzoeksperiode. De grootste stijging was bij de eerstgenoemde categorie (artikel 6.1a RWN) in 2017 en bij de laatste categorie in 2016 (artikel 6.1h RWN).

De categorie 'vreemdeling die vóór 1 januari 1985 is geboren uit een moeder die ten tijde van zijn geboorte Nederlander was, terwijl de vader niet-Nederlander was' (artikel 6.1i RWN) laat in 2015 een lichte piek zien en daalt dan weer. Bij de overige meest voorkomende geregistreerde optiecategorieën blijven de aantallen stabiel door de jaren in de onderzoeksperiode heen.

4.1.1

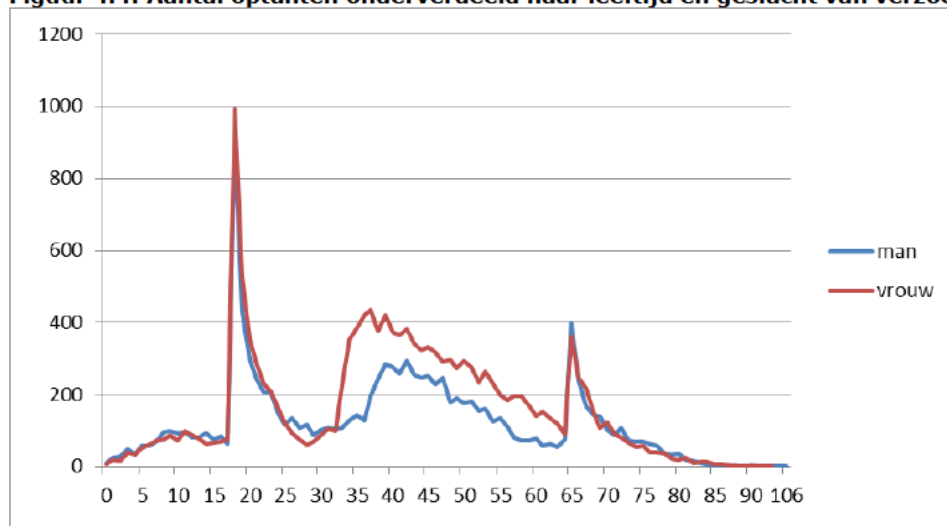
Leeftijd en geslacht

Tabel 4.2, figuur 4.4 en figuur 1, bijlage VI geven inzicht in de verdeling naar leeftijd van de optanten die in 2014 tot en met 2017 middels optie Nederlander zijn geworden. Optanten zijn, evenals genaturaliseerden, in meerderheid van het vrouwelijk geslacht. Ongeveer 56% van de optanten is vrouw en ongeveer 44% is man. Daarnaast vallen de meeste optanten in de leeftijdscategorie 35 t/m 44 en 45 t/m 64.

Tabel 4.2: Aantal optanten onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017¹⁴

Leeftijdscategorie	man	%	vrouw	%	Totaal	%
0 t/m 9	528	2%	469	2%	997	4%
10 t/m 17	664	2%	611	2%	1.275	5%
18 t/m 24	2.453	9%	2.770	10%	5.223	19%
25 t/m 34	1.112	4%	1.292	5%	2.404	9%
35 t/m 44	2.321	9%	3.822	14%	6.143	23%
45 t/m 64	2.700	10%	4.392	16%	7.092	26%
65+	1.973	7%	1.858	7%	3.831	14%
Totaal	11.751	44%	15.214	56%	26.965	100%

De twee pieken die zichtbaar zijn in figuur 4.4 corresponderen met optie categorieën. De piek bij 18 jaar betreft vooral de toegelaten meerderjarige vreemdelingen die sinds geboorte hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1.a RWN). De piek bij 65 jaar komt vooral door degenen die 65 jaar of ouder zijn en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1h RWN).

Figuur 4.4: Aantal optanten onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017

4.1.2

Nationaliteit

Figuur 4.5 laat het aantal optiebevestigingen zien (naar nationaliteit van de verzoeker) tussen 2014 en 2017.¹⁵ Alleen de top 10 nationaliteiten zijn in beeld gebracht, die ruim 63% van het totaal aantal bevestigingen omvat.¹⁶

De twee grootste groepen naar nationaliteit zijn personen met de Turkse nationaliteit (ruim 6.000 optiebevestigingen) en de Marokkaanse nationaliteit (ruim 5.500 optiebevestigingen). Het aantal optiebevestigingen van beide groepen vertoont een stijging in de periode 2014-2017. Een

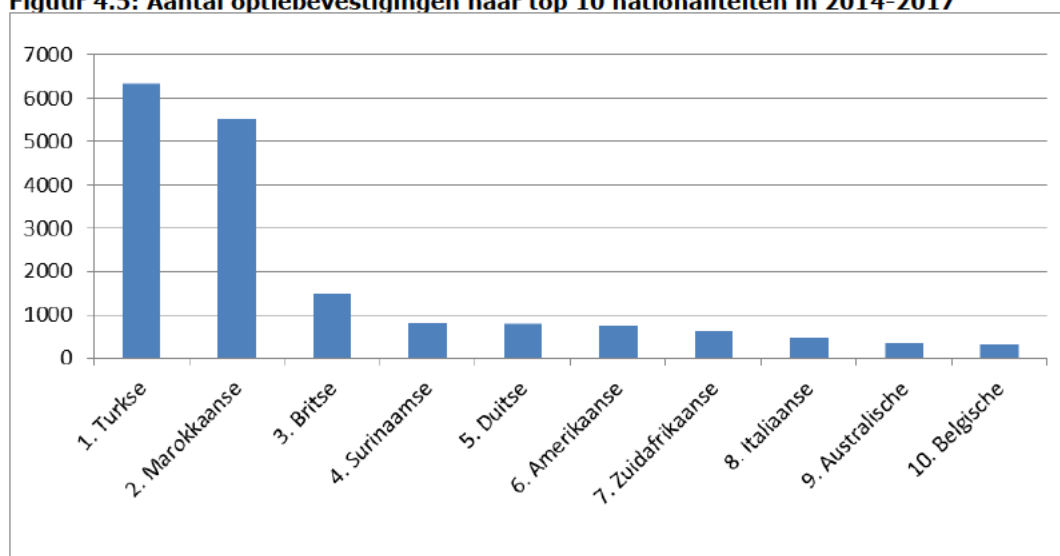
¹⁴ Van ongeveer 1% van het aantal optanten is onbekend van welk geslacht zij zijn, en is daarom niet meegenomen in tabel 4.2, figuur 4.4 en 4.5.

¹⁵ De cijfers over de nationaliteit van de optant komen niet uit het datawarehouse van de IND, maar zijn middels een query aan het beslissingsstelsel van de IND ontleend. Deze cijfers zijn daardoor minder betrouwbaar gegenereerd en niet reproduceerbaar.

¹⁶ Opgemerkt moet worden dat uit de top 10 twee categorieën zijn weggelaten. Dit betreft de categorieën 'Nederlands' en 'leeg'. De nationaliteit van de optant is de nationaliteit die hij had op het moment van de aanvraag. Echter blijkt de ingevulde datum van de aanvraag in INDiGO in sommige gevallen de datum te zijn van de optiebevestiging. Dit komt doordat de gemeenten in die gevallen de aanvraagformulieren niet op de datum van de optieverklaring invullen en ondertekenen, maar pas wanneer het besluit op het verzoek bekend is. De aanvrager is dan al in het bezit van de Nederlandse nationaliteit. Ook de categorie 'leeg' is weggelaten uit de top 10. Dit zijn zaken waarbij de IND-beslismedewerker de vorige nationaliteit van de optant niet heeft ingevoerd in INDiGO, waardoor deze onbekend is. Omdat deze twee categorieën de top 10 nationaliteiten vertekenen en minder interessant zijn, is ervoor gekozen deze weg te laten.

duidelijke verklaring hiervoor is echter niet gevonden. Het aantal optiebevestigingen van personen met de Turkse nationaliteit bleef verder stijgen in 2017, maar voor personen met de Marokkaanse nationaliteit bleef het aantal vrijwel constant. Tabel 16, bijlage VI geeft de volledige lijst van nationaliteiten weer.

Figuur 4.5: Aantal optiebevestigingen naar top 10 nationaliteiten in 2014-2017

Wat opvalt is de forse stijging in het aantal optiebevestigingen door Britse burgers, zoals te zien in de tabel hieronder.¹⁷

Tabel 4.3: Aantal optiebevestigingen voor personen met de Britse nationaliteit in 2014-2017

	2014	2015	2016	2017	Totaal
Britse onderdanen	80	118	362	916	1.476

De stijging in het aantal optiebevestigingen kan voor een groot deel verklaard worden door de naderende Brexit. Het is nog niet duidelijk wat voor uitwerking de Brexit zal hebben op Britten in Nederland. Mogelijkerwijs opteren veel Britten voor het Nederlanderschap omdat ze zeker willen zijn dat ze hun rechten in Nederland en in de EU niet verliezen wanneer de Brexit wordt uitgevoerd. De stijging van het aantal optiebevestigingen in 2016 ten opzichte van het jaar daarvoor bestaat voor 26% uit aanvragen van Britten. In 2017 was van het gestegen aantal optiebevestigingen ten opzichte van 2016 voor 45% afkomstig van personen met de Britse nationaliteit. Dit zijn met name Britten die ten minste 3 jaar getrouwd zijn met een Nederlander en ten minste 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben (artikel 6.1g RWN). Op de tweede plaats komen Britten met een leeftijd van 65 jaar en ouder die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf hebben in het Koninkrijk (art. 6.1h RWN).

De toename van Britten die de Nederlandse nationaliteit verkrijgen middels optie is behoorlijk groter dan de Britten die Nederlander zijn geworden door naturalisatie in de periode 2014-2017. Een reden waarom Britten mogelijk meer gebruik maken van de optieprocedure dan de naturalisatieprocedure kan liggen in de volgende redenen: Nederlander worden via optie is sneller en goedkoper. Daarnaast geldt het inburgeringsvereiste niet en hoeft men (meestal) geen afstand te doen.

¹⁷ Britse overzeese burgers zijn niet meegenomen in de cijfers, omdat zij geen EU-burgers zijn.

4.1.3 Plaats van indiening

Tabel 4.4 laat zien op welke plaats de bevestigde optieverklaringen zijn ingediend in de periode 2014-2017. Bij plaats van indiening wordt de volgende indeling aangehouden:

- Europees Nederland (Nederlandse gemeenten in het Europese deel van Nederland)
- Caribisch Nederland (Bonaire, Sint Eustatius en Saba)
- Aruba
- Curaçao
- Sint-Maarten
- Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland

In tabel 4.4 is te zien dat het overgrote deel van de bevestigde optieverklaringen in de periode 2014-2017 is ingediend bij de Nederlandse gemeenten in het Europese deel van Nederland (82,8%). Het totale aantal bevestigde optieverklaringen in deze periode was 26.982. 12,5% is ingediend bij de Nederlandse diplomatieke vertegenwoordiging in het buitenland. Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Caribisch Nederland) hebben hierin het kleinste aandeel (0,3%).

In de periode 2014-2017 is er een stijgende lijn te zien in het aantal bevestigde opties bij de Nederlandse gemeenten. Deze toename in het totale aantal bevestigde opties bij Nederlandse gemeenten kan deels te maken hebben met het stijgende aantal Britse burgers dat een optieverklaring heeft ingediend in deze periode. Zoals in de vorige paragraaf uitgelegd komt deze stijging waarschijnlijk door het aantal Britten dat hun verblijf zeker wil stellen, vanwege de nog onduidelijke uitkomst van de Brexit.

De grootste stijging is te relateren aan de toename van het aantal vreemdelingen dat in de periode 2014-2017 opteert op grond van 3 jaar huwelijk met een Nederlander en minimaal 15 jaar onafgebroken toelating in het Nederlandse Koninkrijk (zie tabel 4.1, artikel 6.1g RWN). In 2017 is er een toename van 2.056 optanten te zien in deze categorie ten opzichte van 2014. De grootste stijging is te zien bij Britten en Turken. Het aantal optiebevestigingen voor Britten op deze grond is toegenomen van 35 in 2014 tot 546 in 2017 en voor Turken van 541 tot 928 in diezelfde periode. Ook het aantal opties van Britten op grond van 'vreemdelingen die 65 jaar en ouder zijn die minimaal 15 jaar toelating en hoofdverblijf in het Koninkrijk hebben gehad' (artikel 6.1h RWN) is in de periode 2014-2017 aanzienlijk gestegen. In 2014 opteerden er 6 Britten op deze grond en in 2017 was dit aantal gestegen naar 155.

In het aantal bevestigde opties bij Nederlandse diplomatieke vertegenwoordigingen in het buitenland is een daling van bijna 30% te zien tussen 2015 en 2016. In Europees Nederland is juist een stijging te zien in het aantal optiebevestigingen. Bij de andere plaatsen van indiening is het aantal bevestigde opties in deze periode vrij stabiel.

Tabel 4.4: Aantal bevestigde opties naar plaats van indiening in 2014-2017

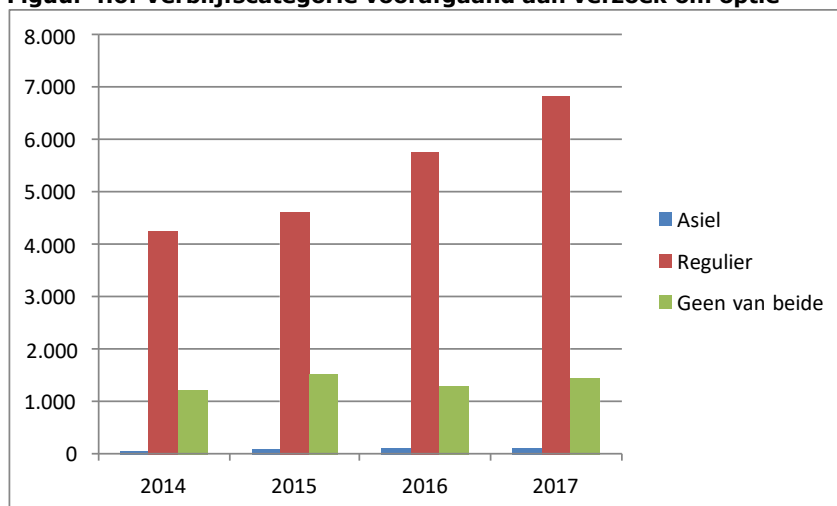
Plaats van indiening	2014	2015	2016	2017	Totaal	%
Europees Nederland	4.437	4.836	6.088	6.967	22.328	82,8%
Buitenland	829	1.028	746	782	3.385	12,5%
Aruba	67	139	94	155	455	1,7%
Sint Maarten	103	90	90	149	432	1,6%
Curaçao	47	74	91	78	290	1,1%
Caribisch Nederland	31	37	9	15	92	0,3%
Totaal	5.514	6.204	7.118	8.146	26.982	100%

4.1.4 Voorafgaande verblijfsvergunning

In figuur 4.6 (en tabel 21 in bijlage VI) is te zien of een vreemdeling voorafgaand aan het verzoek om optie in het bezit was van een verblijfsvergunning op grond van een asielaanvraag of regulier verblijfsrecht of geen van beide (zie bijlage VI). Zoals toegelicht in paragraaf 3.1.4 is

hiervoor gekeken naar de laatste verblijfstitel van de vreemdeling voor het verzoek om optie.¹⁸ Het voorafgaande verblijfsrecht kan niet onder een van beide geschaard worden wanneer iemand bijvoorbeeld daarvoor een openstaande procedure had lopen of omdat diegene toegelaten is onder het vreemdelingenrecht van de overzeese eilanden en daardoor niet in het systeem staat geregistreerd van de IND.

Figuur 4.6: Verblijfscategorie voorafgaand aan verzoek om optie

Zoals in figuur 4.6 te zien is, is het aantal bevestigde opties van vreemdelingen wiens voorgaande verblijfsrecht regulier betrof, verreweg het grootst. Het is te zien dat het aantal bevestigde opties van vreemdelingen met het voorgaande verblijfsrecht asiel klein is. Onder de groep vreemdelingen wiens voorgaande verblijfsrecht niet onder asiel of regulier (geen van beide) valt, vallen bijvoorbeeld vreemdelingen die een aanvraag hebben gedaan voor toetsing aan het gemeenschapsrecht.

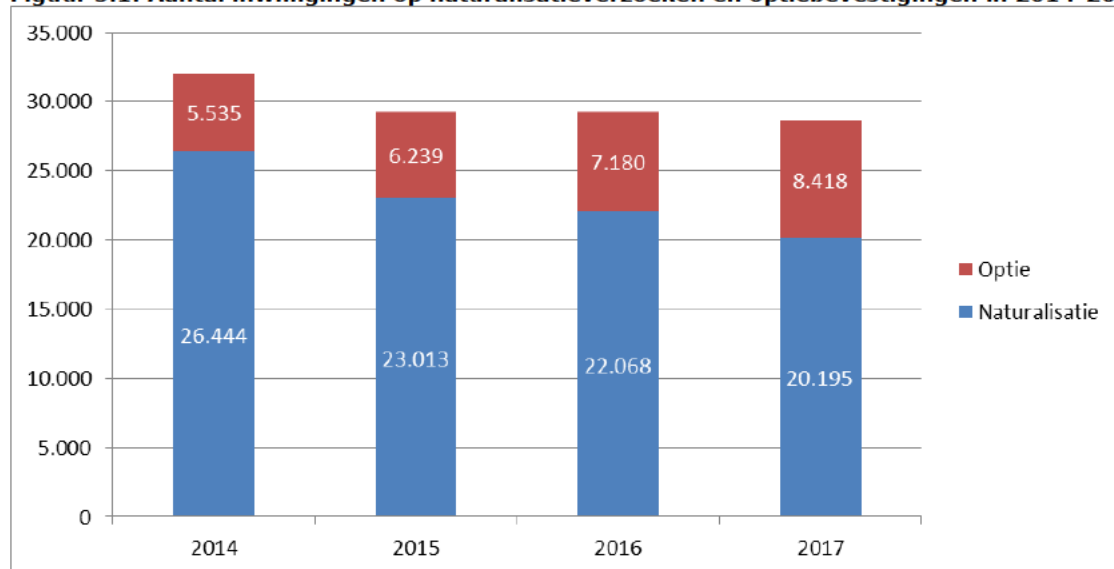
¹⁸ De cijfers over het voorgaande verblijfsrecht van de optant komen niet uit het datawarehouse van de IND, maar zijn middels een query aan het beslissysteem van de IND ontleent. Deze cijfers zijn daardoor minder betrouwbaar gegenereerd en niet reproduceerbaar.

5 Verrijking van het Nederlandschap door naturalisatie of optie

5.1 Aantal nieuwe Nederlanders

Het totale aantal ingewilligde verzoeken voor het Nederlandschap (naturalisatie en optie samen) in 2014 was 31.979. Vanaf 2015 ligt het aantal ingewilligde verzoeken om het Nederlandschap rond de 29.000 per jaar (29.252 in 2015, 29.248 in 2016 en 28.613 in 2017). Het is te zien dat gedurende de periode 2014-2017 het aantal naturalisaties daalt, maar het aantal optiebevestigingen juist toeneemt. Over de hele periode 2014-2017 heeft 77% van de nieuwe Nederlanders het Nederlandschap verkregen door naturalisatie en 23% door optie.

Figuur 5.1: Aantal inwillingen op naturalisatieverzoeken en optiebevestigingen in 2014-2017

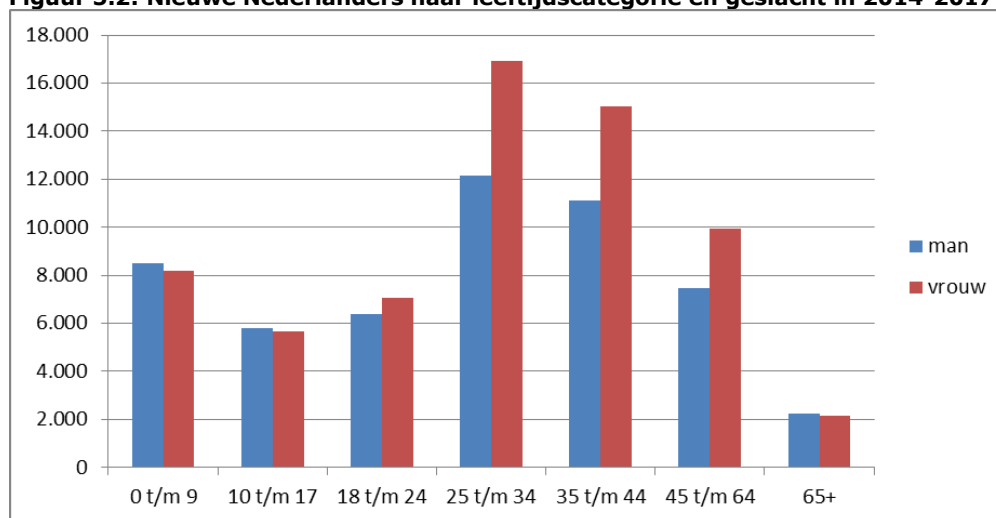

5.1.1 Leeftijd en geslacht

Zoals ook eerder te zien was in hoofdstuk 3 'Naturalisatie' en 4 'Optie', zijn de vrouwen in een aantal leeftijdscategorieën in de meerderheid (18 t/m 64 jaar). In totaal vormen vrouwen 55% van het aantal ingewilligde naturalisatie- en optieverklaringen en mannen 45%. Doordat het aantal ingewilligde naturalisaties veel groter is dan het aantal optieverklaringen, is de piek bij 65+ die bij optie te zien was, hier weggelaten.

Tabel 5.1: Nieuwe Nederlanders naar leeftijd en geslacht in 2014-2017

Leeftijdscategorie	man	%	vrouw	%	Totaal	%
0 t/m 9	8.500	7%	8.192	7%	16.692	14%
10 t/m 17	5.821	5%	5.647	5%	11.468	10%
18 t/m 24	6.380	5%	7.051	6%	13.431	11%
25 t/m 34	12.148	10%	16.942	14%	29.090	25%
35 t/m 44	11.126	9%	15.046	13%	26.172	22%
45 t/m 64	7.466	6%	9.959	8%	17.425	15%
65+	2.246	2%	2.158	2%	4.404	4%
Totaal	53.687	45%	64.995	55%	118.682	100%

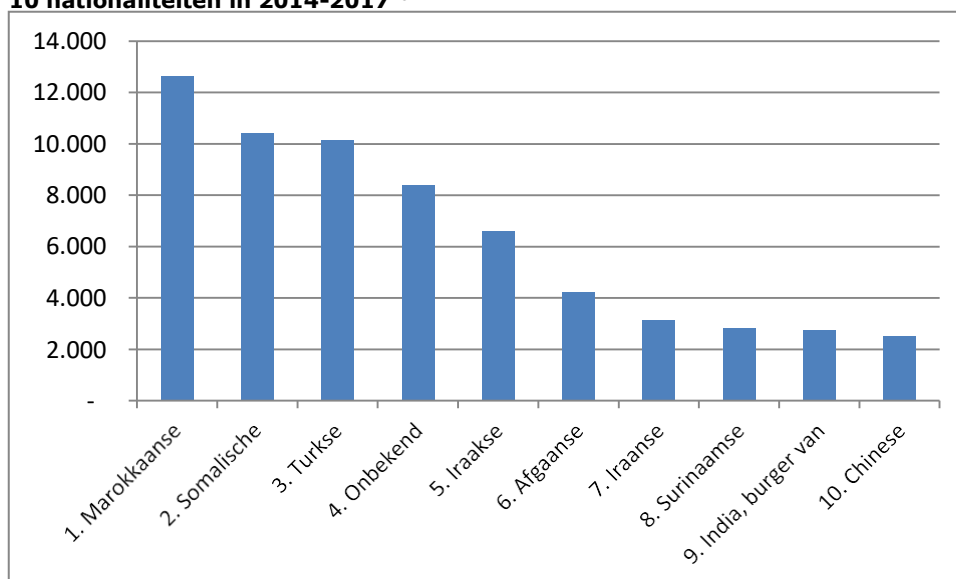
Figuur 5.2: Nieuwe Nederlanders naar leeftijdscategorie en geslacht in 2014-2017

5.1.2

Nationaliteit

Figuur 5.3 laat de top 10 nationaliteiten zien die middels een naturalisatieverzoek of optieverklaring Nederlander zijn geworden.¹⁹ Hierbij is een duidelijke top 3 te zien (namelijk personen met de Marokkaanse, Somalische en Turkse nationaliteit), waarna het aantal van de overige nationaliteiten minder sterk uiteenloopt.

Tabellen 11 tot en met 14 uit de bijlage VI geven een overzicht van de meest voorkomende nationaliteiten van genaturaliseerden in Europees Nederland, het buitenland, Caribisch Nederland, Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Tabel 17 tot en met 20 uit bijlage VI geven een overzicht van de meest voorkomende nationaliteiten van optanten naar plaats van indiening.

Figuur 5.3: Aantal ingewilligde naturalisatieverzoeken en bevestigde optieverklaringen naar top 10 nationaliteiten in 2014-2017²⁰

¹⁹ De cijfers over de nationaliteit van de optant komen niet uit het datawarehouse van de IND, maar zijn middels een query aan het beslissysteem van de IND ontleent. Deze cijfers zijn daardoor minder betrouwbaar gegenereerd en niet reproduceerbaar.

²⁰ Zie voetnoot 17.

6 Afstand van de oorspronkelijke nationaliteit

Een vreemdeling die door naturalisatie Nederlander wordt, dient in beginsel afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit. Hiervan is echter niet in alle gevallen sprake. Zo kan de wetgeving in het land van herkomst het doen van afstand onmogelijk maken of kan verlies van de oorspronkelijke nationaliteit juist automatisch plaatsvinden bij het verkrijgen van een andere nationaliteit. In de RWN en de Handleiding RWN wordt ook voorzien in een aantal uitzonderingscategorieën voor vreemdelingen die hun voormalige nationaliteit mogen behouden wanneer zij het Nederlanderschap verkrijgen. Als gevolg hiervan hoeft maar een beperkt gedeelte van de genaturaliseerden actief afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit en behouden de andere naturalisandi de oorspronkelijke nationaliteit. Gelet op het bovenstaande zijn er na het verkrijgen van de Nederlandse nationaliteit door naturalisatie de volgende mogelijkheden:

- Automatisch verlies van de oorspronkelijke nationaliteit.
- Actief afstand doen van de oorspronkelijke nationaliteit (akkoord met afstand doen).
- Op grond van de RWN uitgezonderd van de afstandsplicht van de oorspronkelijke nationaliteit.

Voorbeelden van uitzonderingscategorieën zijn:

- Gehuwd zijn of geregistreerd partnerschap met een Nederlander.
- Personen die in aanmerking komen voor internationale bescherming, zoals bijvoorbeeld erkende vluchtelingen.
- Genaturaliseerden die vanwege de wetgeving van het land van herkomst geen afstand kan doen van de oorspronkelijke nationaliteit.

Voor de optanten geldt voor bijna alle optie categorieën de afstandsplicht niet. Alleen optanten die als meerderjarige vreemdeling sinds hun vierde jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf hebben in het Koninkrijk en het Nederlanderschap hebben verkregen (artikel 6.1e RWN) moeten afstand doen van de vorige nationaliteit.²¹ Voor de overige optanten geldt geen afstandsplicht.

6.1 Afstandsplicht voor genaturaliseerden

Zoals genoemd in paragraaf 3.2, tabel 3.7 zijn in de periode 2014-2017 91.720 verzoeken om naturalisatie ingewilligd. Deze groep genaturaliseerden is voor de analyse handmatig ingedeeld in vier categorieën van afstandsplicht op basis van de afstandsbepalingen in het land van herkomst, zoals opgenomen in de bestaande landenlijst²², die gold op de datum van het verzoek²³:

- categorie A Automatisch verlies van de oorspronkelijke nationaliteit;
- categorie B Geen automatisch verlies, afstand is mogelijk;
- categorie C Geen automatisch verlies, afstand is niet mogelijk;
- categorie overig of onbekend.

Tabel 6.1 geeft de aantallen per categorie per jaar weer waarin de verzoeker is genaturaliseerd. Van deze groep genaturaliseerden verloor 19% automatisch zijn oorspronkelijke nationaliteit bij naturalisatie (categorie A). Voor 22% was het niet mogelijk om afstand te doen van zijn oorspronkelijke nationaliteit, omdat de wetgeving in het land van herkomst dit niet toelaat

²¹ Het aantal optanten dat sinds hun vierde jaar verblijf hebben in Nederland en op grond daarvan zijn geopteerd is niet hoog. Deze categorie staat op de achtste plek van de meeste voorkomende optiegronden (zie tabel 15 in bijlage VI). Het aantal optanten dat Nederlander is geworden op deze grond en daarna afstand moet doen van de oorspronkelijke nationaliteit neemt wel elk jaar iets toe sinds 2014 (zie tabel 22 in bijlage VI).

²² De landenlijst bevat een overzicht van afstandsbepalingen in andere landen (zie hoofdstuk 2).

²³ De indeling in de vier categorieën van afstandsplicht is niet gebaseerd op registraties in INDiGO, omdat het niet mogelijk is om betrouwbare gegevens hierover uit INDiGO te genereren.

(categorie C). Voor het grootste deel (42%) is het mogelijk voor de naturalisandus om afstand te doen van zijn vorige nationaliteit (categorie B). Dit betekent echter niet dat dit altijd door de Nederlandse autoriteiten wordt verlangd. Van de verplichting om afstand te doen bestaan vrijstellingen op grond van de RWN zoals eerder aangegeven.

Onder de categorie 'overig of onbekend' vallen genaturaliseerden van wie de vorige nationaliteit niet bekend is in INDiGO, staatlozen en genaturaliseerden voor wie de afstandsplicht afhankelijk is van de situatie. Argentijnen kunnen bijvoorbeeld geen afstand doen van de vorige nationaliteit, maar tot Argentijn genaturaliseerden verliezen wel automatisch de Argentijnse nationaliteit.

Door de wijze waarop momenteel de afstandsplicht in INDiGO wordt geregistreerd is het niet mogelijk om verder in te zoomen op categorie B. Dit betekent dat het niet mogelijk is om van de groep genaturaliseerden in categorie B te weten hoeveel procent daarvan vrijgesteld is van de afstandsplicht en dus om aan te geven hoe groot de groep is die overblijft en actief afstand moet doen van de oorspronkelijke nationaliteit. Samenvattend is het dus niet mogelijk om aan te geven hoeveel procent van de nieuwe Nederlanders hun oorspronkelijke nationaliteit wel mag behouden en hoeveel procent niet.

Tabel 6.1: Afstandsplicht voor genaturaliseerden in 2014-2017²⁴

Afstandplicht	2014	2015	2016	2017	Totaal	%
Automatisch verlies nationaliteit	6.490	5.245	3.146	2.901	17.782	19%
Geen automatisch verlies, afstand is mogelijk	11.909	9.045	9.001	8.241	38.196	42%
Geen automatisch verlies, afstand is niet mogelijk	4.253	4.864	6.099	5.155	20.371	22%
Overig of onbekend	3.792	3.859	3.822	3.898	15.371	17%
Totaal	26.444	23.013	22.068	20.195	91.720	100%

6.2

Afgesloten afstandspcedures

In de periode 2014-2017 heeft de IND in totaal 15.293 afstandspcedures afgehandeld en afgesloten in INDiGO. In INDiGO wordt een zaak voor een afstandspcedure automatisch aangemaakt op basis van wat de medewerker opvoert tijdens de beslissing op het naturalisatieverzoek. Alleen wanneer de vreemdeling afstandsplichtig is en heeft aangegeven bereid te zijn afstand te doen van zijn vorige nationaliteit wordt de afstandspcedure in INDiGO aangemaakt nadat het verzoek is ingewilligd, het besluit is uitgereikt en de terugmelding is ontvangen van de gemeente.

Tabel 6.2 geeft een overzicht van het aantal afgesloten afstandspcedures per jaar en de uitkomst daarvan. Voor deze gegevens is niet uitgegaan van dezelfde groep genaturaliseerden als die in tabel 6.1 staat. Het gaat in deze paragraaf om genaturaliseerden die in een eerder jaar zijn genaturaliseerd van wie de afstandspcedure in de periode 2014-2017 is afgesloten (zie ook paragraaf 1.5.1). Deze afstandspcedures zijn ook in de jaren ervoor opgestart. Het kan vaak jaren duren voordat aan de afstandsplicht is voldaan. In 2016 heeft de IND meer afstandszaken kunnen afsluiten dan in de voorgaande twee jaren. In 2017 is dit aantal weer afgenomen.

²⁴ De afstandsplicht is bepaald aan de hand van de nationaliteit van de vreemdeling op het moment van het verzoek en het overzicht van afstandsbepalingen in de nationaliteitswetgevingen van de staten der Verenigde Naties (de zogenoemde landenlijst in de Handleiding voor de toepassing van de Rijkswet op het Nederlanderschap WBN 2013/6). De indeling in categorieën is handmatig gedaan en cijfers hierover komen daarom niet rechtstreeks uit INDiGO.

Tabel 6.2: Aantal afgesloten afstandsprocedures door de IND in 2014-2017

Besluit afstandprocedures	2014	2015	2016	2017	Totaal	%
Afstand akkoord	2.959	3.038	3.846	3.092	12.935	85%
Afstand Nederlandschap	<10	<10	13	13	36	0%
Afstand niet akkoord	229	44	92	71	436	3%
Afstand niet van toepassing	150	154	107	34	445	3%
Al het mogelijke gedaan	70	74	764	505	1.413	9%
Overig	<10	<10	<10	12	28	0%
Totaal	3.420	3.316	4.830	3.727	15.293	100%

In bijna alle gevallen heeft de naturalisandus aangetoond afstand te hebben gedaan van zijn vorige nationaliteit (85%; afstand akkoord). In de overige gevallen heeft de naturalisandus aangetoond al het mogelijke gedaan te hebben om afstand te doen van zijn vorige nationaliteit (9%) of was afstand niet van toepassing gebleken (3%; naturalisandus valt in een uitzonderingscategorie, wat eerder over het hoofd is gezien of de informatie daarvoor was niet bekend tijdens het verzoek, of er is sprake van gewijzigde omstandigheden). In 3% van de zaken heeft de naturalisandus niet genoeg gedaan om afstand te doen van zijn vorige nationaliteit (afstand niet akkoord). Minder dan 1% geeft aan afstand te doen van het Nederlandschap, zodat de afstandsplicht niet meer voor hen geldt. Onder overig vallen bijvoorbeeld zaken waarin de naturalisandus is overleden.

7 Intrekking van het Nederlanderschap

In een aantal gevallen kan een eerder verleend Nederlanderschap worden ingetrokken. Dit is bijvoorbeeld mogelijk in het geval dat de verkrijging van het Nederlanderschap blijkt te berusten op valse verklaringen, bedrog, of het verzwijgen van relevante feiten (fraude). De verschillende gronden worden hieronder verder toegelicht. Voor uitleg over de intrekkingprocedure zie bijlage IV.

7.1 Intrekkinggronden

Intrekkingen wegens fraude

Indien de verkrijging van de Nederlandse nationaliteit op een valse verklaring, bedrog of verzwijgen van een relevante omstandigheid berust, kan op grond van artikel 14, eerste lid RWN het Nederlanderschap worden ingetrokken. De intrekking werkt terug tot het tijdstip van verkrijging of verlening van het Nederlanderschap.

De intrekking is overigens niet mogelijk indien sinds de verkrijging van het Nederlanderschap twaalf jaar is verstreken. Verder geldt de intrekking van het Nederlanderschap wegens fraude niet automatisch voor de minderjarige kinderen van de betrokken vreemdeling. Er wordt voor elk kind apart een individuele belangenafweging gemaakt.

Belangenafweging

De beslissing om over te gaan tot intrekking van het Nederlanderschap berust steeds op een belangenafweging. In deze afweging worden de volgende punten meegewogen:

- De aard en ernst van het bedrog, de valse verklaring of de verzwijging
- De eventuele staatsloosheid na intrekking
- De tijdsduur die sinds de verkrijging of verlening is verlopen
- Overige relevante factoren

In het kader van 'overige relevante factoren' kan onder andere worden gedacht aan eventuele bijzondere omstandigheden en aan de termijn waarbinnen de betrokkene het Nederlanderschap alsnog kan verkrijgen.

Vormen van fraude

Twee regelmatig voorkomende vormen van fraude zijn bigamie waarvan bij het naturalisatieverzoek geen melding wordt gemaakt en het verzwijgen van criminele antecedenten.

Een andere vorm van fraude is het gebruik van valse persoonsgegevens (identiteitsfraude). In het geval dat het Nederlanderschap op of ná 1 april 2003 is verkregen, moet in geval van identiteitsfraude het Nederlanderschap conform artikel 14, eerste lid RWN worden ingetrokken. Hetzelfde geldt ook voor de optieverklaring.

Intrekkingen op grond van misdrijven tegen de belangen van het Koninkrijk

Met ingang van 1 oktober 2010 kan het Nederlanderschap op grond van artikel 14.2 RWN worden ingetrokken aangezien er sprake is van misdrijven waarbij ernstige schade is toegebracht aan de essentiële belangen van het Koninkrijk of van een of meer landen van het Koninkrijk. Het betreft een misdrijf dat tegen de staat en zijn instituties is gericht en een ernstig gewelddadig of vijandelijk element bevat. Het gaat hier bijvoorbeeld om misdrijven waarbij de betrokken persoon onherroepelijk is veroordeeld voor misdrijven als genocide, misdrijven tegen de menselijkheid of oorlogsmisdrijven. Dit lid beoogt een bijdrage te leveren in de strijd

tegen het internationaal terrorisme.

Sinds 2017 is het mogelijk het Nederlanderschap in te trekken wanneer blijkt dat de betreffende persoon heeft deelgenomen aan een terroristische organisatie. De persoon in kwestie moet daarvoor de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt, zich buiten het Koninkrijk bevinden en uit zijn gedragingen moet blijken dat hij zich heeft aangesloten bij een terroristische organisatie. Deze organisatie moet door de Minister (in overeenstemming met de Rijksministerraad) op een lijst zijn geplaatst van organisaties die deelnemen aan een nationaal of internationaal gewapend conflict en een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. De wetswijziging moet voorkomen dat deze personen legaal kunnen terugkeren naar Nederland en hier terroristische activiteiten kunnen ontplooiën, waardoor het nieuwe artikel 14.4 RWN toegespitst is op personen die zich voor alsnog buiten het Koninkrijk bevinden.

Het Nederlanderschap kan verder worden ingetrokken door een besluit van de Minister, indien de persoon vrijwillig in een vreemde krijgsmacht treedt van een staat die betrokken is bij gevechtshandelingen tegen het Koninkrijk of tegen een bondgenootschap (waarvan het Koninkrijk lid is).

De rijkswetwijziging uit 2010 bepaalt (wat intrekking op grond van artikel 14.2 RWN betreft) het volgende:

- De intrekking van het Nederlanderschap is alleen mogelijk als het misdrijf, zoals hierboven genoemd, is gepleegd na de inwerkingtreding van de rijkswetwijziging, dus na 1 oktober 2010.
- Verder is intrekking niet mogelijk indien de betrokken persoon staatloos wordt.
- Bij intrekking is het niet van belang hoe het Nederlanderschap is verkregen. Dit kan zijn door naturalisatie of optie, maar ook wanneer er sprake is van verkrijging van het Nederlanderschap van rechtswege.
- De intrekking van het Nederlanderschap heeft geen terugwerkende kracht, maar het verlies treedt in op de datum van het besluit tot intrekking.
- De termijn van 12 jaar is niet van toepassing. De intrekking van het Nederlanderschap is hierdoor ook mogelijk, als de betrokken persoon langer dan 12 jaar het Nederlanderschap bezit.
- Verder kan de persoon die het Nederlanderschap op deze grond heeft verloren, het Nederlanderschap in beginsel niet herkrijgen.
- De intrekking van het Nederlanderschap op grond van dit artikel heeft *geen* gevolgen voor de minderjarige kinderen van deze vreemdeling.

Belangenafweging

De veiligheid van het Koninkrijk is bij de genoemde misdrijven bijna altijd in het geding en maakt deel uit van de criteria voor de afweging bij het uitoefenen van de bevoegdheid tot intrekking. Daarnaast zullen zeer bijzondere omstandigheden die betrekking hebben op de persoon van de dader en prangende humanitaire redenen worden meegewogen bij de beslissing of het Nederlanderschap wordt ingetrokken.

Intrekkingen wegens niet voldoen aan afstandsverplichting

Van de verzoeker om naturalisatie wordt verwacht dat hij 'al het mogelijke'²⁵ doet om zijn oorspronkelijke nationaliteit te verliezen of zich bereid verklaart om na totstandkoming van de

²⁵ Bij indiening van het naturalisatieverzoek tekent de verzoeker een verklaring dat hij bereid is om afstand te doen van de oorspronkelijke nationaliteit. De verzoeker moet hiervoor zelf actief actie ondernemen, door bijvoorbeeld zelf contact op te nemen met de autoriteiten van het land van herkomst. Het kan echter voorkomen dat het niet lukt om afstand te doen, bijvoorbeeld wanneer de verzoeker een hoog bedrag moet betalen aan de autoriteiten van het land van herkomst om afstand te doen, of militaire dienstplicht moet doen voordat afstand gedaan kan worden. Wanneer blijkt dat de verzoeker wel alle mogelijkheden heeft benut (al het mogelijke gedaan) om afstand proberen te doen en dit toch niet lukt, kan de IND besluiten dat de verzoeker uiteindelijk geen afstand meer hoeft te doen van de oorspronkelijke nationaliteit.

naturalisatie al het mogelijke te zullen doen om die nationaliteit te verliezen. Dit wordt tevens verwacht van de optant die een optieverklaring indient op grond van artikel 6.1e RWN. Dit is alleen anders indien iemand valt onder een van de uitzonderingscategorieën (zie paragraaf 6.3).

Wanneer betrokkene na verkrijging of verlening van het Nederlanderschap heeft nagelaten al het mogelijke te doen om zijn oorspronkelijke nationaliteit te verliezen, kan worden overgegaan tot intrekking van het besluit waarbij het Nederlanderschap is verleend of verkregen.

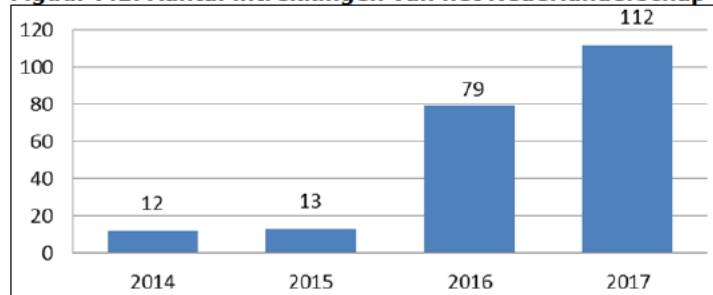
In het geval van naturalisatie wordt het Nederlanderschap ingetrokken op grond van artikel 15.1d RWN. In geval van een optie wordt het Nederlanderschap ingetrokken op grond van artikel 15.1e RWN. Het Nederlanderschap gaat hierbij verloren op datum van het intrekkingbesluit en heeft geen terugwerkende kracht. Verder kan het intrekkingbesluit ook verlies van het Nederlanderschap tot gevolg hebben van de minderjarige kinderen die door medeverlening het Nederlanderschap hebben verkregen.

Belangenafweging

Bij de beoordeling of de genaturaliseerde al het mogelijke heeft gedaan, vindt een individuele belangenafweging plaats. Ondernomen actie door betrokkene en de IND, de regelgeving in het land van herkomst en overige relevante factoren zijn omstandigheden die bij de afweging betrokken worden.

7.2 Aantal intrekkingen Nederlanderschap

Figuur 7.1: Aantal intrekkingen van het Nederlanderschap in 2014-2017

Figuur 7.1 laat een duidelijke stijging zien van het aantal intrekkingen van het Nederlanderschap in de periode 2014-2017. Waar het in 2014 slechts enkele intrekkingen betrof, steeg dit aantal in 2016 naar 79 en in 2017 naar 112. Dit heeft te maken met een inhaalslag vanaf 2016 op dossiers van voorgaande jaren, door de inzet van extra capaciteit. In totaal werd 216 keer het Nederlanderschap ingetrokken in de periode 2014-2017.

7.3 Grond voor intrekking Nederlanderschap

In tabel 7.1 is te zien dat het grootste aantal intrekkingen heeft plaatsgevonden op grond van het niet voldoen aan de afstandsverplichting.

Tabel 7.1: Gronden voor intrekking Nederlanderschap in 2014-2017

Grond voor intrekking	2014	2015	2016	2017
Niet voldaan afstandsverplichting	<10	<10	70	94
Bedrog oorlogsmisdrijf	<10	-	-	<10
Fraude bedrog	<10	<10	<10	12
Nationale veiligheid	-	-	-	<10

Het aantal intrekkingen wegens het niet voldoen aan de afstandsverplichting is in 2016 en 2017 toegenomen. Daarnaast is het aantal zaken waarin is ingetrokken wegens fraude licht gestegen, maar absoluut gezien gaat het slechts om een stijging van minder dan 10 zaken per jaar.

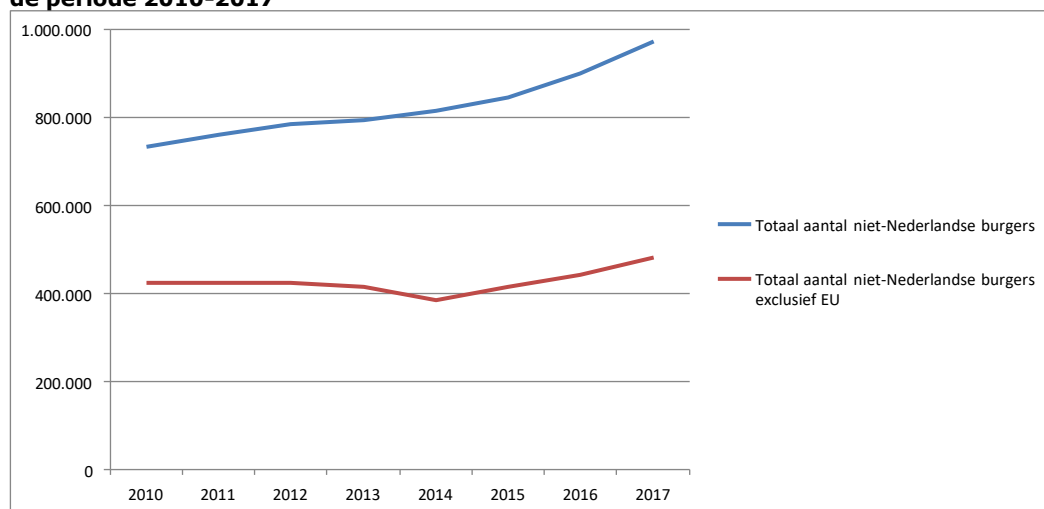
Tabel 7.1 laat tevens zien dat in 2014 en 2017 is ingetrokken op grond van bedrog over oorlogsmisdrijf. Deze intrekkingen hebben te maken met het 1F Vluchtelingenverdrag. De aanvrager van het Nederlanderschap heeft tijdens de aanvraagprocedure verzwegen geparticipeerd te hebben in een oorlogsmisdrijf. Na het verlenen van een vergunning is dit aan het licht gekomen. Daarnaast vonden in 2017 intrekkingen plaats wegens belangen van nationale veiligheid.

8 Globale toekomstverwachtingen

8.1 Vreemdelingen woonachtig in Nederland

Eén van de grove indicatoren voor het potentieel aantal aanvragers van het Nederlanderschap (zowel door naturalisatie als optie) is het aantal vreemdelingen dat woonachtig is in Nederland. Omdat uit de trendrapportage naturalisatie 2006-2010 bleek dat er nauwelijks verzoeken om naturalisatie worden ingediend door EU-burgers, wordt in onderstaande figuur het aantal woonachtigen zowel inclusief als exclusief EU-burgers weergegeven. Uit de figuur blijkt dat het totaal aantal niet-Nederlanders is toegenomen sinds 2014. Het totaal aantal niet-Nederlanders exclusief EU-burgers vertoont eveneens een stijging sinds 2014, maar in mindere mate. Hieruit kan afgeleid worden dat vooral het aantal EU-burgers is toegenomen. Het gestegen aantal niet-Nederlanders exclusief EU-burgers in de afgelopen vier jaren kan erop wijzen dat het potentiële aantal aanvragers van het Nederlanderschap door middel van naturalisatie in 2019 en de jaren erna zou kunnen toenemen. De stijging in het aantal EU-burgers kan er op langere termijn (15 jaar) voor zorgen dat het aantal optieverzoeken toeneemt, aangezien optie voor deze groep een aantrekkelijkere manier is om Nederlanderschap te verkrijgen dan naturalisatie.

Figuur 8.1: Aantal niet-Nederlanders woonachtig in Nederland incl. en excl. EU-burgers in de periode 2010-2017

Bron: CBS

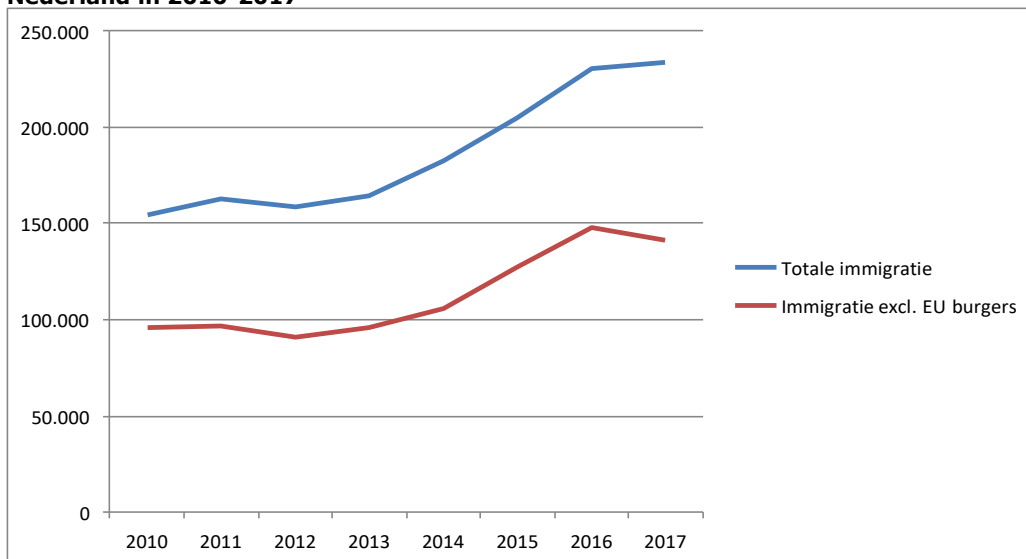
8.2 Migratiestromen naar Nederland

Aanvragen voor het Nederlanderschap zijn een afgeleide van migratiestromen uit het verleden. Immigratie naar Nederland 5 jaar daárvoor is een grove indicatie voor het potentieel aantal verzoeken om naturalisatie in een bepaald jaar. Na 5 jaar kan een vreemdeling namelijk door middel van naturalisatie Nederlander worden, indien aan alle voorwaarden wordt voldaan. Het kan daarbij wel per verblijfsdoel en nationaliteit verschillen of de vreemdeling geneigd is om Nederlander te worden.

Figuur 8.2 hieronder laat zien dat er in de periode 2012-2016 een eerst geleidelijke en daarna sterke stijging in het aantal immigranten naar Nederland was. Na 2016 stijgt de totale immigratie wat minder snel. Het aandeel van immigranten exclusief EU-burgers hierin daalt licht; dit geeft aan dat deze stijging vanaf 2016 vooral komt door het toenemende aantal EU-burgers. De stijgende totale immigratie is voor een deel te verklaren door de hoge aantallen asielzoekers in 2014-2016 (zie figuur 8.3). Naar aanleiding van deze hoge aantallen is de verwachting dat vanaf 2019 het aantal naturalisatieverzoeken toeneemt, aangezien het

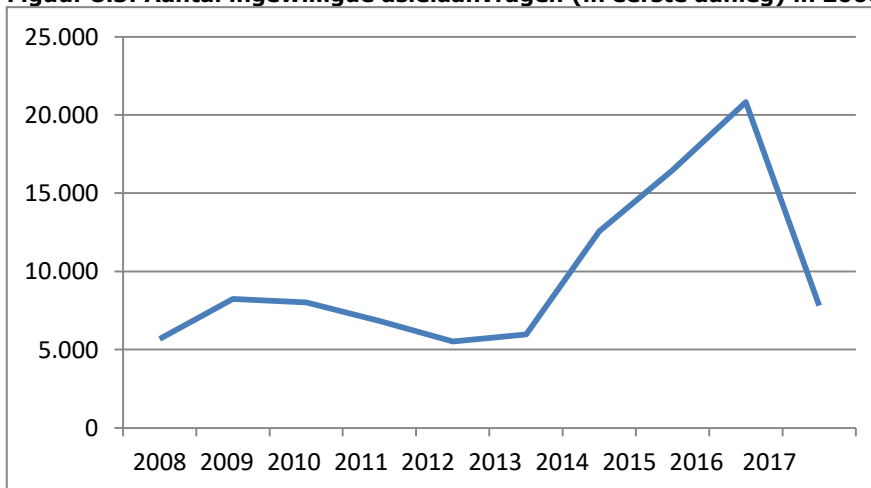
aanvragen van het Nederlanderschap na 5 jaar verblijf in het Koninkrijk mogelijk is indien aan de overige voorwaarden wordt voldaan.

Figuur 8.2: Immigratie van niet-Nederlanders (inclusief en exclusief EU-burgers)²⁶ naar Nederland in 2010-2017

Bron: CBS

Figuur 8.3: Aantal ingewilligde asielaanvragen (in eerste aanleg) in 2008-2017

Bron: Eurostat

8.3

Regeling ter afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet (pardonregeling)

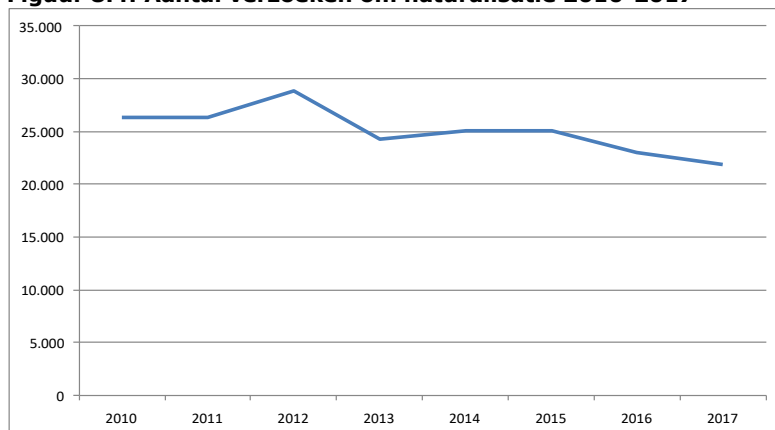
Ongeveer 28.300 vreemdelingen zijn in het bezit gesteld van een reguliere verblijfsvergunning in het kader van de Regeling Afwikkeling Nalatenschap Oude Vreemdelingenwet (RANOV).²⁷

²⁶ In de periode 2010-2013 bestond de EU uit 26 landen. In juli 2013 trad Kroatië toe tot de EU en sindsdien behoren er 27 landen tot de EU. In de figuur ziet het aantal EU-burgers in de periode 2010-2013 op de deelnemende 26 landen en van 2013-2017 op 27 landen.

²⁷ De RANOV, ook wel pardonregeling genoemd, is op 15 juni 2007 ingegaan en eind december 2008 beëindigd. Deze regeling was bedoeld voor vreemdelingen die onder de oude Vreemdelingenwet (dus vóór 1 april 2001) een asielaanvraag hebben ingediend en sindsdien ononderbroken in Nederland hebben verbleven. Deze vreemdelingen kwamen onder bepaalde voorwaarden in aanmerking voor een verblijfsvergunning. Deze verblijfsvergunning heeft in alle gevallen als ingangsdatum 15 juni 2007. Vijf jaar na vergunningverlening, vanaf 15 juni 2012, kunnen deze vreemdelingen een naturalisatieverzoek indienen.

Vanaf 2012 was het mogelijk voor RANOV-vergunninghouders om naturalisatie aan te vragen. De stijging in het aantal naturalisatieverzoeken in dat jaar kan waarschijnlijk hiermee verklaard worden. Van de totale groep hebben 15.058 personen een verzoek gedaan om naturalisatie (53%, peildatum 1 mei 2018). 13.524 verzoeken om naturalisatie zijn ingewilligd (inclusief inwillingen na een bezwaarprocedure). 12.644 RANOV-vergunninghouders zouden, indien zij dat willen en aan de voorwaarden voldoen, nog naturalisatie kunnen aanvragen.

Figuur 8.4: Aantal verzoeken om naturalisatie 2010-2017

8.4

Regeling langdurig verblijvende kinderen (kinderpardon)

Op 1 februari 2013 trad de regeling langdurig verblijvende kinderen in werking. Vreemdelingen die tenminste vijf jaar voor hun 18de levensjaar een asielaanvraag in Nederland hebben ingediend, kwamen in beginsel in aanmerking voor de regeling. Zij moesten gedurende die vijf jaar in Nederland hebben verbleven, en zich in die periode niet langer dan drie maanden aan het zicht van de rijksoverheid hebben onttrokken.

Tot 1 mei 2013 zijn 3.280 aanvragen ingediend (van zowel kinderen als medegezinsleden). 630 kinderen (t/m 17 jaar) en 710 gezinsleden hebben toen een vergunning gekregen. Ongeveer 1.800 aanvragen zijn in eerste aanleg afgewezen.²⁸

Van 1 februari 2013 tot en met december 2017 zijn 2.160 aanvragen voor de definitieve regeling ingediend, 120 aanvragen zijn ingewilligd (in eerste aanleg en na bezwaar) en 1.900 in eerste aanleg afgewezen.²⁹

Vanaf 1 februari 2018 is het mogelijk voor kinderen die inmiddels 18 jaar zijn en gezinsleden die op grond van deze regeling een vergunning hebben gekregen om naturalisatie aan te vragen. Het is niet bekend hoeveel procent van deze vergunninghouders naturalisatie hebben aangevraagd. Echter, omdat het niet om grote aantallen gaat, zal deze groep niet zorgen voor een grote toename in het aantal naturalisatieverzoeken in 2018 en later.

8.5

Brexit

Het aantal Britten dat door middel van naturalisatie of optie Nederlander is geworden steeg van 100 in 2014 naar 1.039 in het jaar 2017. Op dit moment onderhandelen het Verenigd Koninkrijk (VK) en de Europese Unie gefaseerd over het uittredingsakkoord. Wat de verblijfsrechten van Britten in Nederland daarna worden, hangt af van de uitkomst van lopende onderhandelingen. Bij een Brexit waarin de verblijfsrechten van Britten in Nederland niet of slechts in beperkte mate worden aangetast, is te verwachten dat het aantal naturalisatie- en optieverklaringen van Britten afneemt t.o.v. de afgelopen periode 2014-2017. Indien de verblijfsrechten van Britten

²⁸ Tijdelijk - van 1 februari tot 1 mei 2013 - gold een overgangsregeling voor kinderen die al langer dan vijf jaar in Nederland verbleven.

²⁹ Peildatum 1 januari 2018

echter (sterk) worden aangetast, zullen verzoeken voor optie in dat geval waarschijnlijk verder blijven stijgen, naast een wellicht kleine stijging van naturalisatieverzoeken. Deze stijgingen zijn in ieder geval te verwachten tot aan de Brexit en indien er een transitieperiode komt ook tijdens de transitieperiode. Dit mede met het oog op de ruim 24.000 Britten die in 2016 5 jaar of langer in Nederland verbleven en nog geen verzoek om Nederlanderschap hebben ingediend (CBS, 2017).³⁰ Meestal wordt voor optie gekozen, mogelijk omdat Britten hiermee niet inburgeringsplichtig zijn. Een andere grond zou de kortere doorlooptijd van de optieprocedure t.o.v. de naturalisatieprocedure kunnen zijn.

Doorgaans hoeven Britten geen afstand te doen van hun Britse nationaliteit bij de optieprocedure. Slechts voor optie op grond van artikel 6.1^e RWN geldt dit vereiste wel (zie paragraaf 6.1) . In de periode 2014-2017 maakte deze grond voor optie slechts 1,4% van het totaal aantal optieverklaringen uit. Doordat het vereiste om afstand te doen van de Britse nationaliteit slechts in enkele gevallen voorkomt, speelt dit doorgaans geen rol in eventuele belemmeringen voor Britten om een optieverklaring in te dienen.

8.6

Te verwachten trend in verleningen Nederlanderschap

In de voorgaande paragrafen in dit hoofdstuk is aangegeven welke invloed bepaalde ontwikkelingen potentieel hebben op het aantal verzoeken om het Nederlanderschap door zowel naturalisatie als optie. Het is gezien deze bevindingen te verwachten dat het totaal aantal verleningen van het Nederlanderschap in 2019 en daaropvolgende jaren toe zal nemen. Dit kan onder andere afgeleid worden uit de stijging van het aantal niet-Nederlanders dat woonachtig is in Nederland en de sterk toegenomen immigratie, vooral bestaande uit asielzoekers. Aangezien de uitkomst van de Brexit nog niet duidelijk is, kan enkel op basis van potentiële scenario's bekeken worden welke invloed dit mogelijk heeft op aanvragen voor het Nederlanderschap. In het geval de Brexit nadelige gevolgen heeft voor Britten woonachtig in Nederland, zal waarschijnlijk vooral het aantal optieverklaringen aanzienlijk stijgen tot in ieder geval aan de Brexit, en indien er een transitieperiode komt ook tijdens de transitieperiode. Indien de Brexit de verblijfsrechten van Britten echter beperkt aantast, zal het aantal aanvragen tot Nederlanderschap waarschijnlijk dalen. Aangezien de onderhandelingen nog voortduren is de uitkomst van de Brexit voorlopig nog niet bekend. Hierdoor zal waarschijnlijk in 2018 al een stijging te zien zijn van naturalisatieverzoeken en optieverklaringen door Britten, die voor een zeker verblijf in Nederland kiezen.

Daarnaast zullen ontwikkelingen in beleid op het gebied van naturalisatie en optie in 2014-2017, zoals uiteengezet in Hoofdstuk 2 'Wet en Beleid', weinig invloed hebben op het aantal optie- of naturalisatieverzoeken. Omdat komende beleidswijzigingen in 2018 en 2019 nog niet bekend of concreet zijn, is een mogelijke impact op het aantal verzoeken om naturalisatie of optie niet in te schatten/onbekend.

³⁰ Britten komen voor werk, blijven voor de liefde. (2017, 15 december). Geraadpleegd op 14 juni 2018, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/achtergrond/2017/50/britten-komen-voor-werk-blijven-voor-de-liefde>.

Bijlage I – Naturalisatieprocedure

Vreemdelingen kunnen de naturalisatieprocedure doorlopen om het Nederlanderschap te verkrijgen. Verzoeken om naturalisatie tot Nederlander worden in Europees Nederland ingediend bij de gemeente. In de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba worden ze ingediend bij de IND-unit Caribisch Nederland. Op Aruba, Curaçao en Sint Maarten worden de verzoeken ingediend bij het desbetreffende Kabinet van de Gouverneur. Buiten het Koninkrijk worden de verzoeken om naturalisatie tot Nederlander ingediend bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten.

De bevoegde autoriteiten controleren het verzoek om naturalisatie tot Nederlander op volledigheid en onderzoeken of de persoon aan de voorwaarden van naturalisatie voldoet. Hierbij stellen zij de identiteit en nationaliteit vast en wordt onder meer een antecedentenonderzoek uitgevoerd³¹.

Om voor naturalisatie in aanmerking te komen moet aan alle onderstaande voorwaarden voldaan worden:

- De verzoeker om naturalisatie is meerderjarig. Dit houdt in ouder dan 18 jaar, of wanneer iemand jonger dan 18 jaar getrouwd is (geweest).
- De verzoeker moet 5 jaar of langer onafgebroken in het Koninkrijk hebben gewoond, in het bezit van een geldige verblijfsvergunning. Op deze regel is een aantal uitzonderingen.
- De verzoeker is in het bezit van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd of een verblijfsvergunning voor een niet-tijdelijk verblijfsdoel, zoals gezinshereniging.
- De verzoeker moet zijn geslaagd voor het inburgeringsexamen. In sommige gevallen kan men een beroep doen op vrijstelling (bijvoorbeeld als een Nederlands schooldiploma wordt overlegd) of ontheffing van het afleggen van deze toets (bijvoorbeeld bij medische belemmeringen).
- De verzoeker heeft de laatste 4 jaar geen gevangenisstraf uitgezeten, geen leer- of werkstraf uitgevoerd of hoge geldboete opgelegd gekregen vanwege een misdrijf. Er mag ook geen strafzaak vanwege een misdrijf tegen de verzoeker openstaan.
- De verzoeker moet bereid zijn om tijdens de naturalisatieceremonie de verklaring van verbondenheid af te leggen.
- De verzoeker moet bereid zijn om afstand te doen van de huidige nationaliteit(en), in het geval dit nodig is. Er zijn hier een aantal uitzonderingen op.

Om de identiteit en nationaliteit te kunnen vaststellen dient de vreemdeling bij een naturalisatieverzoek deze aan te tonen. Dit moet hij doen door middel van een gelegaliseerde of van een apostillestempel voorziene geboorteakte en met een geldig buitenlands paspoort. Hiervan wordt afgeweken als sprake is van bewijsnood³² of als het in het individuele geval onevenredig zou zijn om daaraan vast te houden.

³¹ Sinds 1 januari 2012 wordt wegens efficiency de openbare orde toets bij naturalisatie in Europees Nederland alleen door de IND gedaan (WBN 2011/3).

³² Inzake buitenlandse akten van de burgerlijke stand wordt bewijsnood aangenomen als:

- Het bewuste document nooit is opgemaakt omdat in het desbetreffende land nimmer geboorteakten worden/werden opgemaakt;
- Het bewuste document wel is opgemaakt, maar het register waarin het was opgenomen, is verloren gegaan;
- Op basis van een ambtsbericht van het Ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat in dat land akten (of andere bewijsstukken) worden overgelegd.

Inzake een buitenlands paspoort wordt bewijsnood aangenomen als:

- Betrokkene staatloos is;
- Op basis van een ambtsbericht van het ministerie van Buitenlandse Zaken is besloten om vanwege de politieke situatie in een land (tijdelijk) niet te verlangen dat van dat land een geldig reisdocument wordt overgelegd.

In het geval van bewijsnood doet de vreemdeling een beroep op het feit dat hij door de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van een geldig buitenlands reisdocument en/of geboorteakte. Dat doet hij door een schriftelijke verklaring te overleggen van de autoriteiten van het land waarvan hij onderdaan is (of waar hij geboren is), waarin gemotiveerd wordt aangegeven waarom hij niet in het bezit wordt gesteld van een geldig buitenlands reisdocument (paspoort) en/of geboorteakte. Als deze verklaring er niet is, dan toont hij met andere, objectieve en verifieerbare bewijsstukken aan wat hij heeft gedaan om in het bezit te komen van deze documenten. De IND beslist vervolgens of voldoende is aangetoond dat de verzoeker niet of niet meer in het bezit kan worden gesteld van het gevraagde document.

In de landen Aruba, Curaçao en Sint Maarten en de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt een naturalisatietoets afgelegd. De IND neemt een beslissing op het verzoek om naturalisatie en vraagt in het geval van ontbrekende of onjuiste informatie om aanvullende gegevens aan de verzoeker, de in ontvangst nemende autoriteit of een andere instantie.

Indien een verzoeker om naturalisatie aan alle voorwaarden voldoet, wordt hij voorgedragen voor verlening van het Nederlanderschap. Dit gaat per concept Koninklijk Besluit (KB). Dit concept KB wordt naar de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid verzonden, die het ter ondertekening aan Zijne Majesteit de Koning aanbiedt. De naturalisatie wordt vastgesteld door ondertekening van het KB door Zijne Majesteit de Koning.

Vervolgens wordt de naturalisandus uitgenodigd voor een naturalisatieceremonie, waarin de betekenis van de Nederlandse nationaliteit en de verbondenheid met de Nederlandse samenleving centraal staat. Het naturalisatiebesluit treedt in werking wanneer de naturalisandus deze wettelijk verplichte ceremonie bijwoont, waar het besluit wordt uitgereikt en de verklaring van verbondenheid wordt afgelegd. Met deze verklaring zegt de naturalisandus te weten dat de wettelijke verplichtingen van het Koninkrijk der Nederlanden ook voor hem/haar gelden. De IND wordt hiervan op de hoogte gesteld en draagt zorg voor de opname in het nationaliteitenregister. De naturalisandus is Nederlander met terugwerkende kracht vanaf de datum van ondertekening van het KB.

Indien sprake is van de verplichting tot het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit wordt de afstandsprocedure opgestart. De IND controleert en handhaaft de afstandsverplichting. Indien zonder goede reden niet wordt voldaan aan de afstandsverplichting, kan de IND, namens de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, het Nederlanderschap intrekken.

Wanneer het verzoek om naturalisatie wordt afgewezen, wordt een brief toegestuurd met uitleg waarom het Nederlanderschap niet verleend kan worden. Betrokkene kan hier bezwaar en (hoger) beroep tegen aantekenen.

Bijlage II – Optieprocedure

Een vreemdeling kan Nederlander worden door het afleggen van een optieverklaring. In artikel 6 van de RWN is geregeld welke vreemdelingen voor verkrijging van het Nederlanderschap door optie in aanmerking komen (in bijlage III worden de verschillende optiecategorieën weergegeven).

Aan optie zijn andere voorwaarden verbonden dan aan naturalisatie. De belangrijkste voorwaarden waar aan voldaan moet worden bij bijna alle optieverklaringen zijn: in het in bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning, en het bereid moeten zijn om de naturalisatieceremonie bij te wonen en de verklaring van verbondenheid af te leggen tijdens deze ceremonie. Daarnaast zijn er een aantal gronden waarop optie kan worden verkregen, die in bijlage III worden uiteengezet. Voor optanten geldt geen inburgeringsvereiste (in tegenstelling tot vreemdelingen die Nederlander worden via de naturalisatieprocedure). Aangenomen wordt dat personen die voor de optieregeling in aanmerking komen, al voldoende zijn ingeburgerd.

In het Europese deel van Nederland legt de vreemdeling bij de gemeente waar hij woonachtig is een optieverklaring af. Daarin maakt hij kenbaar te willen opteren voor het Nederlanderschap. In de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba wordt de optieverklaring afgelegd bij de IND-unit Caribisch Nederland; in Aruba, Curaçao en Sint Maarten bij het Kabinet van de Gouverneur van het betreffende land; en buiten het Koninkrijk bij de Nederlandse diplomatieke of consulaire posten in het buitenland. De bevoegde instantie beoordeelt vervolgens of iemand voldoet aan de voorwaarden, door onder andere een openbare orde toets uit te voeren. Na de beoordeling wordt de optieverklaring bevestigd of geweigerd.

Indien de optieverklaring is bevestigd, wordt het besluit op de wettelijk verplichte naturalisatieceremonie aan de optant uitgereikt. Tijdens deze ceremonie legt de optant de verklaring van verbondenheid af. Daarna stelt de bevoegde instantie de IND in kennis van de optiebevestiging. De IND draagt vervolgens zorg voor de opname van de optiebevestiging in het nationaliteitenregister, een register waarin onder andere alle opties en naturalisaties worden geregistreerd.

Indien sprake is van de verplichting tot het doen van afstand van de oorspronkelijke nationaliteit (dit is alleen van toepassing bij optie op grond van artikel 6 lid 1 onder e RWN³³), wordt de afstandsprocedure opgestart. De IND controleert en handhaaft de afstandsverplichting van de optant. Als blijkt dat de optant niet al het mogelijke heeft gedaan om afstand te doen, of de autoriteiten in het land van herkomst verlenen geen of onvoldoende medewerking, dan beslist de IND over de gevolgen. Hierbij kan het Nederlanderschap worden ingetrokken, net zoals dit kan worden ingetrokken bij het niet voldoen aan de afstandsverplichting na naturalisatie.

Bij een weigering van de optiebevestiging kan de optant bezwaar en (hoger) beroep aantekenen.

³³ Artikel 6, lid 1 onder e RWN luidt: 'de meerderjarige vreemdeling die sedert het bereiken van de leeftijd van vier jaar toelating en hoofdverblijf heeft in het Europees deel van Nederland, Aruba, Curaçao, Sint Maarten of de openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba'.

Bijlage III – Voorgekomen optiecategorieën 2014-2017

Artikel 6.1a RWN De toegelaten meerderjarige vreemdeling die sinds geboorte hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.

Artikel 6.1b RWN Vreemdeling die in het Koninkrijk is geboren en minimaal drie jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft en sinds geboorte staatloos is.

Artikel 6.1c RWN Minderjarige vreemdeling die door erkenning of wettiging kind van een Nederlander is geworden, indien hij sinds de wettiging of erkenning tenminste drie jaar onafgebroken verzorging en opvoeding heeft genoten van deze Nederlander.

Artikel 6.1d RWN Minderjarige vreemdeling die door wettiging of erkenning onder gezamenlijk gezag is komen te staan van een niet-Nederlandse en een Nederlandse ouder en niet zijn hoofdverblijf heeft in het land waarvan hij onderdaan is. Deze Nederlander moet de optant gedurende drie jaar hebben verzorgd en opgevoed.

Artikel 6.1e RWN Meerderjarige vreemdeling die sinds zijn vierde jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.

Artikel 6.1f juncto artikel 26 RWN Oud-Nederlander die minimaal één jaar zonder onderbreking in het Koninkrijk verblijft op basis van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd³⁴.

Artikel 6.1g RWN Vreemdeling die ten minste 3 jaar is getrouwd met een Nederlander en ten minste 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.

Artikel 6.1h RWN Vreemdeling met een leeftijd van 65 jaar en ouder die minimaal 15 jaar onafgebroken toelating en hoofdverblijf heeft in het Koninkrijk.

Artikel 6.1i RWN Vreemdeling die vóór 1 januari 1985 is geboren uit een moeder die ten tijde van zijn geboorte Nederlander was, terwijl de vader niet-Nederlander was.

Artikel 6.1j RWN Vreemdeling die vóór 1 januari 1985 in Nederland, Aruba, Curaçao of Sint Maarten bij rechterlijke uitspraak is geadopteerd door een vrouw die Nederlander was op de dag dat de uitspraak van kracht werd. De vreemdeling was minderjarig op de dag van de uitspraak.

Artikel 6.1k RWN Vreemdeling die is geboren als kind van een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen door optie ex artikel 6 lid 1i of j RWN, of voor de verkrijging is overleden.

³⁴ **Artikel 26.1a RWN** geeft aan dat het vereiste van toelating en hoofdverblijf zoals bedoeld in artikel 6.1f niet van toepassing is op de vreemdeling die nadat hij meerderjarig is geworden het Nederlanderschap heeft verloren als gevolg van oude nationaliteitswetgeving, indien de persoon:

- a. in het land van die andere nationaliteit is geboren en daar ten tijde van de verkrijging zijn hoofdverblijf heeft gehad;
- b. voor het bereiken van de meerderjarige leeftijd gedurende een onafgebroken periode van tenminste vijf jaren in het land van die andere nationaliteit zijn hoofdverblijf heeft gehad of;
- c. ten tijde van de verkrijging van die andere nationaliteit gehuwd was met een persoon van die andere nationaliteit.

Artikel 6.1i RWN Vreemdeling die voor de leeftijd van 7 jaar is erkend door een persoon die het Nederlanderschap heeft verkregen door optie ex artikel 6 lid 1i of j RWN, of voor de verkrijging is overleden.

Artikel 6.1n RWN Vreemdeling die door een gerechtelijke vaststelling van het vaderschap het kind van een man die het Nederlanderschap heeft verkregen door optie ex artikel 6 lid 1i of artikel 6 lid 1j, of voor de verkrijging is overleden.

Artikel V lid 1 RRWN Oud-Nederlander die het Nederlanderschap heeft verloren als gevolg van tienjarig verblijf in land van geboorte waarvan hij ook de nationaliteit bezit. De optieverklaring moet binnen twee jaar na inwerkingtreding van de herziene RWN worden afgelegd.

Artikel 28.1 RWN Vrouw die Nederlanderschap heeft verloren door een gesloten huwelijk vóór 01-01-1985 en dat is ontbonden voor de inwerkingtreding van de RWN.

Artikel 6.8 RWN Het minderjarige niet-Nederlandse kind van de vader, moeder of adoptiefouder als bedoeld in artikel 11, achtste lid, die een verklaring tot verkrijging van het Nederlanderschap aflegt, deelt in die verkrijging.

Artikel 4.2 RWN Een minderjarige vreemdeling die na zijn geboorte door een Nederlander wordt erkend en jonger is dan zeven jaar verkrijgt het Nederlanderschap van rechtswege. Het Nederlanderschap wordt verkregen vanaf de datum van erkenning. Deze verkrijging geldt vanaf 1 maart 2009. Voor kinderen erkend tijdens hun minderjarigheid tussen 1 april 2003 en 1 maart 2009 geldt deze verkrijginggrond niet. Zij kunnen gebruik maken van de optiemogelijkheden van artikel II, eerste lid, onder a, b of c van de rijkswet van 27 juni 2008 (Stb. 270).

- a. de vreemdeling die vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003, vóór de leeftijd van zeven jaar is erkend door een Nederlander;
- b. de vreemdeling die als minderjarige vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003, op de leeftijd van zeven jaar of ouder door een Nederlander is erkend, indien hij bij het afleggen van de verklaring aantoonde dat de erkenner zijn biologische vader is;
- c. de vreemdeling die als minderjarige vóór de inwerkingtreding van deze Rijkswet maar op of na 1 april 2003 door wettiging het kind is geworden van een Nederlander.

Bijlage IV – Intrekkingprocedure

Aan een eventuele intrekking gaat een zogenaamde 'voornemenprocedure' vooraf. Dit houdt in dat eerst schriftelijk een voornemen wordt gestuurd aan de betrokken personen en aan de autoriteit die de optieverklaring of het verzoek om naturalisatie in ontvangst heeft genomen. Aan de betrokkenen en de autoriteit wordt gevraagd om hun bedenkingen schriftelijk kenbaar te maken. Vervolgens wordt besloten of het Nederlanderschap inderdaad wordt ingetrokken.

Wanneer het Nederlanderschap is ingetrokken, kan de vreemdeling tegen deze beslissing een bezwaarschrift indienen. Dit bezwaarschrift heeft echter geen schorsende werking; het Nederlanderschap blijft dus ingetrokken.

Bij gegrond verklaring van het bezwaar wordt het besluit tot intrekking herroepen. Deze herroeping werkt terug tot de datum van het intrekkingbesluit en hierdoor wordt betrokkene geacht nimmer het Nederlanderschap door intrekking te hebben verloren.

In het geval dat het bezwaarschrift ongegrond wordt verklaard, kan de vreemdeling een beroep en vervolgens een hoger beroep instellen. Het intrekkingbesluit kan na gegrond beroep of hoger beroep herroepen worden, wat betekent dat de betrokkene ook dan het Nederlanderschap kan behouden. Het definitieve aantal intrekkingen ligt dus lager dan de in dit hoofdstuk genoemde aantallen.

Een gevolg van het intrekken van het Nederlanderschap is dat betrokkene opnieuw zijn of haar verblijfsoort in Nederland moet regelen. Betrokkene wordt namelijk weer vreemdeling in de zin van de Vreemdelingenwet.

BIJLAGE V – Verblijfstitels

Verblijfsvergunningen regulier

- 21, 8a - Verg. Reg. Bep. Tijd - Arb. Vrij
- 22, 8a - Verg. Reg. Bep. Tijd - Arb. TWV
- 22, 8a - Verg. Reg. Bep. Tijd - Arb. TWV of cf. aanvullend document
- 23, 8a - Verg. Reg. Bep. Tijd - Arb. Spec.
- 24, Verg. Reg. Bep. Tijd - geen Arb.
- 25, Verg. Reg. Onbep. Tijd - Arb. Vrij
- 28, 8e - Gem.onderd. - Econ. Actief, Arb. vrij
- 29, 8e - Gem.onderd. - Econ. Niet Actief, Arb. vrij
- 30, 8e - Gem.recht - Econ. Actief - Arb. Vrij
- 35, 8l - Associatiebesluit Turkije - Arb. Spec.
- 36, 8e - Gem.onderd. - Econ. Actief, Arb. Spec.
- 37, 8e - Gem.onderd. - Econ. Niet Actief, Arb. Spec.
- 38, 8e - Gem.recht - Econ. Niet Actief - Arb. Spec.
- 40 - Duurzaam Verblijf

Verblijfsvergunningen asiel

- 26, Verg. Asiel Bep. Tijd - Arb. Vrij
- 27, Verg. Asiel Onbep. Tijd - Arb. Vrij

Geen regulier of asiel

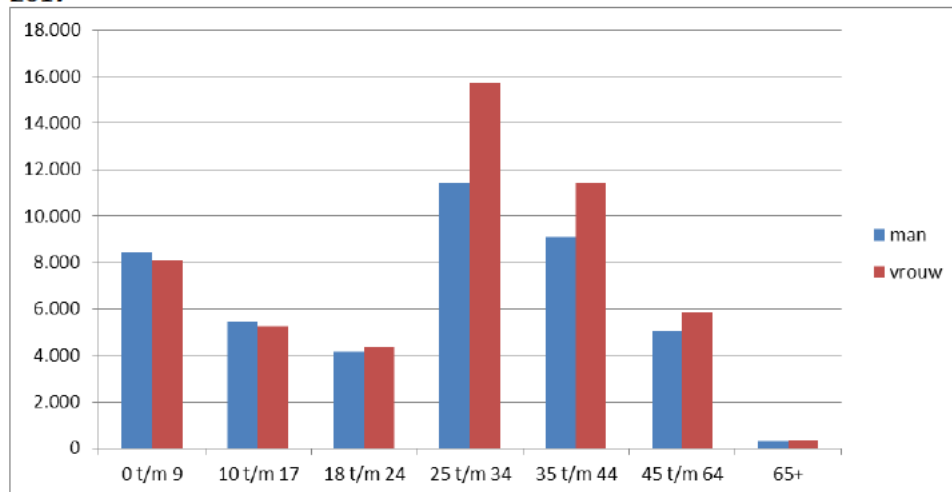
- 11, Art 9 VW zonder Beperking
- 12, Art 9 VW met Beperking AIL
- 31, 8fh - In Proc. voor Verg. Reg.
- 32, 8fh - In Proc.titel voor Verg. Asiel
- 33, 8gh - In Proc. Voort. Verblijf Tijdig
- 34, 8gh - In Proc. Voort. Verblijf Niet tijdig
- 38, 8e - Toetsing gem.recht - Arb. Spec.
- 41 - EU Recht Onherroepelijk Ingetrokken
- 93, Verg.titel arbeidsmarktaantekening nader te bepalen
- 98, Geen verblijfstitel (meer)
- 30, 8e - Toetsing gem.recht - Arb. Vrij

Bijlage VI – Tabellen

Tabel 1. Nationaliteiten verzoeken om naturalisatie in 2014-2017

Nationaliteit	2014	2015	2016	2017	Totaal
Somalische	3.224	3.411	2.457	1.664	10.756
Onbekend	2.028	2.531	2.426	2.185	9.170
Marokkaanse	2.020	1.787	1.500	1.411	6.718
Iraakse	1.830	1.687	1.405	1.247	6.169
Afghaanse	991	1.072	1.025	924	4.012
Turkse	1.078	971	760	762	3.571
Iraanse	699	798	939	735	3.171
India, burger van	707	667	686	689	2.749
Chinese	706	676	685	585	2.652
Surinaamse	583	557	487	453	2.080
Staatloos	170	162	265	1.396	1.993
Ghanese	536	583	430	410	1.959
Rusland, burger van	443	463	407	468	1.781
Thaise	433	406	336	306	1.481
Filipijnse	387	338	353	334	1.412
Syrische	468	359	170	331	1.328
Azerbajdsjan, burger van	79	305	594	234	1.212
Oekraïne, burger van	312	285	303	294	1.194
Poolse	302	240	327	323	1.192
Pakistaanse	355	284	263	271	1.173
Braziliaanse	293	335	294	243	1.165
Nigeria, burger van	401	334	220	195	1.150
Eritrese	241	262	313	290	1.106
Sierra Leone	316	309	211	168	1.004
Egyptische	277	259	214	230	980
Armenië, burger van	213	255	250	215	933
Colombiaanse	208	259	239	170	876
Soedanese	196	211	184	159	750
Sri Lankaanse	205	199	198	143	745
Vietnamese	204	208	155	154	721
Servië, burger van	193	160	191	166	710
Guineese	125	168	251	164	708
Roemeense	178	147	187	173	685
Zuid-Afrikaanse	166	161	127	180	634
Indonesische	174	134	152	161	621
Amerikaans burger	145	132	139	157	573
Bosnië-Herzegovina, burger van	173	139	96	145	553
Dominicaanse republiek, burger van	141	143	140	115	539
Bulgaarse	145	131	124	130	530
Ethiopische	154	118	121	121	514
Angolese	141	118	121	119	499
Congolese	127	130	108	79	444
Mexicaanse	99	92	122	105	418
Kosovo, burger van	130	104	90	82	406
Myanmarese	116	100	81	80	377
Tunesische	87	100	89	92	368
Peruaanse	131	99	71	63	364
Venezolaanse	96	83	88	71	338
Kameroense	91	85	84	72	332
Burundische	107	90	74	58	329
Hongaarse	65	101	81	76	323
Brits burger	16	37	96	175	324
Nepalese	89	67	82	46	284
Belarussische (Wit-Rusland)	61	71	73	65	270
Griekse	40	62	94	72	268
Kaapverdise	75	77	63	49	264
Ugandese	45	57	69	79	250
Duitse	62	47	61	79	249
Taiwanese	56	48	66	68	238

Nationaliteit	2014	2015	2016	2017	Totaal
Israëlische	80	54	49	55	238
Macedonische	45	48	74	58	225
Kenyaanse	61	59	56	41	217
Bangladesh, burger van	57	45	40	57	199
Algerijnse	66	38	55	38	197
Libanese	44	46	46	53	189
Liberiaanse	59	52	49	25	185
Ivoriaanse	51	55	44	32	182
Jamaicaanse	22	45	48	66	181
Georgië, burger van	51	42	47	38	178
Togolese	59	33	48	30	170
Haitiaanse	38	38	60	33	169
Cubaanse	49	44	39	30	162
Spaanse	44	33	38	46	161
Ecuadoraanse	36	51	41	31	159
Bhutaanse	32	55	31	38	156
Albanese	41	37	31	46	155
Guyaanse	35	39	41	38	153
Gambiaanse	47	32	27	46	152
Zuid-Koreaanse	26	41	45	36	148
Zairese (Congoles)	34	33	32	45	144
Canadese	41	32	29	42	144
Montenegro, burger van	38	44	24	22	128
Italiaanse	33	20	37	34	124
Rwandese	35	35	32	19	121
Litouwse	25	17	36	42	120
Argentijnse	32	23	30	34	119
Australische	19	36	33	30	118
Kroatië, burger van	27	31	22	36	116
Portugese	35	30	20	31	116
Kazachstan, burger van	21	31	35	24	111
Letse	18	23	33	29	103
Oezbekistan, burger van	27	26	24	22	99
Jordaanse	35	26	16	21	98
Jemenitische	24	33	20	20	97
Maleisische	21	23	15	32	91
Chileense	21	21	25	22	89
Slowaakse	19	20	28	19	86
Belgische	14	18	23	29	84
Tsjechische	16	20	25	22	83
Franse	26	13	18	23	80
Senegalese	22	14	27	15	78
Zimbabwaanse	34	19	10	12	75
Libische	23	16	19	16	74
Moldavië, burger van	18	10	21	11	60
Boliviaanse	12	23	11	9	55
Costa Ricaanse	8	10	19	16	53
Zairese	20	13	7	12	52
Overig	274	260	235	268	1.037
Totaal	25.048	25.021	23.052	21.825	94.946

Figuur 1: Aantal verzoeken om naturalisatie verdeeld naar leeftijdsgroep en geslacht in 2014-2017**Tabel 2: Verblijfscategorie voorafgaand aan verzoek om naturalisatie in 2014-2017**

Voorgaande verblijfsvergunning	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	Totaal
Asiel	6.902	28%	8.237	33%	7.169	31%	7.050	32%	29.358
Regulier	16.258	65%	15.059	60%	13.800	60%	12.792	59%	57.909
Geen van beide	1.888	8%	1.725	7%	2.083	9%	1.983	9%	7.679
Totaal	25.048	100%	25.021	100%	23.052	100%	21.825	100%	94.946

Tabel 3: Beslissingen op verzoeken om naturalisatie per jaar in 2014-2017

Beslissing	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	Totaal
Inwilliging	26.444	96%	23.013	96%	22.068	97%	20.195	97%	91.720
Afwijzing	1.077	4%	856	4%	706	3%	679	3%	3.318
Overig	65	0%	43	0%	23	0%	29	0%	160
Totaal	27.586	100%	23.912	100%	22.797	100%	20.903	100%	95.198

Tabel 4: Aantal ingewilligde verzoeken onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017

Leeftijd	man	%	vrouw	%	Totaal	%
0 t/m 9	7.972	9%	7.723	8%	15.695	17%
10 t/m 17	5.157	6%	5.036	5%	10.193	11%
18 t/m 24	3.927	4%	4.281	5%	8.208	9%
25 t/m 34	11.036	12%	15.650	17%	26.686	29%
35 t/m 44	8.805	10%	11.224	12%	20.029	22%
45 t/m 64	4.766	5%	5.567	6%	10.333	11%
65+	273	0%	300	0%	573	1%
Totaal	41.936	46%	49.782	54%	91.718	100%

Tabel 5: Aantal afgewezen verzoeken onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van verzoeker in 2014-2017

Leeftijd	man	%	vrouw	%	Totaal	%
0 t/m 9	219	7%	198	6%	417	13%
10 t/m 17	270	8%	208	6%	478	14%
18 t/m 24	208	6%	150	5%	358	11%
25 t/m 34	550	17%	386	12%	936	28%
35 t/m 44	437	13%	274	8%	711	21%
45 t/m 64	207	6%	179	5%	386	12%
65+	11	0%	21	1%	32	1%
Totaal	1.902	57%	1.416	43%	3.318	100%

Tabel 6: Doorlooptijd verzoeken in Europees Nederland van datum verzoek bij de gemeente tot datum registratie door de IND in 2014-2017

Plaats van aanvraag	T/m 7 dagen	8 t/m 14 dagen	15 t/m 21 dagen	22 t/m 30 dagen	31 t/m 60 dagen	61 t/m 90 dagen	Langer dan 90 dagen	Totaal
Europees Nederland	26.166 (28%)	27.837 (30%)	13.474 (15%)	9.245 (10%)	10.983 (12%)	3.014 (3%)	1.684 (2%)	92.403

Tabel 7: Doorlooptijd verzoeken buiten Europees Nederland van datum verzoek tot datum registratie door de IND in 2014-2017

Plaats van aanvraag	T/m 14 dagen	%	15 t/m 30 dagen	%	31 t/m 60 dagen	%	61 t/m 90 dagen	%	Langer dan 90 dagen	%	Totaal
Buitenland	56	8%	229	31%	249	34%	110	15%	88	12%	732
Curaçao	<10	0%	14	2%	156	22%	274	39%	253	36%	700
Aruba	<10	1%	0	0%	<10	1%	37	7%	506	92%	552
Sint Maarten	0	0%	<10	1%	150	30%	173	34%	173	34%	503
Caribisch Nederland	0	0%	<10	5%	<10	7%	13	14%	68	74%	92
Totaal	62	2%	255	10%	567	22%	607	24%	1.088	42%	2.579

Tabel 8: Doorlooptijd datum registratie tot beslissing door IND in 2014-2017

Plaats van aanvraag	T/m 30 dagen	%	31 t/m 60 dagen	%	61 t/m 90 dagen	%	91 dagen t/m 1 jaar	%	Langer dan 1 jaar	%	Totaal
Europees Nederland	711	1%	1.785	2%	1.366	1%	86.499	94%	2.088	2%	92.449
Buitenland	66	9%	189	26%	122	17%	336	46%	19	3%	732
Curaçao	37	5%	141	20%	101	14%	354	50%	68	10%	701
Aruba	50	9%	161	29%	97	18%	216	39%	28	5%	552
Sint Maarten	27	5%	140	28%	87	17%	234	46%	16	3%	504
Caribisch Nederland	<10	2%	<10	7%	27	29%	45	49%	12	13%	92
Totaal	893	1%	2.422	3%	1.800	2%	87.684	92%	2.231	2%	95.030

Tabel 9: Doorlooptijd datum beslissing IND tot datum bekendmaking/naturalisatieceremonie in 2014-2017

Plaats van aanvraag	T/m 30 dagen	%	31 t/m 60 dagen	%	61 t/m 90 dagen	%	Langer dan 90 dagen	%	Totaal
Europees Nederland	32.167	37%	38.831	45%	11.768	14%	3.182	4%	85.948
Curaçao	37	6%	158	25%	161	26%	268	43%	624
Buitenland	5	1%	69	12%	184	32%	324	56%	582
Sint Maarten	30	6%	113	24%	129	28%	191	41%	463
Aruba	48	11%	114	26%	117	26%	167	37%	446
Caribisch Nederland	0	0%	12	16%	32	42%	32	42%	76
Totaal	32.287	37%	39.297	45%	12.391	14%	4.164	5%	88.139

Tabel 10: Inwilligingsgronden van naturalisatieverzoeken in 2014-2017

Inwilligingsgronden	2014	2015	2016	2017	Totaal	%
5 jaar verblijf in NL/Koninkrijk	13.450	11.790	11.611	10.410	47.261	52%
Medeverlening aan minderjarige	6.560	6.248	5.890	5.432	24.130	26%
Huwelijk met NLER	4.692	3.643	3.306	3.072	14.713	16%
3 jaar samenwonen met NLER	1.083	758	715	620	3.176	3%
Zelfstandig verzoek minderjarige	492	441	400	415	1.748	2%
10 jaar hoofdverblijf in Koninkrijk	149	119	126	157	551	1%
Staatloze	10	<10	<10	82	107	0%
Oud Nederlanderschap	<10	0	<10	<10	14	0%
Meerderjarigheid niet-NLER	<10	<10	<10	<10	11	0%
Erkenning en wettiging als minderjarige door NLER	<10	<10	<10	<10	<10	0%
Adoptie als meerderjarige	0	<10	<10	0	<10	0%
Totaal	26.444	23.013	22.068	20.195	91.720	100%

Tabel 11. Top 10 nationaliteiten van genaturaliseerden in Europees Nederland in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Somalische	10.361
Onbekend	8.188
Marokkaanse	7.054
Iraakse	6.528
Afghaanse	4.120
Turkse	3.796
Iraanse	3.043
India, burger van	2.533
Chinese	2.289
Ghanese	1.861
Overig	39.690
Totaal	89.463

Tabel 12. Top 10 nationaliteiten van genaturaliseerden in het buitenland in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Rusland, burger van	70
Zuid-Afrikaanse	46
Marokkaanse	44
Amerikaans burger	31
Braziliaanse	25
Iraanse	23
Surinaamse	22
Oekraïne, burger van	20
Brits burger	19
India, burger van	18
Iraakse	18
Libanese	18
Overig	313
Totaal	667

Tabel 13. Top 5 nationaliteiten van genaturaliseerden in Caribisch Nederland in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Surinaamse	20
Dominicaanse republiek, burger van	17
Colombiaanse	<10
Venezolaanse	<10
Dominica, burger van	<10
Haïtiaanse	<10
Overig	40
Totaal	77

*De Dominicaanse en Haïtiaanse nationaliteit staan op een gedeelde vijfde plek.

Tabel 14. Top 10 nationaliteiten van genaturaliseerden in Aruba, Curaçao en Sint Maarten in 2014-2017

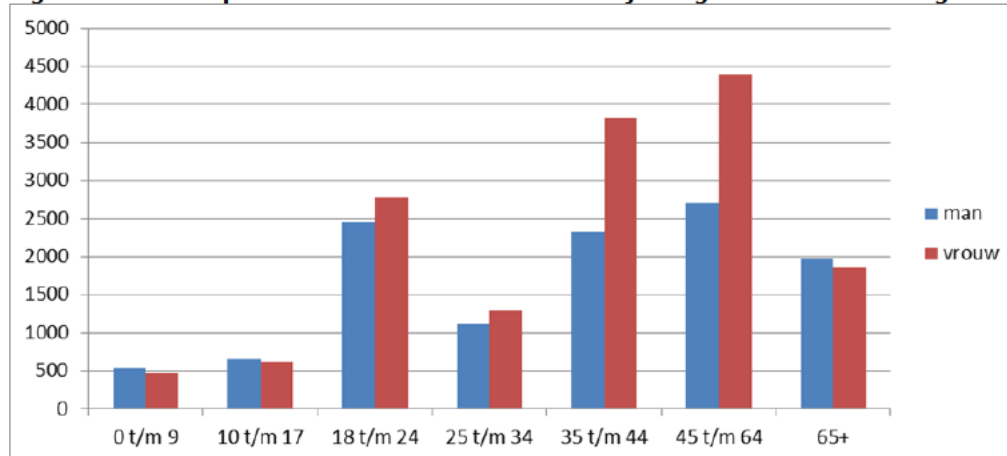
Nationaliteit	Aantal
Colombiaanse	279
Surinaamse	193
Haitiaanse	152
Dominicaanse republiek, burger van	121
Venezolaanse	118
Jamaicaanse	115
Guyaanse	107
India, burger van	104
Chinees	67
Dominica, burger van	45
Overig	206
Totaal	1.507

Tabel 15. Optiecategorieën in 2014-2017

Categorie	Aantal	Artikel
826 3jr echtg NL-er 15jr vrblijf	11.421	Artikel 6.1g RWN
820 Koninkrijk geb en verblijf	6.027	Artikel 6.1a RWN
827 Vanaf 65 en 15 jr verblijf	3.038	Artikel 6.1h RWN
964 Bijz cat art6 lid 1i	1.885	Artikel 6.1i RWN
825 Oud NL-er 1jr verblijf NL	1.279	Artikel 6.1f RWN
966 Bijz cat art6 lid 1k	1.269	Artikel 6.1k RWN
828 Medeverlening minderjarige	894	Artikel 6.8 RWN
824 Sinds 4e jr verblijf in NL	685	Artikel 6.1e RWN
822 Minderj erkend door NL-er	486	Artikel 6.1c RWN
981 art II lid1a RRWN 27-06-08	263	Artikel 4.2 RWN
821 In Kon geb 3j vrblijf en STL	42	Artikel 6.1b RWN
967 Bijz cat art6 lid 1l	18	Artikel 6.1l RWN
983 art II lid1c RRWN 27-06-08	17	Artikel 4.2 RWN
823 Minderj onder gezag NL-er	14	Artikel 6.1d RWN
987 Artikel 6 lid 1f jo 26 1b	<10	Artikel 26.1b RWN
982 art II lid1b RRWN 27-06-08	<10	Artikel 4.2 RWN
988 Artikel 6 lid 1f jo 26 1c	<10	Artikel 26.1c RWN
971 Verl NL huw art28 1 2 RWN	<10	Artikel 28.1 RWN
965 Bijz cat art6 lid 1j	<10	Artikel 6.1j RWN
986 Artikel 6 lid 1f jo 26 1a	<10	Artikel 26.1a RWN
985 Artikel V, lid 1 RRWN	<10	Artikel V lid 1 RRWN
969 Bijz cat art6 lid 1n	<10	Artikel 6.1n RWN
Totaal	27.372	

Tabel 16. Nationaliteiten optanten in 2014-2017

Nationaliteit	2014	2015	2016	2017	Totaal
Turkse	1.305	1.499	1.678	1.853	6.335
Marokkaanse	1.271	1.368	1.471	1.415	5.525
Nederlandse	696	609	1.028	1.361	3.694
Brits burger	77	117	359	905	1.458
Surinaamse	253	212	193	160	818
Duitse	134	163	219	280	796
Amerikaans burger	170	229	129	200	728
Zuid-Afrikaanse	200	138	154	138	630
Italiaanse	91	118	138	133	480
Australische	89	73	104	83	349
Belgische	71	57	80	108	316
Dominicaanse republiek, burger van	52	74	74	104	304
Canadese	73	104	56	37	270
Israëlische	42	51	103	63	259
Spaanse	52	37	68	97	254
Colombiaanse	49	47	53	78	227
Indonesische	33	54	54	67	208
Griekse	37	44	50	59	190
Onbekend	44	43	51	48	186
Poolse	31	29	45	54	159
Venezolaanse	22	35	44	53	154
Thaise	18	35	43	47	143
Franse	24	27	35	55	141
Haïtiaanse	36	27	34	41	138
Chinese	25	28	37	45	135
Zwitserse	44	47	29	13	133
Braziliaanse	27	30	56	17	130
Portugese	16	21	36	41	114
Pakistaanse	26	29	32	17	104
India, burger van	26	24	28	19	97
Jamaicaanse	17	16	28	33	94
Bosnië-Herzegovina, burger van	10	19	27	34	90
Afghaanse	12	19	32	27	90
Sri Lankaanse	16	19	22	31	88
Nieuw-Zeelandse	25	14	26	14	79
Vietnamese	9	22	16	28	75
Filipijnse	22	14	16	19	71
Tunesische	10	22	14	22	68
Egyptische	15	18	21	14	68
Ghanese	14	25	10	16	65
Servië, burger van	11	13	18	19	61
Overig	340	669	469	570	2.048
Totaal	5.535	6.239	7.180	8.418	27.372

Figuur 2: Aantal optanten onderverdeeld naar leeftijd en geslacht van aanvrager in 2014-2017**Tabel 17. Top 10 optiebevestigingen naar nationaliteit van aanvrager in Europees Nederland in 2014-2017**

Nationaliteit	Aantal
Turkse	6.274
Marokkaanse	5.466
Brits burger	1.364
Duitse	605
Surinaamse	573
Italiaanse	394
Amerikaans burger	346
Belgische	270
Spaanse	234
Indonesische	205
Overig	6.597
Totaal	22.328

Tabel 18. Top 10 optiebevestigingen naar nationaliteit van aanvrager in het buitenland in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Zuid-Afrikaanse	579
Amerikaans burger	366
Australische	263
Israëlische	234
Canadese	178
Duitse	139
Zwitserse	98
Brits burger	90
Venezolaanse	79
Italiaanse	61
Overig	1.298
Totaal	3.385

Tabel 19. Top 4 optiebevestigingen naar nationaliteit van aanvrager in Caribisch Nederland in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Surinaamse	50
Dominicaanse republiek, burger van	13
Colombiaanse	<10
Amerikaans burger	<10
Overig	19
Totaal	92

Tabel 20. Top 5 optiebevestigingen naar nationaliteit van aanvrager in Aruba, Curaçao en Sint Maarten in 2014-2017

Nationaliteit	Aantal
Dominicaanse republiek, burger van	221
Colombiaanse	159
Haïtiaanse	134
Surinaamse	123
Jamaicaanse	85
Overig	455
Totaal	1.177

Tabel 21. Verblifscategorie voorafgaand aan verzoek om optie in 2014-2017

Voorgaande verblijfsvergunning	2014	%	2015	%	2016	%	2017	%	Totaal
Asiel	63	1%	77	1%	112	2%	108	1%	360
Regulier	4.253	77%	4.625	74%	5.773	80%	6.839	81%	21.490
Geen van beide	1.219	22%	1.537	25%	1.295	18%	1.471	17%	5.522
Totaal	5.535	100%	6.239	100%	7.180	100%	8.418	100%	27.372

Tabel 22: Optanten met afstandsplicht in 2014-2017

	2014	2015	2016	2017	Totaal
Sinds 4e jaar verblijf in NL (artikel 6.1e RWN)	151	148	179	207	685

IND:
*dé toelatingsorganisatie
van Nederland*